

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

2018 TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIMLARI İLE 1. SINIF
TÜRKÇE DERS KİTABI ETKİNLİKLERİNİN ÖRTÜŞMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Funda DEMİRHAN BAL

İlköğretim Anabilim Dalı
İlköğretim Sınıf Öğretmenliği Programı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi GÜLŞAH DURMUŞ

Mart, 2019

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

2018 TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIMLARI İLE 1. SINIF
TÜRKÇE DERS KİTABI ETKİNLİKLERİNİN ÖRTÜŞMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Funda DEMİRHAN BAL
(Y1712.260007)

İlköğretim Anabilim Dalı
İlköğretim Sınıf Öğretmenliği Programı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi GÜLŞAH DURMUŞ

Mart, 2019

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

YÜKSEK LİSANS TEZ ONAY FORMU

İlköğretim Anabilim Dalı, İlköğretim Sınıf Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Programı Y1712.260007 numaralı öğrencisi **Funda DEMİRHAN BAL**'ın “ **2018 Türkçe Öğretim Programı Kazanımları ile 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Etkinliklerinin Örtüşmesi**” adlı tez çalışması Enstitümüz Yönetim Kurulunun 20/03/2019 Tarih ve 2019/6 Sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından oybirliği/oyçokluğu ile Tezli Yüksek Lisans tezi 28.03.2019 tarihinde kabul edilmiştir.

	<u>Unvan</u>	<u>Adı Soyadı</u>	<u>Üniversite</u>	<u>İmza</u>
Danışman	Dr. Öğr. Üyesi	Gülşah DURMUŞ	İstanbul Aydın Üniversitesi	
Asıl Üye	Dr. Öğr. Üyesi	Dilek ÖZALP	İstanbul Aydın Üniversitesi	
Asıl Üye	Doç. Dr.	Bayram BAŞ	Yıldız Teknik Üniversitesi	
Yedek Üye	Dr. Öğr. Üyesi	Ayşegül KINIK TOPALAN	İstanbul Aydın Üniversitesi	
Yedek Üye	Dr. Öğr. Üyesi	Dr. Öğr. Üyesi Osman ÖZDEMİR	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	

ONAY

Prof. Dr. Ragıp Kutay KARACA
Enstitü Müdürü

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi Olarak Sunduğum “ 2018 Türkçe Öğretim Programı Kazanımları İle 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Etkinliklerinin Örtüşmesi” adlı çalışmamda, tezimin proje kısmından sonuçlandığı zamana kadar tüm süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografya’da gösterildiği gibi olduğunu, bunlara atıf yaparak yararlanmış olduğunu belirtir ve beyan ederim. (28/03/2019)

Funda DEMİRHAN BAL

Çalışmalarıyla insanlık tarihine büyük katkı sağlayan ve toplumumuzun çalışma azmine önderlik eden ender şahıslardan biri olan, milletimizin göğsünü kabartan değerli bilim insanımız Prof. Dr. Aziz Sancar'a,

ÖNSÖZ

Aldığım her eğitimde olduğu gibi yüksek lisans tezini yazma amacım, öncelikle kendime ve geleceğin mimarı öğrencilerime faydalı olabilmektir. Bu amaç uğruna çalışmalarımı sürdürürken bana moral veren, destek olan, bilgileriyle ışık tutan değerli meslektaşlarım Meltem YILDIZ, Zekiye DEMİR, Emine ŞENOCAK, Arzu KARPUZCU ve Suzan TEKBAŞ'a gönülden teşekkür ediyorum. Öğrencisi olmaktan mutluluk duyduğum, akademik kariyeriyle bana ilham veren Prof. Dr. Hıfzı DOĞAN'a; bilimsel araştırmaların ne kadar ciddiyetle yürütülmesi gerektiğini fark ettiren Dr. Öğr. Üyesi Dilek ÖZALP'e; Danışman Hocam Dr. Öğr. Üyesi Gülşah DURMUŞ'a teşekkür ediyorum.

Heyecan dolu geçen bu iki yıl içerisinde, çocuklarım, minik öğrencilerim okumayı öğrendi ve büyüdüler. Yoğun iş ve okul tempomun farkında olan velilerim ise her zaman yardımsever ve anlayışlıydılar. Hayatıma bilgi, anlayış, sabır, özveri, saygı, sevgi ve daha nice değeri katan böyle insanlar hayatımda olduğu için kendimi hep şanslı hissedeceğim.

Bu serüvene başlamamın faydalı olacağına ve başarıyla bitirebileceğime beni inandıran, hayatımın her anında yanımda olduğu için kıymetli eşim Abdullah BAL'a ise teşekkürlerim yetersiz kalır. Birlikte aşkla, sevgiyle, saygıyla, bilgiyle ve çalışma şevkiyle dolu, hayaller kurduğumuz ve daha az şikâyet edip daha çok çalıştığımız yıllar diliyorum.

Mart, 2019

Funda DEMİRHAN BAL

Sınıf Öğretmeni

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ.....	ix
İÇİNDEKİLER	xi
KISALTMALAR	xiii
ÇİZELGE LİSTESİ.....	xv
ŞEKİL LİSTESİ.....	xvii
ÖZET.....	xxi
ABSTRACT	xxiii
1. GİRİŞ	1
1.1 Araştırma Konusu	1
1.2 Problem Cümlesi	2
1.3 Alt Problemler	3
1.4 Araştırmanın Amacı	3
1.5 Araştırmanın Önemi	4
1.6 Sayıtlar	4
1.7 Sınırlılıklar	5
1.8 Tanımlar	5
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	7
2.1 Yapılandırmacı Yaklaşım.....	7
2.1.1 Tematik yaklaşım.....	9
2.2 Yapılandırmacı Yaklaşım Esas Alınan Türkçe Öğretim Programları.....	10
2.2.1 2009 Türkçe öğretim programı	10
2.2.2 2015 Türkçe öğretim programı	13
2.2.3 2018 Türkçe öğretim programı	15
2.3 Kazanım	17
2.4 Etkinlikler.....	22
2.5 İlk Okuma Yazma Süreci	24
2.6 Ders Kitapları	26
2.6.1 Ders kitaplarının Türkçe öğretimindeki yeri.....	27
3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	31
3.1 Doktora Tezleri.....	31
3.2 Yüksek Lisans Tezleri	32
3.3 Makaleler.....	33
4. YÖNTEM.....	39
4.1 Araştırmanın Modeli	39
4.2 İnceleme Nesnesi.....	39
4.3 Veri Toplama Yöntemi.....	40
4.4 Verilerin Analizi.....	40
4.5 Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği.....	44
5. BULGULAR VE YORUMLAR.....	47
5.1 Temalar Bazında Metin / Etkinlik-Kazanım Örtüşmesi.....	47

5.1.1 5. tema 1. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi(1. Sınıf).....	47
5.1.2 5.tema 2. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	51
5.1.3 5.tema 3. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	57
5.1.4 5.tema 4. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	63
5.1.5 6. tema 1. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	75
5.1.6 6. tema 2. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	78
5.1.7 6. tema 3. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	83
5.1.8 6. tema 4. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	88
5.1.9 7. tema 1. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	100
5.1.10 7. tema 2. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	103
5.1.11 . 7. tema 3. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	107
5.1.12 . 7. tema 4. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	112
5.1.13 . 8. tema 1. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	123
5.1.14 8. tema 2. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	127
5.1.15 . 8. tema 3. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	133
5.1.16 . 8. tema 4. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf).....	139
6. SONUÇLAR VE TARTIŞMA	151
6.1 Birinci Alt Probleme Ait Sonuçlar ve Tartışma	151
6.2 İkinci Alt Probleme Ait Sonuçlar ve Tartışma	152
6.3 Üçüncü Alt Probleme Ait Sonuçlar ve Tartışma.....	153
6.4 Dördüncü Alt Probleme Ait Sonuçlar ve Tartışma	155
7. ÖNERİLER.....	159
KAYNAKLAR.....	163
EKLER.....	167
ÖZGEÇMİŞ.....	211

KISALTMALAR

- İAÜ** : İstanbul Aydın Üniversitesi
MEB : Millî Eğitim Bakanlığı
TDK : Türk Dil Kurumu
VB. : ve benzeri
VD. : ve diğerleri

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 2.1 : 2009 Türkçe Öğretim Programı Zorunlu Temalar	12
Çizelge 2.2 : 2009 Türkçe Öğretim Programı Seçmeli Temalar	13
Çizelge 2.3 : Sınıf Düzeylerine Göre 2009 Türkçe Öğretim Programı Kazanım Sayıları	19
Çizelge 2.4 : Sınıf Düzeylerine Göre 2015 Türkçe Öğretim Programı Kazanım Sayıları	21
Çizelge 2.5 : Sınıf Düzeylerine Göre 2018 Türkçe Öğretim Programı Kazanım Sayıları	22
Çizelge 4.1 : Veri Kaynakları Dağılımı	40
Çizelge 4.2 : Metin/Etkinlik Sayıları (5-6. Tema).....	41
Çizelge 4.3 : Metin/Etkinlik Sayıları (7-8.Tema).....	41
Çizelge 5.1 : 5.Tema Dinleme/İzleme Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı.....	69
Çizelge 5.2 : 5.Tema Konuşma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı	70
Çizelge 5.3 : 5.Tema Okuma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı.....	71
Çizelge 5.4 : 5.Tema Yazma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı	73
Çizelge 5.5 : 5. Tema Yer Almayan Kazanımlar Dağılımı	74
Çizelge 5.6 : 6.Tema Dinleme/İzleme Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı.....	94
Çizelge 5.7 : 6.Tema Konuşma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı	95
Çizelge 5.8 : 6.Tema Okuma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı.....	96
Çizelge 5.9 : 6.Tema Yazma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı	97
Çizelge 5.10 : 6. Tema Yer Almayan Kazanımlar Dağılımı	98
Çizelge 5.11 : 7.Tema Dinleme/İzleme Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı.....	117
Çizelge 5.12 : 7.Tema Konuşma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı	118
Çizelge 5.13 : 7.Tema Okuma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı.....	119
Çizelge 5.14 : 7.Tema Yazma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı	120
Çizelge 5.15 : 7. Tema Yer Almayan Kazanımlar Dağılımı	122
Çizelge 5.16 : 8.Tema Dinleme/İzleme Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı.....	144
Çizelge 5.17 : 8.Tema Konuşma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı	145
Çizelge 5.18 : 8.Tema Okuma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı.....	146
Çizelge 5.19 : 8.Tema Yazma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı	147
Çizelge 5.20 : 8. Tema Yer Almayan Kazanımlar Dağılımı	149

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 4.1 : Örnek Etkinlik	43
Şekil 5.1 : Hazırlık Sorusu-1	47
Şekil 5.2 : Etkinlik-1.....	48
Şekil 5.3 : Etkinlik-2.....	48
Şekil 5.4 : Etkinlik-3.....	49
Şekil 5.5 : Etkinlik-4.....	49
Şekil 5.6 : Etkinlik-5.....	50
Şekil 5.7 : Etkinlik-6.....	50
Şekil 5.8 : Hazırlık Sorusu-2	51
Şekil 5.9 : İkinci Metin, Etkinlik-1.....	52
Şekil 5.10: İkinci Metin, Etkinlik-2.....	52
Şekil 5.11: İkinci Metin, Etkinlik-3.....	53
Şekil 5.12: İkinci Metin, Etkinlik-4.....	54
Şekil 5.13: İkinci Metin, Etkinlik-5.....	54
Şekil 5.14: İkinci Metin, Etkinlik-6.....	55
Şekil 5.15: İkinci Metin, Etkinlik-7.....	55
Şekil 5.16: İkinci Metin, Etkinlik-8.....	56
Şekil 5.17: İkinci Metin, Etkinlik-9.....	56
Şekil 5.18: İkinci Metin, Etkinlik-10.....	57
Şekil 5.19: Üçüncü Metin, Hazırlık Sorusu-3	57
Şekil 5.20: Üçüncü Metin, Etkinlik-1.....	58
Şekil 5.21: Üçüncü Metin, Etkinlik-2.....	58
Şekil 5.22: Üçüncü Metin, Etkinlik-3 Devamı	59
Şekil 5.23: Üçüncü Metin, Etkinlik-3.....	59
Şekil 5.24: Üçüncü Metin, Etkinlik-4.....	60
Şekil 5.25: Üçüncü Metin, Etkinlik-5.....	61
Şekil 5.26: Üçüncü Metin, Etkinlik-5 Devamı	61
Şekil 5.27: Üçüncü Metin, Etkinlik-6.....	62
Şekil 5.28: Üçüncü Metin, Etkinlik-7.....	62
Şekil 5.29: Dördüncü Metin, Hazırlık Sorusu-4.....	63
Şekil 5.30: Dördüncü Metin, Etkinlik-1	64
Şekil 5.31: Dördüncü Metin, Etkinlik-2	64
Şekil 5.32: Dördüncü Metin, Etkinlik-3	65
Şekil 5.33: Dördüncü Metin, Etkinlik-4	65
Şekil 5.34: Dördüncü Metin, Etkinlik-5	66
Şekil 5.35: Dördüncü Metin, Etkinlik-6	66
Şekil 5.36: Dördüncü Metin, Etkinlik-7	67
Şekil 5.37: Dördüncü Metin, Etkinlik-8	67
Şekil 5.38: Dördüncü Metin, Etkinlik-8 Devamı	68
Şekil 5.39: Altıncı Tema, Birinci Metin, Hazırlık Sorusu-5.....	75

Şekil 5.40: Altıncı Tema, Birinci Metin, Etkinlik-1	75
Şekil 5.41: Altıncı Tema, Birinci Metin, Etkinlik-2	76
Şekil 5.42: Altıncı Tema, Birinci Metin, Etkinlik-3	76
Şekil 5.43: Altıncı Tema, Birinci Metin, Etkinlik-4	77
Şekil 5.44: Altıncı Tema, İkinci Metin, Hazırlık Sorusu-6	78
Şekil 5.45: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-1	78
Şekil 5.46: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-2	79
Şekil 5.47: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-3	79
Şekil 5.48: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-4	80
Şekil 5.49: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-4 Devamı	80
Şekil 5.50: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-5	81
Şekil 5.51: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-6	81
Şekil 5.52: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-7	82
Şekil 5.53: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-8	82
Şekil 5.54 : Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Hazırlık Sorusu-7	83
Şekil 5.55: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-1	84
Şekil 5.56: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-2	84
Şekil 5.57: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-3	85
Şekil 5.58: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-4	85
Şekil 5.59: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-5	86
Şekil 5.60: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-6	86
Şekil 5.61: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-7	87
Şekil 5.62: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-8	87
Şekil 5.63: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-4	88
Şekil 5.64: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Hazırlık Sorusu-8	88
Şekil 5.65: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-1	89
Şekil 5.66: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-2	89
Şekil 5.67: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-3	90
Şekil 5.68: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-4	91
Şekil 5.69: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-6	92
Şekil 5.70: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-7	92
Şekil 5.71: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-8	93
Şekil 5.72: Yedinci Tema, Birinci Metin, Hazırlık Sorusu-9	100
Şekil 5.73: Yedinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-1	100
Şekil 5.74: Yedinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-2	101
Şekil 5.75: Yedinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-3	101
Şekil 5.76: Yedinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-4	102
Şekil 5.77: Yedinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-4 Devamı	102
Şekil 5.78: Yedinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-5	102
Şekil 5.79: Yedinci Tema, İkinci Metin, Hazırlık Sorusu-10	103
Şekil 5.80: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-1	104
Şekil 5.81: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-2	104
Şekil 5.82: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-3	105
Şekil 5.83: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-4	105
Şekil 5.84: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-5	106
Şekil 5.85: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-5 Devamı	106
Şekil 5.86: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-6	106
Şekil 5.87: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-7	107
Şekil 5.88: Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Hazırlık Sorusu-11	107
Şekil 5.89: Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-1	108

Şekil 5.90 : Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-2	108
Şekil 5.91 : Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-3	109
Şekil 5.92 : Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-4	109
Şekil 5.93 : Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-5	110
Şekil 5.94 : Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-6	110
Şekil 5.95 : Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-6	111
Şekil 5.96 : Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-7	111
Şekil 5.97 : Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-8	111
Şekil 5.98 : Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Hazırlık Sorusu-12	112
Şekil 5.99 : Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-1	113
Şekil 5.100: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-2	113
Şekil 5.101: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-3	114
Şekil 5.102: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-4	114
Şekil 5.103: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-5	115
Şekil 5.104: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-5 Devamı	115
Şekil 5.105: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-6	116
Şekil 5.106: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Hazırlık Sorusu-13	123
Şekil 5.107: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-1	124
Şekil 5.108: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-2	124
Şekil 5.109: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-3	125
Şekil 5.110: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-4	126
Şekil 5.111: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-5	126
Şekil 5.112: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-5	127
Şekil 5.113: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Hazırlık Sorusu-14	127
Şekil 5.114: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-1	128
Şekil 5.115: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-2	128
Şekil 5.116: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-3	129
Şekil 5.117: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-4	129
Şekil 5.118: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-5	130
Şekil 5.119: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-6	130
Şekil 5.120: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-7	131
Şekil 5.121: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-8	131
Şekil 5.122: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-8 Devamı	132
Şekil 5.123: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-9	132
Şekil 5.124: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Hazırlık Sorusu-15	133
Şekil 5.125: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-1	134
Şekil 5.126: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-2	134
Şekil 5.127: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-3	135
Şekil 5.128: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-4	135
Şekil 5.129: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-5	136
Şekil 5.130: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-5 Devamı	136
Şekil 5.131: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-6	136
Şekil 5.132: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-7	137
Şekil 5.133: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-8	137
Şekil 5.134: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-9	138
Şekil 5.135: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-10	138
Şekil 5.136: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Hazırlık Sorusu-16	139
Şekil 5.137: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-1	139
Şekil 5.138: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-2	140
Şekil 5.139: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-3	140

Şekil 5.140: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-4	141
Şekil 5.141: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-5	142
Şekil 5.142: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-6	142
Şekil 5.143: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-7	143
Şekil 5.144: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-8	143
Şekil 5.145: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-9	144

2018 TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIMLARI İLE 1. SINIF TÜRKÇE DERS KİTABI ETKİNLİKLERİNİN ÖRTÜŞMESİ

ÖZET

Öğretim Programlarında çağa ayak uydurmak, program eksikliklerini gidermek amacıyla zaman zaman değişiklikler yapılmaktadır. 2004'te pilot uygulaması gerçekleşen, 2005'te tüm Türkiye'de uygulanmaya başlanan ve 2009'da revizyona uğrayan Türkçe Dersi Öğretim Programı ile birlikte öğretim süreçlerinde yapılandırıcı yaklaşımın temel alınması bu amaca yönelik atılan önemli bir adımdır. Öğretim programlarının uygulanmasında ders kitaplarının önemi büyüktür. Ders kitapları, Türk Milli Eğitimi'nin genel amaç ve hedeflerine ulaşmada önemli bir araçtır. Bu çalışmanın amacı; 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre hazırlanan/güncellenen 1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı etkinliklerin (dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi etkinlikleri) 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı kazanım ve açıklamalarını yansıtırma biçimlerinin tespit edilmesidir.

Araştırma, durum çalışması türlerinden bütüncül tekli durum deseni ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama yöntemlerinden doküman incelemeye başvuru bu araştırmanın güvenilirliğini artırmak için araştırmacı tarafından çizelgeler oluşturularak, veriler ve taslak bulgular üç alan uzmanına sunulmuştur. Görüş Birliği =Görüş Birliği/(Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)x100 formülü kullanılarak araştırmacı ve alan uzmanları arasındaki görüş birliği oranı %100 olarak tespit edilmiştir. İç geçerliğin sağlanması amacıyla 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'na ait dört etkinlik ve 2018 Türkçe Öğretim Programı kazanım ve açıklamaları dört alan uzmanına sunulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda etkinlikler değerlendirilmiş, bulgulara son şekli verilmiştir.

Araştırmada 1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı etkinlikleri tek tek incelenmiştir. İncelemede öncelikle etkinliklerin, 2018 Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan kazanımları yansıtır yansıtmadığına bakılmıştır. 2018 programından etkinliğin kendisine göre düzenlendiği bir kazanım tespit edilemediğinde sıra 2009 Türkçe Dersi Öğretim Programına başvurulmasına gelmiştir. 2018 ve 2009 Türkçe öğretim programlarındaki etkinliklerin, kazanımları yansıttığı tespit edildiğinden yeni kazanım teklifinde bulunulmamıştır. Ayrıca elde edilen bulgular, sonuç bölümünde detaylı olarak tartışılmış ve öneriler bölümünde ders kitabı için etkinlik önerilerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kazanım, Etkinlik, Türkçe Ders Kitabı*

THE CORRESPONDENCE BETWEEN THE LEARNING OUTCOMES OF 2018 TURKISH CURRICULUM AND 1st GRADE TURKISH COURSEBOOK ACTIVITIES

ABSTRACT

In curriculums, some changes have been made in order to keep up with the times and make up the deficiency from time to time. Being taken as a basis of constructivism in teaching and learning processes associated with 2004-2005 Turkish Curriculum is a step to accomplish this purpose. Coursebooks have great importance while the curriculums are carried out. Coursebooks are important tools for achieving aims and objectives of Turkish National Education. The aim of this study is to determine whether 1st grade Turkish Coursebook activities (listening/watching, speaking, reading, writing and grammar activities) prepared /updated according to 2018 Turkish Lesson Curriculum are corresponded with the aim and learning outcomes of 2018 Turkish Lesson Curriculum.

This study has been carried out with Holistic Single Case Pattern of Case Study Types. To increase the reliability of this research which has been applied to Document Analysis from Data Collection Methods, draft findings and data have been presented to three field experts by the researcher who created charts. By using Agreement = $\frac{\text{Agreement}}{\text{Agreement} + \text{Disagreement}} * 100$ formula, %100 consensus between the researcher and the experts has been determined. With the aim of providing internal validity, four activities of 1st grade Turkish coursebook and the activity in 2018 Turkish Lesson Curriculum have been presented to four field experts. In accordance with experts' opinions, activities have been evaluated and findings have been formed.

In this study, activities of 1st grade Turkish coursebook have been investigated one by one. In this investigation, first it has been checked whether these activities are corresponded with the aim and learning outcomes of 2018 Turkish Curriculum. When outcome regulated for 2018 Curriculum activities couldn't be found, it is time to apply 2009 Turkish Lesson Curriculum. As it has been determined that activities in Turkish Curriculum are corresponded with the learning outcomes, new outcomes haven't been suggested. Furthermore findings have been discussed in detail and activity suggestions for coursebook have been taken place in Suggestion Part.

Keywords: *Learning outcome, Activity, Turkish Coursebook.*

1. GİRİŞ

Bu bölümde, yüksek lisans tez konusu detaylı olarak açıklanıp problem durumu ve alt problemler belirtildikten sonra araştırmanın amacı ve önemi üzerinde durulacaktır. Araştırma sonuçlarını önemli ölçüde etkileyecek olan sayıltı ve sınırlılıklar da bu bölümde maddeler halinde sunulacak, son olarak araştırmanın temelini oluşturan kavramların tanımları da daha anlaşılır bir tez oluşturmak adına bu bölümde yer alacaktır.

1.1 Araştırma Konusu

Yüksek lisans tez konusu, tez içeriğinin ne ile ilgili olduğunun açıklanacağı bu bölümde, öncelikle araştırmaya temel oluşturan öğretim programlarında yapılan değişikliklerin sebeplerine değinilecektir. Bu sebeplerin ardından öğretim programlarının uygulanmasında kaynak olarak kullanılan ders kitaplarının işlevi belirtilecek ve öğretim programları ile uyumlu olmasının gerekliliğinden bahsedilecektir. Bu bilgilerin sonunda ise yüksek lisans tez konusu kısa ve öz bir şekilde belirtilecektir.

Değişen ve gelişen dünya ile birlikte, eğitim ihtiyaçları da değişmekte ve gelişmektedir. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte her türlü bilgiye kolayca ulaşmak mümkün olmuştur. Bilgiye ulaşmak bu kadar kolayken, bilgi sunmaktan başka ihtiyaçlar doğmuştur. Yeni ihtiyaçlarla beraber gelen değişim ve gelişmeler eğitim anlayışlarını da etkilemiş ve bu alanda da çağa uyum sağlayan değişiklikler ve güncellemeler yapılmıştır.

Eğitim sürecinde, bilginin sunulması ve öğrenmenin davranış değişikliği olarak gözlenmesi, geleneksel bir yaklaşım olarak kabul edilmektedir. Bu yaklaşımlar artık eğitim ihtiyaçlarını karşılayamamakta ve kaliteli bir eğitim-öğretim süreci için yetersiz kalmaktadır. Değişime uyum sağlamak ve çağa ayak uydurmak için eğitimde yeni yaklaşımlara yönelmek kaçınılmazdır (MEB,2009).

2009 Türkçe Öğretim Programı yapılandırmacı yaklaşım esas alınarak düzenlenmiştir. Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın "Müfredatta Yenileme ve Değişiklik Çalışmaları" başlıklı açıklamasına göre (18 Temmuz 2017); Millî Eğitim Bakanlığı'nın değişen felsefesi çerçevesinde 2015 ve 2018 Türkçe Öğretim Programlarında yapılandırıcı yaklaşım esas alınarak değişiklikler yapılmıştır. Öğretim Programlarında yenileme, güncelleme, gözden geçirme, ikmal ve değişiklik çalışmaları yapılmaya devam etmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği'nde (2016), öğretim programlarının uygulayıcısı olan ders kitaplarının Türk Milli Eğitim'inin genel amaç ve ilkelerine uygun olarak hazırlandığı belirtilmekte, ders kitaplarının bu doğrultuda hazırlanmasının gerekliliği vurgulanmaktadır.

1973 tarihli, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu hükümlerinde "Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır." ifadesi yer almaktadır. Zorunlu eğitim alan her öğrenciye, devlet okullarındaki tüm olanaklar ücretsiz olarak sunulmak zorundadır. Bu, eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması adına önemlidir. "İlköğretimde Ücretsiz Kitap Dağıtım Projesi" kapsamında 2003 yılından bu yana ders kitapları öğrencilere ücretsiz olarak verilmektedir (Bayrakçı, 2005). Böylelikle ders kitapları, kolayca ulaşılabilen, yaygın olarak kullanılabilen bir kaynak olmuştur. Öğretim programları doğrultusunda hazırlanan ders kitaplarının her öğrenciye ulaştırılması, ders kitaplarının en önemli başvuru kaynağı olmasını sağlamıştır (İşeri, 2007).

Yüksek lisans tez konusu, "2018 Türkçe Öğretim Programı Kazanımları ile 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Etkinliklerinin Örtüşmesi"dir. Ülke genelinde okutulan Milli Eğitim Bakanlığı'na ait 1.Sınıf Ders Kitabı etkinliklerinin 2018 Türkçe Öğretim Programı kazanımları ile ne derecede örtüştüğü incelenecektir.

1.2 Problem Cümlesi

Problem cümlesi; araştırma konusu doğrultusunda, yeni bilgiler edinilmesine ve araştırmanın amaçlarına ulaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Bu araştırmada "2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre hazırlanan/güncellenen 1.sınıf Türkçe Ders Kitabı etkinlikleri (dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi etkinlikleri) 2018 Türkçe Dersi Öğretim

Programı kazanım ve açıklamaları ile örtüşmekte midir?” sorusuna cevap aranacaktır.

1.3 Alt Problemler

Araştırmaya şekil veren, hangi bilgilere ulaşılmak istendiğini belirten, araştırmadaki değişkenlerin durumunu, konunun kapsamını gösteren ve araştırmanın herkes tarafından aynı şekilde anlamlandırılmasını sağlayan alt problemler aşağıdaki gibidir:

- Seçilen 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda, 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı kazanım ve açıklamalarından hangilerine yönelik etkinlik örneklerine yer verilmiştir?
- Seçilen 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda, 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı kazanım ve açıklamalarından hangilerine yönelik etkinlik örneklerine yer verilmemiştir?
- 1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda rutin olarak yer alan etkinlik örnekleri var mıdır?
- 1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda kazanım ve açıklama başına kaç etkinlik örneği bulunmaktadır?

1.4 Araştırmanın Amacı

Belirlenen konu çerçevesinde bilgi toplamak, toplanan bilgileri ise alt problemler çerçevesinde inceleyip sistematik bir şekilde analiz etmek, elde edilen bilgiler arasında sebep sonuç ilişkileri kurup genel bir yargıya ulaşmak için yapılan bu çalışmanın amacı; 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı’na göre hazırlanan/güncellenen 1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı etkinliklerin (dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi etkinlikleri) 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı kazanım ve açıklamaları ile örtüşüp örtüşmediğinin tespit edilmesidir.

1.5 Araştırmanın Önemi

Türkçe dersi öğretim programları ve Türkçe ders kitabı etkinlikleri kapsamında yapılmış araştırmaların incelenmesi sonucunda alanyazında doldurulması gereken bir boşluk tespit edilmiş ve bu konuda elde edilen veriler aşağıda açıklanmıştır.

Okullarda verilen eğitimin en önemli parçası, ders kitaplarıdır. Ders kitaplarının yeterliliği büyük önem taşımaktadır. Öğrencilerin edinmesi gereken bilgiler, ders kitapları yoluyla verilmektedir. Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçlarına ve temel ilkelerine ulaşmada ders kitapları, öğretmenler için bir yol göstericidir. 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı amaç ve hedeflerine uygun bir ders kitabı oluşturulabilmesi için bu araştırma, önem arz etmektedir. Gerçekleştirilen alanyazın taramasında ilköğretim 1. kademe Türkçe ders kitapları ile ilgili araştırmalarda doküman incelemesi ile veri toplama üzerinde ders kitapları hakkında öğretmen, öğrenci veya velilerden görüş almaya yönelik oluşturulan çalışmalara oranla daha az durulduğu, ilköğretim 2. kademe Türkçe ders kitaplarında kazanım açıklama-etkinlik örtüşmesi konusunun incelendiği araştırmaların ise büyük oranda öğrenci, öğretmen ve velilerden görüş alınarak gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Bunun yanında Türkçe öğretim programları ile Türkçe ders kitaplarına yönelik; metin içerikleri, temel beceriler, metin-resim ilişkisi üzerine yapılan araştırmalar da bulunmaktadır. Bu araştırmaların genellikle ilköğretim 2. kademeye ait olduğu görülmüştür. İlkokul birinci sınıf Türkçe ders kitabı etkinlikleri ile Türkçe öğretim programları kazanım ve açıklamalarının birbiri ile uyumu üzerine araştırmaların ise henüz gerçekleştirilmediği tespit edilmiştir. Bu konuda herhangi bir araştırmanın yapılmamış olması bu çalışmaya önem kazandırmaktadır.

1.6 Sayıtlar

Çalışmada;

- Görüşlerine başvuru uzmanların, kendilerine sunulan formları içtenlikle ve nesnel bir yaklaşımla doldurdıkları,

- Araştırmacı tarafından incelenen etkinliklerin kazanım ve açıklamalar ile örtüşmesinin ön yargılardan uzak, nesnel bir yaklaşımla belirlendiği varsayılmıştır.

1.7 Sınırlılıklar

Araştırmanın sınırlılıkları şunlardır:

- Araştırma kapsamında 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki etkinlik örnekleri incelenmiştir. 2, 3 ve 4. sınıf ders kitapları araştırma kapsamı dışında tutulmuştur.
- Araştırmada 2. kademe Türkçe ders kitapları araştırma kapsamı dışında tutulmuştur.
- Araştırmaya İlkokul 1. Sınıf İlk Okuma Yazma Kitabı'nda yer alan ilk dört tema, bu süreç ilk okuma-yazma becerilerinin öğrencilere kazandırılmasına ayrıldığı için, dâhil edilmemiştir. Araştırma, ilk okuma-yazma becerileri kazanıldıktan sonra bahar döneminde işlenen, 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı ile sınırlandırılmıştır.

1.8 Tanımlar

Araştırmaya temel olan bazı kavramların açıklaması aşağıdaki gibidir.

Kazanım: Kazanımlar öğrenme-öğretme süreci içinde planlanmış, yaşam merkezli etkinlikler sayesinde öğrencilerde görölmesi beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerin tümüdür (MEB,2009).

Etkinlik: Etkinlikler ders kitaplarında yazılı olarak bulunan, öğrenci merkezli, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin aktif rol üstlendiği faaliyetlerdir (MEB,2009).

Ders Kitabı: Belirli kriterlere göre incelenen daha sonra belli bir okul, sınıf ve ders için öğretmen ve öğrencilere temel kaynak olarak sunulan kitap (TDK, BSTS / Eğitim Terimleri Sözlüğü 1974)

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırma konusuna yönelik kavramlar, araştırmanın daha anlaşılır olmasını sağlamak için detaylı bir şekilde ele alınacaktır. Araştırma; Türkçe öğretim programları, Türkçe ders kitabındaki etkinlikler ile ilgili olduğundan bu bölümde bu kavramlar ışığında yapılacak açıklama ve tanımlamalara yer verilecektir. Öncelikle Türkçe öğretim programlarında esas alınan Yapılandırmacı ve tematik yaklaşımın tanımına, sonra bu felsefe esas alınarak düzenlenen öğretim programları hakkında bilgilendirmeye yer verilecektir. Daha sonra kazanım, etkinlikler, ilk okuma yazma süreci ve ders kitapları tanımlanacaktır. Bunların değişen ve güncellenen Türkçe öğretim programlarındaki durumları karşılaştırmalı olarak belirtilecek ve açıklanacaktır. En sonunda Türkçe öğretiminde ders kitaplarının yerine değinilecek ve bu kitapların kullanım amaçlarının belirtilmesinin yanında ders kitaplarıyla ilgili olarak daha önce yapılan bazı araştırmalardan hareketle kitapların yeterli olup olmadığı sorgulanacak, araştırma amacı ile bağlantı kurulmaya çalışılacaktır.

2.1 Yapılandırmacı Yaklaşım

Cumhuriyet'in ilk dönemlerinden bu yana öğretim programlarının yenilenmesi için zaman zaman değişiklikler yapılmıştır. 2000'li yıllara kadar yapılan bu değişiklikler, kapsamlı olmamıştır. Programlar, süreklilik gösteren bir sistemlikle değerlendirilmemiştir (Özdemir, 2009).

1980 yılından sonra Türkçe öğretim programının tümünü kapsayan bir değişiklik yapılmamış, bunun yerine her ders için ayrı ayrı program geliştirme çalışmaları uygulanmıştır. 1981 yılında İlköğretim Türkçe Programı, 1987 yılında İlköğretim Beden Eğitimi Programı, 1990 yılında İlköğretim Matematik ve Sosyal Bilgiler programları, 1992 yılında İlköğretim Fen Bilgisi ve Resim-İş Dersi Programları ve 1994 yılında İlköğretim Müzik Programı geliştirilmiş ve yenilenmiştir. 1997 yılı İlkokul Hayat Bilgisi Programı'nda ise 1968 programı aynen kabul edilmiştir. 1997 İlköğretim Okulu Programında:

- İlkokulun Eğitim, Öğretim İlkeleri
- Programın Uygulanması ile İlgili Esaslar
- Metot ve Teknikler

1968 programıyla benzerlikler göstermektedir. Bunun yanında 1997 ilköğretim programı bilimsel, teknolojik ve toplumsal gelişmeleri yansıtmayan, öğrenme öğretme ve değerlendirme süreçlerinde çağa ayak uyduramayan, üst düzey düşünme becerilerini geliştirici hedeflerin yer almadığı, konuların, ilkelerin tekrar edildiği bir program olarak değerlendirilmiştir (Beyaztaş vd., 2013).

Bilim, teknoloji ve eğitim alanındaki gelişmeler, bireysel ve toplumsal gelişmeler, ekonomik şartlar ve ihtiyaçlar dikkate alınarak öğretim programları geliştirilmekte ve güncellenmektedir (Özdemir, 2009). Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın (TTKB) 18 Temmuz 2017 tarihli öğretim programında yenileme ve değişiklik çalışmaları üzerine yapılan basın açıklaması dokümanında *“Dünyada ve ülkemizde meydana gelen sosyokültürel, bilimsel ve teknolojik gelişmeler, öğrencilerin üretken bireyler olarak sahip olmaları gereken nitelikleri de değiştirmiştir. Bulduğumuz çağda, öğrencilerin temel bilgi, beceri ve değerleri kazanmasının yanı sıra bunları öğrenme ve içselleştirme sürecindeki farkındalıkları da önemli olmaktadır. Ayrıca kazanılmış olan özelliklerin hayatın farklı alanlarında kullanılabilmesi için iyi bir donanım ve altyapıya sahip olunması da bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır.”* ifadesi ile mevcut programların değiştirilmesinin gerekli olduğu açıklanmıştır. *Kalkınma planları, 64 ve 65. Hükûmetlerimizin eylem planları, uluslararası gerçekleştirilen sınavların sonuçları, farklı ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanan raporlar ile gerçekleştirilen bilimsel araştırmalar* müfredat (öğretim programı) yenileme çalışmalarının başlamasında etkili olmuştur.

Yukarıda belirtildiği gibi çeşitli araştırmalar ve uluslararası sınavlarda istenilen başarının elde edilememesi, öğretim programlarında değişiklik yapılmasını gerektirmiştir. Bu doğrultuda, Türkçe dersi öğretim programında 2004 yılı itibariyle yapılandırmacı yaklaşım esas alınmıştır. Verimliliği artırmak, amaç ve hedeflere çağın gereklerine uygun şekilde ulaşmak için öğretim programlarında değişiklik yapılması gereklidir (Girgin, 2011).

Okullara yapılandırmacı yaklaşım kavramı, Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Özel İhtisas Komisyonu tarafından 2004 yılında taslak olarak hazırlanan ve 2005 yılında son hâli verilen; değişiklik, ekleme ve düzeltmelerle birlikte son şeklini 2009 yılında alan İlköğretim Türkçe Öğretim Programı ve Kılavuzu (1-5. Sınıflar) ile getirilmiştir¹ (Altunkeser ve Coşun, 2016). Yapılan program geliştirme süreçleriyle, 2006 ve 2009 yılında üzerinde değişiklik yapılan *2004–2005 Türkçe Öğretim Programı* ile 2015, 2017 ve 2018 yılları değişim ve güncellemelerinde de yapılandırmacı yaklaşım esas alınmıştır.

Yapılandırmacı yaklaşıma göre birey bilgiye kendi çabasıyla ulaşacaktır. Ön bilgileri ile harekete geçen bireyin zihni, var olan bilgilerini işleyip yapılandıracak ve yeni bilgiye kendisi ulaşacaktır (MEB, 2009, s.145).

2.1.1 Tematik yaklaşım

2009 Türkçe Öğretim Programı'nda yapılandırmacı yaklaşım temele alınmış olup bilgi ve becerileri genişletip günlük hayata aktarma kolaylığı sağlayan, tematik yaklaşımdan da faydalanılmıştır. Tema metinlerin ana fikrini ifade etmektedir. Tematik yaklaşımın esas alındığı ders kitaplarında, aynı tema içinde 3 okuma ve 1 dinleme metni yer almaktadır. Arka arkaya aynı konunun metinlerde işlenmesi bilginin yapılandırılmasına katkı sağlamakta ve bu sayede program amaçlarına ulaşmak daha kolay olmaktadır. Tematik yaklaşım, öğrencilerin belirlenen bir ana fikir üzerinde detaylı bir şekilde çalışmasını temel alan bir eğitim modeli olarak ele alınmıştır. Belirlenen konuların etraflıca çalışılması ve ilgili konuların detaylı şekilde araştırılması, bu modelin belirgin özelliği ve yararı olarak ifade edilmiştir. Bunun yanında tematik yaklaşımla benzer konuların detaylı şekilde ve arka arkaya işlenmesi öğrencilerin konuyla ilgili benzer kelimelerle sık sık karşılaşmasını sağlayacak ve böylece kelime dağarcığının, söz varlığının gelişmesine katkı sağlayacaktır (Coşkun ve Taş, 2008).

¹ Araştırma boyunca 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu için, üzerinde yapılan en son değişiklikler göz önünde bulundurularak, 2009 Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu adlandırmasının kullanılması tercih edilmiştir.

2.2 Yapılandırmacı Yaklaşım Esas Alınan Türkçe Öğretim Programları

2004–2005 Türkçe Öğretim Programı ile esas alınmaya başlanan yapılandırmacı yaklaşım felsefesi 2009 Türkçe Öğretim Programı değişim ve güncellemelerinden sonra programlarda esas alınmaya devam edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı, 2015 Türkçe Öğretim Programı ve 2018 Türkçe Öğretim Programı bu bölümde ele alınan ve karşılaştırmalı olarak açıklanan Türkçe programlarıdır. Programlar açıklanırken genel amaçları, vizyonu, temalar ve öğrenme alanlarına değinilmiştir. Yapılan güncellemeler öğretim programlarının analiz edilmesiyle tespit edilmiş ve konu ile ilgili kitap ve makaleler ışığında değerlendirilmiştir.

2.2.1 2009 Türkçe öğretim programı

Aşağıda 2009 programının vizyonu, amaçları, temel beceri alanları (öğrenme alanı), programda ele alınan temalara yer verilmiştir. Programın vizyonu:

- Türkçeyi doğru ve etkili kullanan,
- Kendini ifade eden, iletişim kuran, iş birliği yapan, girişimci ve sorun çözen,
- Bilimsel düşünebilen, anlayan, araştıran, eleştiren, sorgulayan, yorum katan,
- Haklarını ve görevlerini bilen, çevresiyle uyumlu, şartlandırmaya karşı duyarlı,
- Okuyup öğrenmeyi seven,
- Bilgi teknolojilerini kullanabilen, üretken ve geleceğine yön veren

bireyler yetiştirmektir (MEB, 2009, s.10).

Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı 2009 Türkçe Öğretim Programı genel amaçları;

- Dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu becerilerini geliştirmek,
- Türkçeyi sevmelerini, doğru, güzel ve etkili kullanmalarını sağlamak,
- Düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma ve değerlendirme gibi zihinsel becerilerini geliştirmek,

- Metinler arası okuma becerilerini geliştirerek söz varlığını zenginleştirmek,
- Bilimsel, yapıcı, eleştirel ve yaratıcı düşünme, kendini ifade etme, iletişim kurma, iş birliği yapma, problem çözme ve girişimcilik gibi temel becerilerini geliştirmek,
- Bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihninde yapılandırma becerilerini geliştirmek,
- Bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve üretme becerilerini geliştirmek,
- Bilgi teknolojilerini kullanarak okuma, metinler arası anlam kurma ve öğrenme becerilerini geliştirmek,
- Kitle iletişim araçlarıyla aktarılanları sorgulamalarını sağlamak,
- Kişisel, sosyal ve kültürel yönlerden gelişmelerini sağlamak,
- Millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal, estetik ve sanatsal değerlere önem vermelerini sağlamak; millî duygu ve düşüncelerini güçlendirmek,
- Yazılı ve sözlü ürünlerle Türk ve dünya kültürünü tanımalarını sağlamak,
- Okuma ve yazma sevgisi ile alışkanlığını kazanmalarını sağlamaktır (MEB, 2009, s.12).

Genel amaçların yanında, *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda; öğrencilere kazandırılması hedeflenen temel becerilere yer verilmiştir. Bununla birlikte bu becerilerin yapılandırmacı yaklaşım felsefesi ışığında nasıl geliştirileceği detaylı olarak anlatılmıştır. Öğrenme alanları okuma, yazma, konuşma, dinleme, görsel okuma ve görsel sunu olarak ele alınmıştır. Öğrenme alanlarının birbirleriyle etkileşim içinde olması, öğrencilerin bilgiyi tüm beceri alanlarından yararlanarak şekillendirmesi ve anlamlandırması amaçlanmıştır. Her öğrenme alanına ait kazanımlar detaylı olarak öğrenme- öğretim sürecine dağıtılmış, örnek etkinlikler ile kazanımların öğrenme –öğretim sürecine nasıl işlendiği verilmiştir. Çok detaylı olan bu programda Atatürkçülük ile ilgili kazanımlar ve diğer derslerle ilişkilendirilecek kazanımlar ve ara disiplin alanı kazanımları ayrı olarak gösterilmiş ve programda açıklamalar kısmında hangi konu ile birlikte ele alınması gerektiği detaylı bir şekilde verilmiştir. Etkinlik örnekleri öğrenme-öğretim sürecini detaylı olarak anlattığı gibi

kazanımlar da programda düzenli bir sistematikte ele alınmış dil bilgisi kazanımları da sınıf seviyesine göre Çizelge olarak gösterilmiştir (MEB, 2009).

2009 Türkçe Öğretim Programı'nda zorunlu olarak dört tema verilmiştir. Bunlar; Atatürk, Değerlerimiz, Sağlık ve Çevre, Birey ve Toplum temalarıdır. Bir eğitim öğretim yılında toplam sekiz tema ele alınmalıdır. Zorunlu temaların yanında ele alınacak diğer dört tema seçmeli olarak önerilen temalardan seçilebilir ya da yeni bir tema belirlenebilir. Temaların işlenmesinde faydalanılabilecek içerik önerileri de zorunlu değildir. Temaların işlenmesinde konuların seçiminde de esneklik sağlanmıştır fakat seçmeli temalar ve içerik önerileri Milli Eğitim genel amaç ve ilkelerine uygun olmalıdır (MEB, 2009, s.142).

Çizelge 2.1 ve Çizelge 2.2'de 2009 Türkçe Öğretim Programı zorunlu ve seçmeli temaları yer almaktadır.

Çizelge 2.1: 2009 Türkçe Öğretim Programı Zorunlu Temalar

Zorunlu Temalar	İçerik Önerileri
Atatürk	Atatürk'ün Hayatı ve Eserleri (Hayatı, Ailesi, Öğrenim Hayatı, Askerlik Hayatı, Fikir ve Siyasî Hayatı, Atatürk ve Millî Mücadele) Atatürk'ün Kişilik Özellikleri Atatürkçü Düşünce Sisteminde Yer Alan Konular (Millî Eğitim, Atatürk ve Güzel Sanatlar, Türkiye Cumhuriyetinin Temel Amaç ve Görevleri, Millî Kültür, Türk Kadını, Çevre Bilinci, Planlı Çalışması, Türk Dış Politikası, Diğer Din, Örf ve Âdetlere Hoşgörülü Olma) Atatürk ve Cumhuriyet Eğitimi, Millî Bayramlar vb.
Değerlerimiz	Türkçemiz, Türk kültürü (bayramlar ve törenler, türkü, halk oyunları, vatan, kahramanlık, bayrak vb.), Türk büyükleri (Atatürk, Fatih Sultan Mehmet, Mevlânâ, Hacı Bektaş-ı Velî, Yunus Emre, Mimar Sinan, Nasrettin Hoca vb.)
Sağlık ve Çevre	Ağız, diş ve vücut sağlığı, temizlik, sağlık alanında çalışanlar (doktor, hemşire, eczacı...), sağlık hizmetleri, beslenme, yaşadığımız yer (köy, kasaba, şehir) çevre bilinci, toprak, su, hava olayları, bitkiler, hayvanlar vb.
Birey ve Toplum	Duygular (mutluluk, sevgi, üzüntü...), beğeniler, büyüme, aile, ev, okul, misafir, engelliler, yaşlılar, demokrasi, dayanışma, barış, hoşgörü, kurallar vb.

Kaynak: (MEB, 2009)

Çizelge 2.2: 2009 Türkçe Öğretim Programı Seçmeli Temalar

Seçmeli Temalar	İçerik Önerileri
Güzel Ülkem Türkiye	Tarihî ve turistik yerler, coğrafya, iklim, ürettiklerimiz, şehirler, akarsular vb.
Yenilikler Ve Gelişmeler	Bilgi ve iletişim teknolojisindeki gelişmeler (telefon, bilgisayar vb.), sosyal değişimler, keşifler, buluşlar vb.
Oyun Ve Spor	İzcilik, takım sporları, bireysel sporlar, yüzme, oyunlar, başarılı sporcular, oyuncaklar vb..
Dünyamız Ve Uzay	Gökyüzü, yıldız, ay, gezegen, güneş, bulut, volkanlar, okyanus, iklim, kıta, astronot vb.
Üretim, Tüketim Ve Verimlilik	Meslekler, reklâm, alışveriş, iş yaşamı, giysiler, yiyecekler, tasarruf vb.
Hayal Gücü	Düşler, rüyalar, kurgular, tasarımlar, uzaya yolculuk, gökkuşağı vb.
Eğitsel Ve Sosyal Etkinlikler	Sinema, tiyatro, gezi, kutlama, sirk, lunapark, kamp, sınıf ve okul seçimleri, tatil vb.
Kurumlar Ve Sosyal Örgütler	TBMM, belediyeler, valilik, kaymakamlık, güvenlik kurumları, dernekler, üniversiteler, yardım kurumları vb.
Doğal Afetler	Deprem, sel, çığ, kasırga, arama ve kurtarma, doğal afetlere karşı alınacak önlemler vb
Güzel Sanatlar	Resim, ebru, tezhip, hat, bale, seramik, heykel, müzik, Âşık Veysel, Barış Manço, ozanlar vb.

Kaynak: (MEB, 2009)

2.2.2 2015 Türkçe öğretim programı

2009 Türkçe Öğretim Programı'nda, program geliştirme gerekliliğinden dolayı birçok değişiklik yapılmıştır. Yapılan bu değişiklikler bu bölümde ele alınacaktır.

2015 Türkçe Öğretim Programı vizyonunda, *2009 Türkçe Öğretim Programı* vizyonuna göre daha detaylı açıklamalara yer verilmiştir. *2015 Türkçe Öğretim Programı*'nda vizyona “Bilgi teknolojilerini güvenli bir şekilde kullanan”, “tezlerini gerekçe ve kanıtlarla destekleyerek yazılı ve sözlü olarak ifade eden” bireylerin yetiştirilmesi hedeflenmiş ve *2015 Türkçe Öğretim Programı* vizyonuna eklenmiştir (Altunkeser ve Coşun 2016).

2015 Türkçe Öğretim Programı genel amaçlarında yer alan fakat *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer almayan “Basılı materyaller ile çoklu medya kaynaklarından bilgiye erişme, bilgiyi kullanma ve üretme becerilerini geliştirmek” ifadesi *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda “Bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve üretme becerilerini geliştirmek” şeklinde yer almaktadır. “Basılı materyaller, çoklu medya kaynakları” ifadesinin genel amaçlara eklenmiş olması programda bilim ve teknoloji alanındaki gelişmelerin takip edildiğinin, çağın gerisinde kalınmadığının işaretidir.

Değerler ile ilgili *2015 Türkçe Öğretim Programı*'nda “Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla millî ve evrensel değerleri tanımalarını sağlamaktır” ifadesi yer alırken *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda, “Yazılı ve sözlü ürünlerle Türk ve dünya kültürünü tanımalarını sağlamak” ifadesi yer almıştır (Altunkeser ve Coşun, 2016). Yazılı ve sözlü ürünler yoluyla dünya kültürünü ve öz kültürünü tanımalarını sağlamak hedefi, 2015 programında eserler aracılığı ile öz değerlerinin yanında tüm dünyayı ilgilendiren değerleri tanımalarını sağlamak, şeklinde güncellenmiştir.

2015 Türkçe Öğretim Programı'nda öğrenme alanları; sözlü iletişim, okuma ve yazma olmak üzere üç başlıkta ele alınmıştır. *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer alan dinleme/izleme ve konuşma öğrenme alanları sözlü iletişim başlığı altında ele alınmıştır. Dinleme ve konuşma birbirini tamamlayan beceriler olduğundan bu değişiklik programın daha anlaşılır ve uygulamanın daha kolay olmasını sağlamıştır (Bayburtlu 2015).

2009 Türkçe Öğretim Programı gibi *2015 Türkçe Öğretim Programı* da tematik yaklaşım esas alınarak hazırlanmıştır. *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda seçmeli temalar yer almaktadır. *2015 Türkçe Öğretim Programı*'nda ise tüm temalar zorunludur. *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda temaların seçmeli olması bazı konuların ele alınmamasına ve ihmal edilmesine sebep olmuştur. Temalarının

tümünün zorunlu olması bu ihmali ortadan kaldırmıştır fakat öğretmenlerin kültürel ve akademik farklılıklara uygun olarak konuları seçebilme şansına son verilmiştir (Bayburtlu 2015).

Her temada üç farklı türden; hikâye edici metin, bilgilendirici metin ve şiir olmak üzere dört metin işlenmelidir. Bu metinlerden üçü ders kitabında, biri de dinleme metni olarak öğretmen kılavuz kitabında bulunmalıdır (MEB, 2009, s.142). Temaların içeriğine göre temalarda yer alacak türler kitabın yazarı tarafından belirlenebilir fakat metin türleri oranlı bir şekilde dağıtılmalıdır. *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda, sınıf seviyesine göre hangi metin türünün kaç defa ele alınacağı konusunda bilgilendirme yapılmamıştır. *2015 Türkçe Öğretim Programı*'nda ise metin türlerinin sınıf seviyesine göre kaçar tane işleneceği belirtilmiştir. Metin türlerinin isimlendirilmesi (fıkra, karikatür, roman, anı, deneme vb.) yapılmamış genel ifade kullanılarak metin türü seçimi için esneklik sağlanmıştır (Bayburtlu, 2015).

2.2.3 2018 Türkçe öğretim programı

18 Temmuz 2017 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulu tarafından basın toplantısı için hazırlanan dokümanda, 2016–2017 eğitim öğretim yılının başından bugüne kadar 51 müfredat ekseninde kapsamlı bir şekilde yenileme (güncelleme, gözden geçirme, ikmal ve değişiklik) çalışmalarının yapıldığı belirtilmiştir. 2017 yılında taslak olarak hazırlanan Türkçe Öğretim Programı yapılan yenilemelerle, 2018 yılında yürürlüğe girmiştir. 2018–2019 eğitim-öğretim yılında tüm ders kitapları bu programa uygun olarak hazırlanmış ve okullarda okutulmaya başlanmıştır (EK D.4).

Programda dinleme/izleme, okuma, yazma ve konuşma öğrenme alanları yer almaktadır. 2017 taslak programında öğrencilerin kendilerini tanıyıp, geliştirmeleri, çevresindekileri anlayıp sağlıklı iletişim kurabilen ve gelecekte seçeceği meslek için alt yapı oluşturabilmesi için rehberlik çalışmalarının amaçlarına da yer verilmiştir. Rehberlik çalışmalarına 2018 programında değinilmemiştir.

2018 Türkçe Öğretim Programı'nda, Türk Millî Eğitimi amaçları içinde olan fakat bundan önceki yapılandırmacı yaklaşım esas alınmış programların amaç, hedef ve vizyonunda yer almayan bazı kavramlara detaylı bir şekilde yer verilmiştir. Öğrencilerin mutlu ve özgüven sahibi bireyler olarak sosyalleşmesi, farklılıklara

saygı göstermesi ve bu sayede sağlıklı bir toplum oluşumuna katkı sağlaması programda üzerinde durulan bazı amaçlardır. Bunların yanında kendini tanıyan, milli ve evrensel değerlerin farkında olan sağlıklı bir karaktere sahip bireyler yetiştirmek de programda üzerinde durulan amaçlardandır. Öğretim programlarının ruhu olan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverliktir. Bunların yanında programda yer verilen yetkinlikler kazanım ve açıklamalarında örtük olarak yer almıştır. Programda 2009 programındaki gibi etkinlik örnekleri yer almamış fakat kazanımlarda örtük olarak yer alan yetkinlik ve kök değerlerin, derste uygulanacak çeşitli yöntem ve tekniklerle öğrencilere kazandırılması gerektiği vurgulanmıştır.

2017 taslak programında yer alan Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) kapsamında belirlenen; ana dilde iletişim, yabancı dillerde iletişim, matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler, dijital yetkinlik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler, inisiyatif alma ve girişimcilik, kültürel farkındalık ve ifade gibi anahtar yetkinlikler; çeşitli akademisyenler, meslek odaları, sendikalar, ulusal ve uluslararası uzmanların fikir birliğiyle hazırlanmıştır. Avrupa Yeterlilikler Çerçevesiyle uyumlu şekilde hazırlanan TYÇ, öğrencilerin yaşam boyu kullanacakları ve edinmeleri gereken yetkinlikleri içermektedir. Her sınıf seviyesinde edinilmesi gereken yetkinlikler vardır. Bu yetkinlikler birbiriyle ilişkilidir. Programa göre; bilgi edinilir, beceri geliştirilir ve zamanla yetkinlikler artırılır. 2009 programında temel beceriler ayrı bir başlık altında toplanmış, 2015 programında ise temel beceriler, amaç ve vizyon başlıkları altında ele alınmıştır. 2017 taslak Türkçe öğretim programı ve 2018 öğretim programında ise beceriler sekiz anahtar yetkinlik çerçevesinde detaylandırılmıştır.

2018 Türkçe Öğretim Programı'nda da 2009 Türkçe Öğretim Programı'nda olduğu gibi zorunlu ve seçmeli temalara yer verilmiştir. Toplam 16 tema vardır. "Erdemler", "Millî Kültürümüz", "Millî Mücadele ve Atatürk" temaları ise her sınıf seviyesinde zorunludur. Seçmeli temaları ders kitabı yazarları kendileri belirleyecekleri gibi temalarda yer alan 1 dinleme/izleme metni ve 3 okuma metninin türünü de ders kitabı yazarları belirleyecektir. 2018 Türkçe Öğretim Programı'nda diğer programlardan farklı olarak sınıf seviyesine göre hangi metin türlerinin işleneceği Çizelge halinde gösterilmiştir. 1.sınıf düzeyinde bilgilendirici metin türlerinden sadece "Özlü Sözler (atasözü, deyim, duvar yazıları, döviz vb.)", hikâye edici metin

türlerinden “çizgi roman, fabl, hikâye, karikatür, masal/efsane/destan, mizahi fıkra, tiyatro” ve şiir türlerinden ise “mani/ninni, türkü/şarkı, şiir, tekerleme/sayışma/bilmece” yer verildiği görülmektedir. Hangi temada hangi metin türlerinin ele alınacağı konusu ise ders kitabı yazarına bırakılmıştır. Her temada yer alacak metin türlerinin, tema içeriğine göre seçileceği ve temalarda bilgilendirici, şiir ve hikâye edici metin türlerinin oranlı bir şekilde yer alması gerektiği programda vurgulanmıştır (MEB,2018).

2017 taslak Türkçe programında rehberlik başlığı altında; öğrencilerin akademik başarılarını arttırma, kendini tanımlarına destek olma, kendilerini gerçekleştirmelerini sağlama, çevresiyle uyumlu bireyler olma, kişiler arası iletişim kurarken olumlu tutum geliştirme becerileri kazandırmanın yanında mesleki bilgilendirme ve yönlendirmeler de yapılarak öğrencilerin hayat felsefelerini oluşturmalarına katkı sağlamak amaçlanmıştır. 2009 programında ara disiplin alanı olarak ele alınan rehberlik kavramı, Türkçe dersi kazanımları ile ilişkilendirilmek üzere programda kazanım şeklinde yer almıştır. 2009 programında; girişimcilik, özel eğitim, rehberlik ve psikolojik danışma, insan hakları, spor kültürü gibi ara disiplin alanları yer almaktadır. “Grup çalışmalarında duygu ve düşüncelerini paylaşır.” 3. sınıf kazanımı, “Grup içinde duygu ve düşüncelerini paylaşır, grupta işbirliği yapar.” rehberlik ara disiplin alan kazanımı ile Türkçe programlarında ilişkilendirilmiştir. Her sınıf seviyesinde Türkçe ders kazanımları ara disiplinler ile ilişkilendirilmiş ve derslerle bir bütün olarak ele alınmıştır. Bu sayede derslerin günlük yaşam ile ilişkilendirilmesini sağlamak amaçlanmıştır.

2.3 Kazanım

Bu bölümde yapılandırmacı yaklaşım felsefesi ile birlikte öğretim programlarında yer almaya başlayan kazanım kavramı; davranışçı (geleneksel) felsefe esas alınan eski programlarda yer alan tanımlar ile karşılaştırılacak, benzerlik ve farklılıklarına değinilecektir.

2009 Türkçe Öğretim Programı ile birlikte “özel amaç” ve “davranış” ifadesi yerini kazanım ifadesine bırakmıştır (MEB, 2005, ss. 29–131). Bu programda konu ve ünite kavramları yerini; dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu öğrenme alanlarına bırakmıştır. Öğrenme alanları öğrencilerin dil, zihinsel, duygusal ve sosyal yönde gelişimine yönelik çeşitli bilgi, beceri, tutum ve değerleri

içermektedir. Programda her öğrenme alanına ait kazanımlar bulunmaktadır. Öğrenme alanlarına ait kazanımlar öğrencilerin yaş, düzey, dil ve zihin gelişimlerine uygundur. Tüm öğrenme alanları da birbiriyle ilişkilidir. Öğrenme alanları birbirini destekleyen, bütünlük içinde işleyen, programın yürütülmesine katkı sağlayan yapıdadır (MEB, 2009).

Öğrencilerin kendi bilgi birikimleri üzerine yeni bilgiler eklemesiyle oluşturduğu, başkasının değil kendisinin kurduğu yeni yapılar bilgileri oluşturmaktadır. Öğrenciler bilgiyi kendileri bulmakta ve yapılandırmaktadırlar. Yapılandırmacı yaklaşım esas alınan programlarda öğrenci bireyselliği göz önüne alınmıştır. 2005 yılı “Yeni Öğretim Programlarını İnceleme ve Değerlendirme Raporu” verilerinde de yer aldığı gibi programdaki kazanımlar üçüncü tekil şahsa, yani öğrenciye göre ifade edilmektedir. 2009 programı ve yapılandırmacı yaklaşım esas alınarak düzenlenmiş diğer Türkçe programlarında da tüm kazanımlar, “Okuduğunu özetler” kazanımında olduğu gibi geniş zamanlı ve genel yargı içeren şekilde düzenlenmiştir (MEB, 2009, s.107).

Dil bilgisi öğretimi davranışçı yaklaşımda, “Ali camı kırdı.” şeklinde katı, sevimsiz kuralların ezberletilmesi ile gerçekleşir. Yapılandırıcı yaklaşımda ise öğrencilerin dil, zihinsel, bireysel ve sosyal becerilerini geliştirmesine ağırlık verilmiştir (Güneş, 2016, s.297). Öğrencilere sadece dil bilgisi kurallarını öğretmek amaç değildir. Dilin bütün öğrenmelerin merkezinde olduğu unutulmamalıdır. Dilin işlevlerini keşfetmesine olanak tanıyan birey, dilini etkili ve doğru şekilde kullanarak tüm öğrenme alanlarında dilin yaratıcı işlevlerinden faydalanabilir. Böylece dil ve zihinsel becerileri de anlamlı ve keyifli etkinliklerle geliştirilebilir (Güneş, 2016, ss. 279–280). 2009 Türkçe Öğretim Programı ile dil bilgisi öğretimi ayrı bir öğrenme alanı olarak değil, Türkçe dersinin diğer öğrenme alanlarıyla bütün olarak ele alınmıştır (MEB, 2009, s.18). Noktalama işaretlerini dikkate alarak okuma yapar kazanımı okuma öğrenme alanıyla ilgiliyken, noktalama işaretlerini gerekli yerlerde kullanır kazanımı yazma öğrenme alanı ile ilgilidir. Dil bilgisi öğretimi yeni eğitim felsefesine göre ezberletilmesi gereken bilgi yığınları değil, dil becerilerini dolayısıyla zihinsel becerileri geliştirmek amacıyla işlenen metinler yoluyla kuralların fark edilmesine dayandırılmaktadır.

2009 Türkçe Öğretim Programı sarmal yapıda düzenlenmiş olup her sınıf düzeyinde kazanım sayıları artmıştır. Kazanımların kapsamı genişletilmiştir. Bu sayede

kazandırılmak istenenler sürekli tekrar edilmiş, var olan bilginin hatırlanması ve üzerine yeni bilgilerin eklenmesini sağlamak amaçlanmıştır. Atatürkçülük ve ara disiplinler ile ilgili kazanımlara da programda yer verilmiştir (MEB, 2009).

Aşağıda Çizelge 2.3’de 2009 Türkçe Öğretim Programı, öğrenme alanları ve kazanım sayıları verilmiştir.

Çizelge 2.3: Sınıf Düzeylerine Göre 2009 Türkçe Öğretim Programı Kazanım Sayıları

Sınıflar	Dinleme	Konuşma	Okuma	Yazma	Görsel Okuma	Görsel Sunu
1.SINIF	23	31	36	25	12	5
2.SINIF	31	34	51	37	13	6
3.SINIF	38	41	63	44	15	9
4.SINIF	45	51	70	60	14	10
5.SINIF	48	53	71	65	15	10

Çizelge 2.3 verilerine göre 1-5.sınıflar dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve sunu kazanımlarının dağılımı görülmektedir.

18 Temmuz 2017 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulu tarafından basın toplantısı için hazırlanan dokümanda, yenilenen müfredatın içeriğinin azaltılması ve sadeleşmesi amacıyla yapılan değişiklikler şu şekilde açıklanmıştır:

- *Kazanım açıklamalarına konu sınırlamaları getirilmiştir.*
- *Güncel olmayan konular çıkarılmış veya yeni bulgular ışığında düzenlenmiştir.*
- *İçerik bakımından farklı konu başlıkları altında veya sınıf seviyesinde tekrar eden ve hedefleri birbirini kapsayan (binişik) kazanımlar çıkarılmıştır.*
- *Öğrenci seviyesinin üzerinde olan, üst sınıflardaki öğrencilerin ilgi duydukları meslek alanları ile ilgili içeriklere sahip konu ve kazanımlar çıkarılmıştır.*

- *Farklı konu başlıkları altında veya sınıf seviyelerinde parçalanmış şekilde kalmış, birbirleriyle ilişkili kazanımların konu bütünlüğünün sağlanması amacıyla ilgili oldukları konu veya sınıf seviyelerine kaydırılmasıyla içerik yoğunluğu azaltılmıştır.*

Alyılmaz'ın (2010) "Türkçe Öğretiminin Sorunları" isimli araştırmasında ilköğretim Türkçe programlarında yer alan kazanım ve kazanım açıklamalarının yeterince açık ve kolay anlaşılır olmadığı, etkinlik örneklerinin tüm kazanımlara yayılmadığı, temel dil becerilerine yönelik kazanım ve kazanımın açıklamalarının yetersiz olduğu, öğrenci çalışma kitabı etkinliklerinde konuşma becerisine yönelik etkinliklere neredeyse hiç yer verilmediği tespit edilen sorunlardan bazılarıdır. Ayrıca dilbilgisi etkinliklerinin alıştırmaya düzeyinde kaldığı, konuyu kavramaya yönelik etkinliklere yer verilmediği tespit edilmiştir.

Demir ve İzci'nin (2015) 15 sınıf öğretmeninin görüşlerini aldığı araştırmasında, bazı öğretmenlerin kazanımları fazla bulduğu bu sebeple zaman problemi yaşadıkları belirtilmiştir. Bazı kazanımların da gereksiz olduğu ve öğrenci seviyesine uygun olmadığı araştırmaya katılan öğretmenler tarafından belirtilmiştir. Bu araştırma sonuçları ile Alyılmaz'ın (2010) araştırma sonuçları benzerlik göstermektedir.

Katranlı ve Uygun'un (2011) "Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Derslerinde Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Görüşleri" isimli araştırmasına katılan 40 sınıf öğretmeninden 17'si kazanım sayısının fazla olduğu görüşünde bulunmuştur. Yapılan araştırma sonuçlarına göre *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer alan kazanım sayısının fazla olması öğretmenler tarafından sorun olarak görülmektedir.

2015 Türkçe Öğretim Programı'nda öğrenme alanlarında değişiklik yapılmıştır. Öğrenme alanları üç başlık altında toplanmıştır. Öğrenme alanlarının sayısı ile birlikte kazanım sayıları da azaltılmıştır.

2009 Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan dinleme ve konuşma öğrenme alanları, 2015 programında sözlü iletişim öğrenme alanı başlığı altında ele alınmıştır. Sözlü iletişim, okuma ve yazma öğrenme alanları ile *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda olduğu gibi dil becerileri ve zihinsel becerileri geliştirmek amaçlanmış olup, öğrenme alanlarına ait kazanım sayıları azaltılmıştır. Yukarıda belirtilen araştırma sonuçlarına göre, bu değişikliklerin yapılmasının olumlu olduğu söylenebilir.

2015 Türkçe Öğretim Programı'nda da yapılandırmacı yaklaşım esas alınmıştır. Tüm kazanımlar, her sınıf düzeyinde hiyerarşik bir sırayla yer almıştır. Sarmal yaklaşım esaslarına göre öncelikle ön koşul kazanımlara ulaşılmalıdır. Birinci sınıftan itibaren öğrencilere temel beceriler kazandırılmalı ve sekizinci sınıfa doğru ilerledikçe bu temel beceriler üst düzey bilişsel becerileri geliştirecek şekilde birbirini tamamlamalıdır. Öğrenme alanlarının bütünlük içinde işlendiği öğrenme-öğretme yaşantılarını planlamak önemlidir (MEB, 2015).

Aşağıdaki çizelgede 2015 Türkçe Öğretim Programı, öğrenme alanları ve kazanım sayıları verilmiştir.

Çizelge 2.4: Sınıf Düzeylerine Göre 2015 Türkçe Öğretim Programı Kazanım Sayıları

Sınıflar	Sözlü İletişim	Okuma	Yazma
1. SINIF	14	18	9
2. SINIF	15	18	10
3. SINIF	13	23	11
4. SINIF	10	28	11

Çizelge 2.4 verilerine göre 2015 Türkçe Öğretim Programı ile öğrenme alanları üçe düşürülmüştür. Bununla birlikte kazanım sayıları da azaltılmıştır. Çizelge 2.3 ve Çizelge 2.4'e göre:

- 1.sınıf dinleme ve konuşma öğrenme alanı kazanım sayıları, 54'ten 14'e düşmüştür.
- 1.sınıf okuma öğrenme alanı kazanım sayıları, 36'da 18'e düşmüştür.
- 1.sınıf yazma öğrenme alanı kazanım sayıları, 25'ten 9'a düşmüştür.
- Görsel okuma ve sunu öğrenme alanına, 2015 Türkçe Öğretim Programı'nda yer verilmemiştir.

Aşağıda Çizelge 2.5'de 2018 Türkçe Öğretim Programı kazanım sayıları verilmiştir.

Çizelge 2.5: Sınıf Düzeylerine Göre 2018 Türkçe Öğretim Programı Kazanım Sayıları

Sınıflar	Dinleme/İzleme	Konuşma	Okuma	Yazma
1. SINIF	11	4	19	13
2. SINIF	9	4	19	14
3. SINIF	13	6	28	17
4. SINIF	13	6	37	22

2018 Türkçe Öğretim Programı'nda yapılan son düzenlemelerle 2017 taslak programındaki kazanımlardan sadece yazma öğrenme alanında değişiklik yer almaktadır. 2017 yılında 4. sınıf seviyesinde, 21 kazanım bulunan yazma öğrenme alanı, 2018 programında 22 kazanıma çıkarılmıştır. Diğer öğrenme alanlarına ait kazanım sayıları sabit kalmıştır.

2009 Türkçe Öğretim Programı kazanımları Çizelge 2.3 ile 2018 Türkçe Öğretim Programı kazanımlarının Çizelge 2.5 karşılaştırılması aşağıdaki gibidir.

- 1.sınıf dinleme öğrenme alanı kazanım sayıları, 23'ten 11'e düşmüştür.
- 1.sınıf konuşma öğrenme alanı kazanım sayıları, 31'den 4'e düşmüştür.
- 1.sınıf okuma öğrenme alanı kazanım sayıları, 36'dan 19'a düşmüştür.
- 1.sınıf yazma öğrenme alanı kazanım sayıları, 25'ten 13'e düşmüştür.
- Görsel okuma ve sunu öğrenme alanına, 2018 Türkçe Öğretim Programı'nda yer verilmemiştir.

2.4 Etkinlikler

Bu bölümde; 2009 Türkçe Öğretim Programı ile birlikte ders kitaplarında yer almaya başlayan etkinlik örnekleri ile davranışçı yaklaşımın esas alındığı öğretim programları ışığında hazırlanan ders kitaplarındaki alıştırmaların tanımlanması ve karşılaştırmalı şekilde açıklanması üzerinde durulacaktır. Konu ile ilgili yazılmış kitap ve makalelerden yararlanılarak konu detaylandırılacaktır.

Çabuk ezberlenen, birbirine benzeyen ve rutin olarak tekrarlayan alıştırma örnekleri davranışçı yaklaşımın temel araçlarındandır. Alıştırma ve etkinlik birbirinden farklıdır. Etkinlikler öğrencilerin dil ve zihinsel becerilerini geliştirici, alıştırma aksine birbirini tamamlayıcı, öğrencilerin aktif rol almasını sağlayan ve birbirleriyle etkileşime geçiren niteliktedir (Çevik ve Güneş, 2017).

Yapılandırmacı yaklaşımın esas alındığı etkinliklerde; “Metnin içeriğini ve mantığını derinlemesine anlama, çıkarım yapma, bağlantıları keşfetme, iç ve dış bağlantılar oluşturma, başlık bulma, metindeki bilgileri sorgulama, sorun çözme, günlük yaşamla bağ kurma” üzerinde durulabilir. Metindeki bilgileri buldurmak, tanım yaptırmak üst düzey becerilere yönelik olmayan alıştırma düzeyinde olan faaliyetlerdir (Güneş, 2017).

Yapılandırmacı yaklaşıma göre öğrenciler öğrenme sürecinde aktif olmalıdır. Öğrenciler sadece alıştırma yaparak aktif hale gelemezler. Öğrencilerin bilgi ve becerilerini geliştirebilecek, her yönden aktif olmasını sağlayabilecek, gerçek yaşam problemleri ile karşı karşıya bırakılmaları gerekmektedir. Öğrenme-öğretme süreci de bunlar dikkate alınarak düzenlenmelidir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* etkinlikleri, bu ölçütler dikkate alınarak hazırlanmış, her öğrenme alanı için etkinlik örneklerine yer vermiştir. Etkinlikler yapılandırmacı yaklaşıma anlayışı çerçevesinde; hazırlık, anlama, metin aracılığı ile öğrenme, kendini ifade etme ile ölçme ve değerlendirme aşamalarından oluşmaktadır. Programda öğretmenlere fikir vermek üzere etkinlik örneklerine yer verilmiştir. Öğretmenler bu örnekleri verildiği gibi kullanabilecekleri gibi, üzerinde değişiklik yaparak da kullanabileceklerdir. Etkinlik örnekleri tavsiye niteliğindedir (MEB, 2009). *2015 ve 2018 Türkçe Öğretim Programı*'nda etkinlik örneklerine yer verilmemiştir.

2009 Türkçe Öğretim Programı'nda metin işleme süreci aşağıda verilmiştir.

Yukarıda *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer alan öğrenme öğretme süreçleri ana başlıkları ile gösterilmiştir. Bu programda, öğretmenlere kaynak olan, yol gösteren ve öğrenme öğretme süreçlerinde faydalanabilecekleri; yöntem, teknik, etkinlik örneklerine kapsamlı şekilde yer verilmiştir. 2015 ve 2018 Türkçe öğretim programlarında ise öğrenme öğretme süreçlerine rehber olacak detaylı açıklamalara yer verilmemiştir (Altunkeser ve Coşun, 2016).

Bilim ve teknoloji alanındaki gelişmelere paralel olarak öğretim programlarında değişiklik yapmak zorunlu olmaktadır. Buna paralel olarak, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde EBA (Eğitim Bilişim Ağı) eğitim portalı oluşturulmuştur. Bu portal öğretmenlerin öğrenme öğretme süreçleri ile ilgili yaptıklarını paylaştığı bir internet kanalıdır. *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer verilen eğitim öğretim sürecine yön veren etkinlikler bu portal sayesinde öğretmenlere rehber olmaktadır. MEB bu portalın kullanımını yaygınlaştırmaya başlamıştır. (Bayburtlu 2015). 2009 programında metin işleme süreçlerine yer verilmiş, sonraki programlarda yer verilmemiştir fakat bu portal sayesinde öğretmenler ders işleme süreçlerinin detaylarını internet üzerinden paylaşma imkânı bulmuştur.

Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından sunulmuş olan eğitim-öğretim süreçlerini zenginleştirmeye katkı sağlayıcı çevrimiçi bir sosyal eğitim platformudur. İnternet üzerinden ücretsiz olarak faydalanılabilmektedir.

Türkiye'nin dört bir yanından öğretmenler yaptıkları sınıf içi ve sınıf dışı etkinlikleri internet ortamında paylaşabildiği gibi EBA içeriğinde bulunan ve eğitim-öğretim süreçlerine katkı sağlayan diğer seçeneklerden de faydalanabilmektedirler. Paylaşılan bilgilerin gün geçtikçe çoğalmakta önemli bir kaynak havuzu oluşmaktadır. Bu paylaşımlar hem öğretmenlerin gelişimine katkı sağlamakta hem de farklı öğrenme stiline sahip öğrencilere hitap etmektedir (URL-1).

2.5 İlk Okuma Yazma Süreci

Bu bölümde yapılandırmacı yaklaşım esas alınarak düzenlenen öğretim programlarında yer alan ilk okuma yazma süreçleri karşılaştırmalı olarak ele alınacaktır. Öğretim programlarında yapılan ilk okuma yazma sürecindeki değişiklikler belirtilecektir.

Yapılandırmacı yaklaşım, *2009 Türkçe Öğretim Programı* ile birlikte günümüz ve geleceğin öğrencilerinin yetiştirilmesine yön verilmiştir. Yapılandırmacı yaklaşım esas alınarak hazırlanan programlarda, bireysel farklılıklar dikkate alınmıştır. Bu amaçla çoklu zekâ kuramı göz önünde bulundurulmuş ve etkinliklere yansıtılmıştır. Ayrıca etkili ve kalıcı öğrenme için öğrenci merkezli eğitim anlayışı ile öğrencilerin gerçek yaşam problemleri ile karşı karşıya bırakılmalarıyla da etkinliklere şekil

verilmiştir. Bu bağlamda yapılandırmacı yaklaşım modeline uygun görülen ses temelli cümle yöntemi okuma-yazma öğretiminde esas alınmıştır. Ses temelli cümle yönteminde önce sesler verilir ardından hece, kelime ve kelimelerden cümleler oluşturulmaktadır. Bu sayede öğrencilerin bilgileri yapılandırması sağlanmaktadır (MEB, 2009).

Ses temelli cümle yöntemi öğrencilerin, cümleleri ezberlemek yerine anlayarak öğrenmesini sağlamaktadır. Öğrenciler sesleri birleştirerek heceler, hecelerden kelimeler ve kelimelerden cümleler yazmakta, yazdıklarını pek çok görsel ile anlamlandırmaktadır. Süreçte her anlamda aktif olan öğrenci yaratıcılığını geliştirmektedir. Ses, hece, kelime ve cümle oluşturan öğrenciler sürecin sonunda metin oluşturma becerisi kazanmaktadır. 2009 yıllarında ses temelli cümle yöntemiyle birlikte bitişik eğik yazı kullanılmıştır. 2017 yılından itibaren isteğe bağlı olarak dik temel harf ya da bitişik eğik yazı ile ilk okuma yazma süreci gerçekleştirileceği belirtilmiştir (MEB, 2017).

2004 programında ilk okuma- yazma öğretimi sürecinde etkinliklerden faydalanırken dikkat edilmesi gereken bazı hususlara yer verilmiştir. Harfler alfabetik sıraya göre değil, harflerin yazım kolaylığı ve kelime türetme işlevi dikkate alınarak öğretilmelidir. Öğrenilen her kelime anlamlı olmalıdır. Hikâyeler, harf senaryoları, tekerlemeler veya şarkılar ilk okuma- yazma sürecinde yer almalıdır. Öğrencilerin yaş grubu dikkate alınmalı ve öğrenci merkezli öğretim süreçleri ile öğrencilerin istekli olarak sürece dahil olmaları sağlanmalıdır. (MEB, 2009).

2015 ve 2018 Türkçe Öğretim Programlarında ilk okuma yazma süreçleri:

- İlk okuma yazmaya hazırlık
- İlk okuma yazmaya başlama ve ilerleme
 - Sesi hissetme, tanıma ve ayırt etme
 - Harfi okuma ve yazma
 - Harflerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturma
 - Metin oluşturma
- Bağımsız okuma ve yazma

olarak verilmiştir. “Bağımsız okuma ve yazma” aşaması *2009 Türkçe Öğretim Programı*’nda “Okuryazarlığa ulaşma” olarak ele alınmıştır.

Tüm programlar ilk okuma yazma öğretimini öğrenme alanlarıyla birlikte ele almıştır. İlk okuma yazma öğretimi amaçları 2009 programından bu yana değişmemiştir. Programlar ilk okuma yazma amaçlarını, öğrencilerin basit düzeyde okuyup yazması olarak görmemiştir. Düşünme, sorgulama, sınıflama, analiz-sentez yapma gibi zihinsel becerilerin geliştirilmesinde ilk okuma yazma öğretiminin önemi büyüktür. Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı tüm programlarda bunun önemi vurgulanmıştır.

2.6 Ders Kitapları

Geçmişten günümüze eğitim-öğretim süreçlerinde yer almış ders kitaplarının tanımı, kullanım amaçları ve genel özelliklerinin yer alacağı bu bölümün ardından Türkçe ders kitaplarının kullanım amaçları ve kitapların yeterli olup olmadığı ile ilgili taranan kaynaklardan elde edilen bilgilere yer verilecektir.

Ders kitabı, *Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği*’nde (2016); Kurulca, örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumlarında okutulması uygun bulunan kitap olarak ifade edilmektedir. Ayrıca ders kitaplarının nitelikleri yönetmelik ikinci bölüm, madde 6’da:

- Anayasa ve kanunlara uygun olarak hazırlanır.
- Bilimsel hata içermez.
- Temel hak ve özgürlükleri destekleyici ve ayrımcılığı reddeden bir yaklaşım sunar.
- Reklam öğeleri içermez.
- Eğitim- öğretim programlarındaki kazanımları kapsar.
- Öğrenci yaş ve gelişim özellikleri dikkate alınarak görseller ve içerik düzenlenir. Bu düzenlemeler öğrenmeyi destekleyici olmalıdır.

şeklinde ifade edilmektedir. Ders kitapları, öğretim programlarındaki derslerin içeriğine ilişkin bilgileri öğrencilerin kullanımına sunan, onlara pekiştirme, sınava

hazırlanma ve kendi öğrenme hızlarına bağlı olarak uygun çalışma olanağı sağlayan bir öğretim aracıdır. (Toprak, 1993, aktaran: Yalınkılıç, 2014, s.3).

Ders kitapları öğretmenlerin farklı araç-gereçler geliştirmelerine rehberlik eder. Ders kitapları öğretim programlarının taşıyıcısı durumunda oldukları için öğretmenlerin öğretim programlarını kolaylıkla ve bir bütün şeklinde işlemelerini sağlar. Ders kitapları aynı şekilde öğrencilerin konu bütünlüğü içerisinde dersi takip etmesini, ilgili konu ile diğer konular arasında ilişkiler kurabilmesini sağlar (Kılıç veSeven, 2005).

2.6.1 Ders kitaplarının Türkçe öğretimindeki yeri

Her ders için araç gereç kullanımı kaçınılmazdır. Türkçe dersinde de öğrenmenin hızı, kalıcılığı ve etkililiği açısından araç gereç kullanımının önemi büyüktür. Öğrenme-öğretme sürecinde vakit kaybını önlemek, öğrenmenin daha hızlı ve etkili şekilde gerçekleşmesini sağlamak için canlı ve cansız araç gereçlerden faydalanılır (Yalınkılıç, 2014, s.15).

Ders kitapları bütün dünyada en geniş kullanım alanına sahip basılı ürünlerdir. Bunun yanında, ders kitapları eğitim-öğretim sürecinde kullanımı oldukça kolay olan, bilgi elde etmenin en temel kaynaklarından biridir (Güneş, 2002, s.2). Ders kitaplarına her derste olduğu gibi Türkçe derslerinde de sık sık başvurulmaktadır (Ünal ve Yeğen, 2013). Bu sebeple ders kitaplarının nitelikli olması önemlidir.

Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu tarafından 1995 yılında ders kitaplarının hazırlanması ile ilgili bir yönerge hazırlanmıştır. Ders kitaplarına yönelik olarak hazırlanan ilk ve kapsamlı bu yönergenin amacı “*Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarında okutulacak ders kitabı, temel ders kitabı, iş ve işlem yaprakları Türk Milli Eğitiminin genel amaç ve ilkelerine uyum olarak hazırlanması ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.*” (MEB 1995). Ders kitaplarındaki etkinlikler programdaki kazanımlarla örtüşmeli, program amaçları doğrultusunda şekillendirilmelidir.

Milli Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları Yönetmeliği’nin kitapların incelenmesi ve hazırlanması ile ilgili esas ve usuller bölümünde konu sonu değerlendirme çalışmalarının incelenmesinde dikkate alınan kriterler yer almaktadır. Konu sonu değerlendirme sorularının, öğrencilere kazandırılmak istenen bilgi, yetenek, tutum, davranış ve alışkanlıkların tümünü kapsayacak şekilde hazırlanıp hazırlanmadığı

husus bu kriterlerden biridir. (MEB 1995). Etkinlikler, kazanımlar doğrultusunda hazırlanıp programlarda yer alan temel beceri ve yetkinlikleri geliştirmeye yönelik hazırlanmalıdır.

Epçaçan ve Okçu'un (2010) "İlköğretim Türkçe Ders Kitaplarının Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" adlı çalışmasında 1. Kademe Türkçe ders kitaplarına ilişkin olarak; "Kazanımlar", "Öğretim Durumları", "Okuma Parçaları", "Yazı Çalışmaları", "Dil Bilgisi Konuları", "Ölçme ve Değerlendirme", "Görsel Okuma" alt başlıkları hakkında görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler doğrultusunda anket hazırlanmıştır. 400 sınıf öğretmeninden alınan veriler sonucunda sınıf öğretmenlerinin %38'i Türkçe ders kitaplarını yetersiz olarak kabul ederken %10,5'i Türkçe ders kitaplarının yeterliliği konusunda kararsız gözükmektedir. Sınıf öğretmenlerinin %50'si ise Türkçe ders kitaplarının yeterli olduğunu düşünmektedir. Araştırmaya katılanların yarısının kitapları yetersiz görüyor olması kitapların programa uyumluluğu ve bir ders kitabının taşıması gereken özellikler bakımından sorunlar, eksiklikler olduğunu göstermektedir, sonucuna varılmıştır. Bu araştırmanın yanında Milli Eğitim Bakanlığı araştırma geliştirme birimi olan Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı (EARGED, 2008), "İlköğretim Okulu Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi" adlı araştırmasında sınıf öğretmenleri, branş öğretmenleri ve öğrencilerin görüşleri alınmıştır. Türkiye genelinden seçkisiz olarak belirlenen 803.166 öğrenci ve 104.519 öğretmen, ders kitaplarına ilişkin anket uygulamasına katılmıştır. "Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenci Ders Kitaplarında Önerilen Etkinliklerin Kazanımları Karşılama Düzeyiyle İlgili Görüşleri" alındığında %48,6 oranında yeterli, %51,4 oranında geliştirilmeli olarak tespit edilmiştir. Araştırmacı tarafından, "1. kademe hayat bilgisi, Türkçe, matematik ve sosyal bilgiler dersi öğrenci çalışma kitaplarındaki etkinlikler kazanımları karşılayacak şekilde geliştirilmelidir. Özel yayınevlerinin hazırladığı öğrenci çalışma kitaplarına bu konuda daha çok dikkat etmelidirler, önerisinde bulunulmuştur.

Şahin (2008) "İlköğretim Birinci Sınıf Türkçe Ders Kitabı, Öğrenci Çalışma Kitabı ve Öğretmen Kılavuz Kitabının Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi" adlı çalışmasında Haziran 2007 tarihli, "*Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ile Eğitim Araçlarının İncelenmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönerge*" de yer alan, ders kitaplarında bulunması gereken kriterler dikkate alınarak

araştırmacı tarafından anket oluşturulmuştur. Hazırlanan anket 29 farklı okulda birinci sınıf okutan 62 sınıf öğretmeni tarafından cevaplanmıştır. Ankette ders kitapları “İçerik, dil, anlatım ve üslup, öğrenme ve öğretme ve ölçme-değerlendirme, Teknik, tasarım ve düzenleme” başlıkları altında değerlendirilmiştir. Anket sonuçlarına göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu ders kitapları ile ilgili olumlu görüşte bulunmuştur. Araştırma sonuçlarında, metinlerdeki cümlelerin uzun ve sınıf seviyesinin üzerinde olduğunu düşünenlerin oranı, cümlelerin sınıf seviyesine uygun olduğunu düşünenlerden fazla tespit edilmiştir (kısmen= %37,1 ve hayır= %16,1). Araştırmacı tarafından bu orana dikkat çekilmiştir.

Ders Kitapları Uluslararası Sempozyumu’nda, Türkçe ders kitaplarının tüm beceri alanlarını geliştirmeye yönelik yöntem, teknik ve etkinlikleri kapsamadığı belirtilmiştir. MEB tarafından yayımlanan Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği dikkate alınarak incelenen taslak Türkçe ders kitaplarında öğrencilere kazandırılacak temel dil becerilerin dengeli şekilde verilmediği, daha çok yazma ve konuşma becerisine yönelik yöntem, teknik ve etkinliklerin bulunduğu vurgulanmıştır. Ayrıca Ders Kitapları Değerlendirme Kurulu çalışmalarına değinilmiş ve süreç, eleştirel açıdan değerlendirilmiştir (Sülükü, .2018).

Ders kitapları üzerine yapılan birçok araştırma olduğu görölmektedir. Bu araştırmalar, ders kitaplarının daha kaliteli olması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı; *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı*’na göre hazırlanan/güncellenen 1.sınıf Türkçe Ders Kitabı etkinliklerin (dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi etkinlikleri) *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı* kazanım ve açıklamalarıyla örtüşüp örtüşmediğinin tespit edilmesidir. 1. sınıf okuma-yazmanın yeni öğrenildiği, temel dil becerilerinin gelişimi açısından kritik bir dönemdir. Araştırma sonucunda 1. sınıfa ait Türkçe ders kitabının, *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı* kazanım ve açıklamalarını ne ölçüde yansıttığı konusunda detaylı bilgiye ulaşılacaktır. Öğretmen, öğrenci ya da velilerden görüş alınarak bir sonuca ulaşmak yerine, *1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı* ve *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı* detaylı şekilde analiz edilecek ve değerlendirilecektir. Değerlendirmeler yapılırken her bir etkinlik incelenecektir. Etkinliklerin 2009 ve 2018 Türkçe öğretim programlarında yer alan kazanımlardan hangilerini yansıttığı tespit edilecektir. Kazanımlarla örtüşmeyen etkinlik tespit edilirse yeni bir kazanım teklifinde bulunulacaktır. Rutin olarak yer alan etkinlik örnekleri varsa belirlenecek,

elde edilen bulgular, tüm yönleriyle tartışılacak ve son olarak ders kitabına eklenmek üzere etkinlik önerilerinde bulunulacaktır.

3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu çalışmada, *2018 Türkçe Öğretim Programı* kazanımları ile 1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı etkinlikleri arasındaki örtüşmenin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu bölümde ise ilköğretim birinci kademe sınıflarının Türkçe Öğretim Programlarını ve Türkçe ders kitaplarının birbiri ile ne derecede örtüştüğü üzerine yapılan araştırmalara yer verilmiştir. İlgili araştırmalar sunulurken önce doktora tezleri incelenmiştir. Ardından konuyla ilişkili yüksek lisans tezleri ve son olarak da konuyla ilgili makaleler incelenmiştir.

3.1 Doktora Tezleri

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi'nden yapılan aramalar sonucunda, Türkçe ders kitapları ve Türkçe öğretim programları ile ilgili olarak yazılmış bir doktora tezi bulunduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın konusu, amaçları ve sonuçlarına aşağıda yer verilmiştir.

Özatalay (2007) tarafından hazırlanan “İlköğretim 1. Kademe Türkçe Öğretim Programında Öğrencilere Kazandırılması Hedeflenen Temel Becerilerin Ders Kitaplarında Kullanılmasına İlişkin Durum Çalışması “ doktora tezinde 1–5.sınıf Türkçe ders kitabı, Türkçe öğretmen kılavuz kitabı ve Türkçe öğrenci çalışma kitabının yapılandırmacı yaklaşım esas alınarak hazırlanan Türkçe Öğretim Programında yer alan üst bilişsel becerileri kazandırmada yeterli olup olmadığı incelenmiştir. Yapılan araştırmada farklı yayın evlerine ait 24 takım Türkçe ders kitabı incelenmiştir. “Eleştirel Düşünme Becerisi, Yaratıcı Düşünme Becerisi, İletişim Becerisi, Problem Çözme Becerisi, Araştırma Becerisi, Bilgi Teknolojilerini Kullanma Becerisi, Girişimcilik Becerisi, Karar Verme Becerisi, Metinler Arası Okuma Becerisi, Kişisel Ve Sosyal Değerlere Önem Verme Becerisi ” gibi üst bilişsel becerilerin Türkçe kitaplarında bulunup bulunmadığı, her bir beceri için oluşturulan ölçütler göz önünde bulundurularak değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda Türkçe kitaplarının üst bilişsel becerileri kazandırmada yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Doktora tezinde

olduğu gibi bu çalışmada da ders kitapları ve ğretim programındaki veriler doküman incelemesi ile elde edilmiştir. Doktora tezinde. Türkçe programında yer alan üst bilişsel becerilerin, ğrenci ders ve çalışma kitapları ile ğretmen kılavuz kitaplarında ne düzeyde yer aldığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada ise ğrenci ders kitaplarında yer alan etkinlikler ele alınacak, Türkçe programı kazanımlarını yansıtmaları biçimleri tespit edilecektir. Doktora tezinde, 1.kademeye ait 24 takım ders kitabı incelenmiş olup, bu araştırmada ise 1. sınıf ders kitabı ele alınacak ve kitaptaki etkinliklerin her biri detaylı şekilde analiz edilecektir.

3.2 Yüksek Lisans Tezleri

Bu bölümde yüksek lisans tezleri, hazırlanan tez çalışması ile ilişki kurularak yeniden eskiye doğru sıralanmıştır. Bu sıralama esnasında tezlerde kullanılan yöntem, tez ile benzeşen ayrılan ya da ortak olan yönler, incelenen ders kitabı ve tezlerde ulaşılan temel sonuçlar üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Özyurt Aydemir (2016) tarafından hazırlanan “Dördüncü Sınıf Türkçe ğretim Programının Görsel Okuma ve Sunu Becerilerini Geliştirme Açısından İncelenmesi” yüksek lisans tezinde, *Türkçe ğretim Programı*’nda yer alan görsel okuma ve sunu becerilerine yönelik dördüncü sınıf kazanımlarının, Türkçe ders kitaplarındaki etkinliklerde ne düzeyde yer aldığı üzerinde durulmuştur. Hangi kazanımların ders kitabındaki etkinliklerde bulunduğu, öğrencilerin görsel okuma ve sunu becerilerini ne derecede gerçekleştirdiği ve öğretmenlerin bu becerilere ulaşma konusundaki görüşlerine yer verilmiştir. Araştırmada uzman görüşü alınarak görsel okuma ve sunu becerileri belirlenmiş, ders kitaplarındaki etkinliklerden de faydalanılarak 19 maddelik bir ölçek oluşturulmuştur. Araştırma sonucuna göre programdaki kazanımlar ile ders kitaplarındaki etkinliklerin dengeli bir dağılım göstermediği belirtilmiştir. Bunun yanında 67 dördüncü sınıf öğrencisinin, %57’si görsel okuma ve sunu kazanımlarını gerçekleştirmede kendilerini yeterli görmüştür. Öğretmenler ise kalabalık sınıflarının görsel okuma ve sunu becerilerini kazandırmada olumsuz rol oynadığını belirtmiştir.

Görsel okuma ve sunu kazanımlarının ders kitaplarındaki dağılımları, kazanımların gerçekleştirilebilmesine yönelik ğretmen ve ğrenci görüşlerine

yer verilen çalışmadan farklı olarak bu çalışmada Türkçe programında yer alan öğrenme alanlarının tümüne ait 1.sınıf kazanımlarının, *1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı*'nda yer alan etkinliklerdeki dağılımı, doküman analizi ile incelenecektir.

Güldaş (2012) “İlköğretim Birinci Sınıf Türkçe Kitaplarındaki Görsel Okuma Etkinlikleri İle İlgili Öğretmen Görüşleri” araştırmasında ilköğretim 1. kademededen 100 sınıf öğretmenine 10 adet anket maddesi uygulanmıştır. Ankette yer alan açık uçlu sorularla birlikte öğretmenlerin görsel okuma etkinlikleri hakkındaki görüşleri alınmıştır. Programda yer alan görsel okuma kazanımları dikkate alınarak görsel okuma öğrenme alanı etkinlikleri hakkında öğretmen görüşleri alınmış ve kitaptaki etkinlikler yetersiz olarak değerlendirilmiştir. Öğretmen görüşü alınarak veri toplanan çalışmadan farklı olarak bu çalışmada veri toplamak için doküman analizi yöntemine başvurulacak, Türkçe ders kitabı ve Türkçe öğretim programı detaylı şekilde ele alınacaktır.

İlköğretim 1.kademe kitaplarındaki etkinlikler ve Türkçe programındaki kazanımlar üzerine yapılan yüksek lisans tezlerinin görsel okuma ve sunu kazanımları çerçevesinde ele alındığı, 1.kademede tüm öğrenme alanlarını içine alan detaylı bir incelemenin yapılmadığı tespit edilmiştir.

3.3 Makaleler

Bu bölümde ele alınan makalelerin konusu, yüksek lisans tez konusu kapsamında ele alınan Türkçe ders kitapları ve Türkçe öğretim programlarına yöneliktir. Konuyla ilgili detaylı bilgilerin verildiği bu bilimsel çalışmalar; amaç, yöntem ve sonuçlar dikkate alınarak aşağıda belirtilmiştir.

Kurudayıoğlu ve Soysal (2018) “İlkokul Türkçe 1.Sınıf Ders Kitabının Öğretim Programındaki Temel Beceriler Açısından İncelenmesi” adlı çalışmada; 1.sınıf Ders Kitabı'ndaki metinler, etkinlikler ve hazırlık sorularında yer alan anahtar yetkinlikleri belirlemek amaçlanmıştır. Anahtar yetkinlikler *2017 Türkçe Öğretim Programı*'nda yapılan değişiklikler ile temel beceriler bağlamında ele alınmış olup; anadilde iletişim, yabancı dillerde iletişim, matematiksel yetkinlik ve bilim, dijital yetkinlik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yeterlilikler, inisiyatif alma ve girişimcilik, kültürel farkındalık ve ifade olmak üzere 1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nın analizinde göz önüne alınmıştır. Anadilde

iletişim yetkinliği dışındaki yetkinliklerin metinler, hazırlık soruları ve etkinliklerde yeterince yer almadığı, ders kitabında bulunması amacıyla bir planlama ya da çabanın olmadığı görülmüştür. Bu araştırmada da hazırlık soruları ve etkinlikler incelenecek fakat anahtar yetkinlikler yerine, öğretim programında yer alan 1.sınıf kazanımlarını yansıtmaya biçimleri üzerinde durulacaktır.

Peköz (2018), “İlköğretim (1-5) Türkçe Kitaplarında Ortak Sorunlar ve Uygulamalı Öneriler “ çalışmasında 2, 3 ve 4.sınıf ders kitaplarındaki etkinlikleri *2005 Türkçe Öğretim Programı* çerçevesinde değerlendirilmiştir. Yurt dışı dil öğretim programlarındaki uygulamalar ile karşılaştırmıştır. Bunun yanında, ders kitaplarını tek düzelikten kurtarmak, etkili bir dil öğretimi için etkinlikleri geliştirmek amacıyla parçaları birleştirme, göz atarak okuma, tarama, dolaylı anlam çıkarma, KWL(S) stratejisi (Bildiyim, Öğrenmek İstediyim ve Öğrendiyim), rol yapma, karar verme ve problem çözme çalışmalarını içeren etkinlik örneklerine yer verilmiştir. Makale ile ders kitabı etkinliklerinin daha nitelikli hale getirilmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmanın da amacı Türkçe ders kitabı etkinliklerinin, 2018 Türkçe programı kazanımlarına uygunluğunu tespit etmektir. Makalede olduğu gibi araştırmada da etkinlik önerilerinde bulunulacaktır.

Alkış Küçükaydın ve İşcan (2017) “İlköğretim 3.Sınıf Türkçe Ders Kitapları ve Öğretmen Kılavuz Kitabının Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımına Uygunluk Düzeyi” tarama modeli yoluyla incelenen üçüncü sınıf ders kitabı ve öğretmen kılavuz kitaplarının yapılandırmacı yaklaşıma uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla araştırma yapılmıştır. Sonuç olarak random olarak belirlenen ders kitaplarının yapılandırmacı yaklaşımı tam olarak yansıtmadığı, görsel okuma ve görsel sunu konusunda ders kitaplarının yetersiz olduğu, görsellerin verilmek istenen mesajla tutarsız olduğu, öğretmen kılavuz kitaplarının da ölçme değerlendirmede, yöntem teknikler konusunda yeterli olmadığı, çeşitli hatalar bulunduğu ortaya konulmuştur.

Fırat ve Çelik (2016) ”İlkokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Atatürk Teması Metinlerinin İncelenmesi” adlı çalışmada ilkokul 1- 4.sınıf ders kitaplarındaki, Atatürk ile ilgili 20 metin doküman analizi yöntemi ile incelenmiş ve *2004–2005 Türkçe Öğretim Programı*’ndaki Atatürkçülük kazanımlarıyla

karşılaştırılmıştır. 1- 4.sınıf düzeyinde, programda yer alan birçok alt başlığın ders kitaplarındaki metinlerde ihmal edildiği, birçok konunun her sınıf kademesinde birbirini tekrar ettiği, metin türlerinin sınıf seviyesine uygun olmadığı belirlenmiş ve Atatürk temasındaki metinlerin yetersiz olduğu sonucuna varılmıştır.

Özcan ve Şara (2016), “Türkçe Ders Kitaplarında (1- 4.sınıf) Yer Alan Masalların Öğretim Programları ve İçerik Açısından İncelenmesi” doküman incelemesi yöntemi ile yapılan araştırmalarında, Türkçe ders ve çalışma kitabında yer alan 37 masal üzerinde durulmuştur. Bu masalların; 2004–2005 *Türkçe Öğretim Programı*’ndaki kazanımlara uygunluğu, kelime sayıları, yazarları, metinlere dağılımları ve içerikleri incelenmiştir. Araştırma sonucunda masalların kazanımlara uygun olduğu fakat masalların uzun ve anlaşılması zor olduğu, akılda kalan masalların genelde batı menşeli masallar olduğu, genel olarak masal konularının çok dikkat çekmediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Çam Aktaş (2010), “İlköğretim 1- 5.Sınıflar Türkçe Öğrenci Çalışma Kitaplarındaki Görsel Okuma Etkinliklerinin İncelenmesi” araştırmasında 2009 *Türkçe Öğretim Programı*’ndaki görsel okuma kazanımları ile bu kazanımlara paralel hazırlanmış MEB Yayınları’nın 2007 tarihli 1- 5.sınıflar ders kitapları incelenmiştir. Betimsel analiz ile yorumlanan verilere göre kazanımların eşit olarak dağıtılmadığı belirlenmiştir. Kimi kazanımlara sıklıkla yer verilirken, kimilerine çok az yer verilmiş ya da hiç yer verilmemiştir. Daha nitelikli ders kitapları için sınıf seviyesi yükseldikçe kazanım sayılarının arttığı vurgulanmıştır. Artan kazanım sayılarına ulaşabilmek adına daha çok etkinliğe yer verilmesi, her sınıf seviyesinde kazanımların birbirini tekrar etmemesi gerektiği belirtilmiştir.

1.kademeye ait tüm sınıflara ait kitapların ele alındığı makaleden farklı olarak bu araştırmada sadece *1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı* ele alınmıştır. 1.sınıf kazanımlarının Türkçe ders kitaplarında ne kadar sıklıkla yer aldığı, etkinliklerde hangi kazanımların yer alıp almadığı, hangi etkinlik örneklerinin rutin olarak kitapta yer aldığı detaylı şekilde sunulacaktır.

Karadağ ve Kurudayıoğlu (2010) “2005 Türkçe Programına Göre Hazırlanmış İlköğretim Birinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarının Kelime Hazinesi”

çalışmalarında *2005 Türkçe Öğretim Programı*'na göre hazırlanan 1- 5.sınıf ders kitaplarındaki metinlerin kelime hazinesi, bilgisayar ortamında, Simple Concordance Program 4.07 ile ham kelimeler belirlenmiştir. 1- 5.sınıf olmak üzere tüm sınıf düzeylerinde yapılan çalışmalarda kelime listeleri oluşturulmuştur. Bu listeler yürürlükten kalkmış olan ders kitaplarının kelime hazineleri ile karşılaştırılmıştır. Bunun yanında yürürlükte olan ders kitaplarındaki kelimeler ile öğrencilerin dağarcığındaki kelimeler karşılaştırılmıştır. Araştırma sonucunda yürürlükte olan ders kitaplarındaki kelime sayısının 1. Sınıftan 4. Sınıfa orantısız olarak arttığı fakat 5.sınıfta kelime sayısının 4.sınıfa göre %21 azaldığı görülmüştür. Kitapların kelime hazinesi ile öğrencilerin kelime hazineleri arasındaki ortaklık %37 ile %41 arasında değişmektedir. Sonuçlara göre toplam kelime ve farklı kelimeler oranları arasında belirli bir ölçüt olmadığı, programda kelime hazinesinin zenginleştirilmesine ait kazanım olduğu halde metinlerde bu amaca yönelik planlamaların yapılmadığı görülmüştür. Bir kez tekrar eden kelimelerin metinlerde çok olduğu ve bunu kelime hazinesini geliştirmek adına katkı sağlayamayacağı belirtilmiştir.

Uzuner ve Aydın (2010), “Yeni Türkçe Ders Kitaplarındaki Öykülerin Öğrenme Alanlarını Gerçekleştirmedeki Yeterliliğinin Belirlenmesi” araştırmasında 2005-2006 yıllarında okutulan Türkçe ders kitaplarının 7’si içinden üçer öykü metni seçilmiştir. Seçilen 21 öykünün *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer alan öğrenme alanlarını (okuma, yazma, dinleme, görsel okuma ve görsel sunu) gerçekleştirilmesi bakımından değerlendirilmesinde, 210 Sınıf öğretmeninden görüş alınmıştır. Değerlendirme için bir anket hazırlanmıştır. Ankete son şekil uzman görüşüyle verilmiştir Bunun yanında anketin hazırlanmasında, örneklem dışından ve seçilen öyküler hakkında bilgisi olan öğretmenler de yer almıştır. Araştırma sonucunda öğrenme alanlarının gerçekleştirilme düzeyi öğretmenler tarafından yeterli bulunurken, yazma öğrenme alanı kısmen yeterli olarak değerlendirilmiştir.

Ülper ve Yalınkılıç (2010), “Son İki Türkçe Programına Göre Hazırlanan Türkçe Ders Kitaplarındaki Metin Sonu Sorularının Nicel ve Nitel Görünümü” 2005 yılında uygulanan eski programa uygun ders kitabı ile 2008 yılında uygulanan yeni programa uygun okutulan ders kitapları incelenmiştir. Eski ve

yeni programa göre hazırlanan kitaplardaki metin sonu sorular nicelik ve nitelik olarak karşılaştırılmış. Sonuç olarak yürürlükteki programa göre hazırlanan ders kitabındaki soruların nicelik olarak daha çok olduğu sonucuna varılmıştır. Bunun yanında bu iki ders kitabındaki metin soruları, kuramsal bilgilerden yararlanılarak; yüzey metin, derin metin, yorum/değerlendirme bağlamında incelenmiş ve niteliksel olarak yürürlükteki programa göre hazırlanmış ders kitabındaki soruların kısmen daha çok üst bilişsel işleme gerektirmesi sebebiyle daha nitelikli sorular olduğu sonucuna varılmıştır.

Coşkun ve Taş (2008) “Ders Kitaplarına Metin Seçme Açısından Türkçe Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi” çalışmalarında kategorisel analiz tekniği kullanarak, Cumhuriyet döneminde hazırlanan Türkçe Öğretim Programlarının, ders kitapları için seçilecek metinler açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Ders kitaplarına alınacak metinlerin içeriklerine ait 30 nitelik belirlenmiş ve Cumhuriyet döneminde uygulanmış 13 öğretim programında bulunan kazanımlarla karşılaştırılmıştır. Geçmişten günümüze ders kitapları için metin seçiminde daha çok belirleyici ifadeye yer verildiği görülmüştür. Bu makaleden farklı olarak araştırmada 2018 Türkçe programı ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının, Türkçe ders kitabı etkinliklerinde yer alma durumu incelenecek, metinler üzerinde değil etkinlikler üzerinde incelemeler yapılacak ve ders kitabı etkinliklerinin Türkçe programı kazanımlarını yansıtıp yansıtmadığı konusu değerlendirilecektir.

Yapılan incelemelerden elde edilen veriler sonucunda etkinlik ve kazanım kavramları merkeze alınarak oluşturulan makalelerin; Türkçe dersi öğretim programı temel dil becerilerinin kitaplarda ele alınma durumu, kitapların yapılandırmacı yaklaşıma uygunluğu, kitaplarda görsel okuma ve sunu kazanımlarına ne sıklıkla yer verildiği, kitaplardaki etkinlik örneklerinin nitelik ve niceliğinin eski ve yeni programlardaki durumu, Atatürkçülük kazanımlarının metinler ile ne derece verildiği gibi konular üzerine yapılmış olduğu tespit edilmiştir. İncelemeler sonucunda, 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı ve Türkçe öğretim programlarının örtüşmesi ile ilgili bir araştırmanın yapılmadığı ve bu konuda alanyazında bir boşluğun giderilebileceği düşünülerek bu araştırma gerçekleştirilmiştir.

4. YÖNTEM

Araştırmada geçerli ve güvenilir sonuçlara ulaşabilmek için bazı yöntem ve tekniklere başvurulmaktadır. Bu bölümde araştırma modeli, araştırma amacına ulaşmak için incelenen veri kaynakları, bu kaynaklardan verilerin nasıl toplandığı, verilerin analizinde izlenen aşamalar, elde edilen verilerin nasıl işlendiği açıklanacaktır.

4.1 Araştırmanın Modeli

İlköğretim 1.sınıf Türkçe dersi kazanımlarının öğrenci ders kitaplarındaki etkinliklerde yer alma durumu ve bu etkinliklerin kazanımlarla tutarlılığını incelemek amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada nitel araştırma yapılmıştır. Araştırma bir durum çalışmasıdır. Bir ya da birden fazla olayın, bireyin, kurumun, programın, sosyal grubun ya da birbirine bağlı sistemlerin derinlemesine incelendiği yöntemdir (Büyüköztürk, 2016). Bu araştırma, durum çalışması türlerinden bütüncül tekli durum deseni ile gerçekleştirilmiştir. Bütüncül tekli durum deseni, içerisinde tek bir analiz birimi olan tek bir durumun incelendiği durumlarda kullanılmaktadır (Ozan Leylum vd., 2017).

4.2 İnceleme Nesnesi

Doküman incelemesi kapsamında 2009 ve 2018 Türkçe Öğretim Programlarındaki tüm öğrenme alanlarına ait kazanımlar ile bu kazanımlara yönelik olarak Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları'nın 2018 tarihli, programdaki son değişikliklere göre güncellenen, 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı etkinlikleri incelenmiştir. Ülke genelinde okullarda Milli Eğitim Bakanlığı'nın ders kitabı okutulduğu için bu kitap araştırmada kullanılmıştır.

Araştırmanın detaylandırılabilmesi için sadece 1. sınıfta bahar döneminde işlenen Türkçe ders kitabı araştırmaya dahil edilmiş olup 1. Sınıf İlk Okuma

Yazma Kitabı ve ilköğretim 1. kademeye ait diğer Türkçe ders kitapları araştırmaya dahil edilmemiştir.

Veri kaynakları aşağıdaki Çizelge 4.1’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.1: Veri Kaynakları Dağılımı

Yapılandırmacı Yaklaşımın Esas Alındığı Türkçe Öğretim Programları		Türkçe Ders Kitabı
İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı Ve Kılavuzu (1-5. Sınıflar) (2009)	Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) (2018)	İlkokul Türkçe 1 Ders Kitabı (Birinci Baskı) Milli Eğitim Bakanlığı Devlet Kitapları

4.3 Veri Toplama Yöntemi

Araştırmada veri toplama yöntemlerinden olan doküman incelemeye başvurulmuştur. Doküman inceleme yönteminde, araştırılması amaçlanan olgu ve olayların detaylı olarak incelenmesinde yazılı kaynaklardan faydalanılır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

4.4 Verilerin Analizi

Verilerin analizinde betimsel analiz tekniği benimsenmiştir. Bu yaklaşımda veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenmekte ve yorumlanmaktadır. Betimsel analiz sürecinde dört aşama vardır:

- Betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma
- Tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi
- Bulguların tanımlanması
- Bulguların yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek,2006).

Bu çalışmada, öncelikle 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan tüm öğrenme alanı kazanımları 1. sınıf düzeyinde belirlenerek bir çerçeve oluşturulmuştur. Daha sonra 1. sınıf düzeyine ait Türkçe Ders Kitabı etkinlikleri tek tek incelenerek hangi etkinliğin hangi kazanımı gerçekleştirmeye dönük olduğu çizelge olarak gösterilmiştir.

Ders kitaplarında her temada 1 dinleme/izleme, 3 okuma ve 1 serbest okuma metni yer almaktadır. Serbest okuma metinlerine ait etkinlik örnekleri bulunmamaktadır. Bu sebeple her bir temada, serbest okuma metni haricindeki 1 dinleme/izleme, 3 okuma metni olmak üzere 4 metnin etkinlik örnekleri tek tek incelenmiştir.

Her bir metindeki etkinlik sayıları aşağıdaki Çizelge 4.2 ve Çizelge 4.3’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.2: Metin/Etkinlik Sayıları (5-6. Tema)

Tema Adı	Metinler	Etkinlik Sayısı
5.Tema Çocuk Dünyası	Dinleme Metni: Bedenim Ne Anlatıyor?	6
	Okuma Metni: Odam Lokanta	10
	Okuma Metni: Karakulak İle Tomurcuk	7
	Okuma Metni: Kurbağa İle Kaydırak	9
6.Tema Doğa Ve Evren	Dinleme Metni: Ağaç Sevgisi	4
	Okuma Metni: Uzay	8
	Okuma Metni: Bay Yavaş	9
	Okuma Metni: Bir Okul Gezisi	7

Çizelge 4.3: Metin/Etkinlik Sayıları (7-8.Tema)

Tema Adı	Metinler	Etkinlik Sayısı
7.Tema Çocuk Dünyası	Dinleme Metni: Çanakkale	5
	Okuma Metni: Atatürk	7
	Okuma Metni: 23 Nisan Kutlu Olsun!	8
	Okuma Metni: Dedemin Madalyası	6
8.Tema Doğa Ve Evren	Dinleme Metni: Kalın Camlı, Mavi Saplı	6
	Okuma Metni: Ekranza	9
	Okuma Metni: Başıma İcat Çıkardım’	10
	Okuma Metni: İbni Sina	9

Çizelge 4.2 ve Çizelge 4.3’de belirtildiği gibi dinleme metnindeki etkinlik sayılarının daha az olduğu görülmektedir. Metinlerin işlenişinde belirli bir sistematığın olduğu tespit edilmiştir. Dinleme metninin işleniş sistematığı incelendiğinde;

- Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım.
- Dinledim, anladım, cevaplıyorum.

ifadelerinin sistematik bir şekilde dinleme metinlerinde yer aldığı tespit edilmiştir. Okuma metinlerinin işleniş sistematığı incelendiğinde;

- Haydi, kelimelerle anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım/ Vatan ve lider denilince aklımıza gelenleri yazalım. Kelime çantamızı dolduralım.
- Haydi, kelimelerle cümle yazalım.
- Okudum, anladım, cevaplıyorum.
- Metne farklı bir başlık yazalım.
- Haydi, okuduğumuz metni anlatalım/ Okuduğumuz metnin konusunu yazalım/ Bu metinde ne anlatılıyor?

ifadelerinin sistematik bir şekilde okuma metinlerinde yer aldığı tespit edilmiştir. Okuma metinlerinin söz varlığını geliştirmeye yönelik kelime çalışmalarıyla başladığı, okuma anlama çalışmaları ile devam ettiği tespit edilmiştir.

“Haydi, okuduğumuz metni anlatalım.” özetleyerek konuşma becerisine yönelik etkinliğe “Odam Lokanta”, “Bir Okul Gezisi”, “İbni Sina” metinlerinde yer verilmiştir.

“Okuduğumuz metnin konusunu yazalım.” ve “Bu metinde ne anlatılıyor?” metnin konusunu belirlemeye ve yazma becerisine yönelik etkinliklerine ise “Ağaç Sevgisi”, “Bay Yavaş”, “Dedemin Madalyası” metinlerinde yer verilmiştir.

Özetleme ve metnin konusunu belirleme etkinliklerine her temada en bir kez yer verildiği tespit edilmiştir.

Konuşma becerisine yönelik olarak her metinde hazırlık sorusu ile birlikte en az iki etkinliğe yer verildiği tespit edilmiştir.

Aşağıda her bir etkinliğin analizi için izlenen adımlar örnek olarak verilmiştir.

Şekil 4.1: Örnek Etkinlik

Kaynak: Civelek vd., 2018.

- Etkinliğin *2018 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer alan hangi kazanım ile örtüştüğünü tespit etmek.

“23 Nisan Kutlu Olsun!” metninin ikinci etkinliğinde “Haydi, kelimelerle cümle yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin, “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.” ve konuşma öğrenme alanı “T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

- *2009 Türkçe Öğretim Programı*'na bakmak, etkinliğe uygun kazanımı bu programda tespit etmek.

2009 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı tür, “5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar.”, konuşma öğrenme alanı, “1. 4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.” ve konuşma öğrenme alanı, “2. 3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.” kazanımlarının da oluşturulan cümleler sınıfta sözlü olarak ifade edileceğinden bu etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

- *2018 Türkçe Öğretim Programı* ve *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda etkinlik ile örtüşen kazanım yok ise kazanım teklifinde bulunmak.

Etkinlik ile örtüşen kazanım tespit edildiğinden, yeni bir kazanım teklifinde bulunulmamıştır.

- *Elde edilen bulguları sonuç bölümünde tartışmak ve öneriler bölümünde Türkçe ders kitabı için etkinlik teklifinde bulunmak.*

1. sınıf düzeyinde temalar ve temalara ait metinlerin etkinlikleri yukarıda belirtildiği gibi incelenmiştir. Her metnin sonunda metne ait etkinlikler ve kazanımların dağılımı Çizelgede gösterilmiştir.

Temalarda yer alan 1 dinleme/izleme metni, 3 okuma metni tek tek incelendikten sonra tema sonunda bu dört metin için bir çizelge oluşturulmuştur. Çizelgelerde her metinde yer alan kazanımlar bulunmaktadır.

Tema sonlarında etkinliklerde yer almayan, kazanımlar da tespit edilmiş ve çizelgede gösterilmiştir.

4.5 Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği

Üzümcü (2016), eğitim-öğretim konusunda 2013, 2014 ve 2015 yıllarında nitel araştırma yönteminin kullanıldığı 113 yüksek lisans ve doktora tezini incelemiştir. İncelenen tezlerin önemli bir kısmında geçerli ve güvenilir olmak adına yeterli açıklama yapılmadığı, sadece uzman görüşünün alındığı tespit edilmiştir. Nitel çalışmalarda doğrudan sayılarla analiz yapılmadığı; ancak nitel verilerin ve analizlerinin sayısallaştırılmasının mümkün olduğu, geçerlik ve güvenirlilikte rahatlıkla kullanılacak teknikler mevcut olduğu belirtilmiştir. Bunlardan birinin de uzman görüşlerinin karşılaştırılması ve elde edilen yüzdenin verilmesi olduğu araştırmada vurgulanmıştır. Güvenirlilikte kullanılan bu tekniğin incelenen tezlerin %12'sinde verildiği araştırmacı tarafından tespit edilmiştir.

Bilgiler dikkate alınarak bu araştırmanın güvenirliliğini artırmak için araştırmacı tarafından çizelgeler ile sunulan, etkinlik örneklerinin hangi kazanımlara uygun olduğuna yönelik elde edilen veriler ve taslak bulgular üç alan uzmanına sunulmuştur. Uzmanlardan, verilerin belirlenen çerçeveye yani etkinlik ve kazanımların birbirine uyumunun kontrol edilmesi istenmiştir. Görüş Birliği = $\frac{\text{Görüş Birliği}}{(\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı})} \times 100$, Miles & Huberman formülünü kullanarak araştırmacı ve alan uzmanları arasındaki görüş birliği oranları hesaplanmıştır. Araştırmacı ile birinci, ikinci ve üçüncü alan uzmanı arasındaki oran %100 olarak tespit edilmiş bu veriler dikkate alınarak görüş birliğine varılmıştır. Formül sonuçlarına göre görüş birliğinin en az %80 olması beklenmektedir (Baltacı, 2017). Araştırmacı ve uzmanlar görüş ayrılığında

oldukları bulgulara yönelik tekrar verilere dönerek inceleme yapmış ve tümü üzerinde görüş birliğine varılmıştır.

Nitel araştırmalarda iç geçerlik araştırmacının belirlediği kategorilerin ve yorumların gerçekleşen doğrularla örtüşmesine ve gerçeği yansıtmasına bağlıdır (Büyüköztürk, 2016, s.256). İç geçerliğin sağlanması amacıyla 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'na ait dört etkinlik ve 2018 Türkçe Öğretim Programı kazanım ve açıklamaları dört alan uzmanına sunulmuştur. Uzmanlar kendilerine sunulan formlarda yer alan etkinlik örneklerinin, 2018 Türkçe Öğretim Programı kazanım ve açıklamalarından hangisi ya da hangileri ile örtüştüğünü formdaki yönergeleri dikkate alarak tespit etmiştir. Görüş ayrılığı bulunan noktalar, alan uzmanları ile görüşülmüştür. Görüş birliği sağlamak için alan uzmanlarıyla formlar tekrar değerlendirilmiş, uzman verilerine göre etkinlikler incelenmiştir.

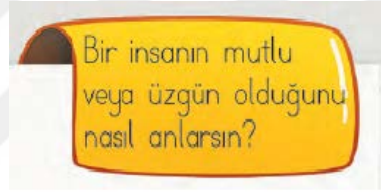

5. BULGULAR VE YORUMLAR

Yöntem kısmında detaylı olarak açıklanan verilerin işlenmesi ve analizine bu kısımda daha detaylı olarak yer verilecektir. Her temada yer alan 4 metnin tür özellikleri verildikten sonra tüm etkinlik örnekleri incelenecektir. Her metin sonrasında etkinliklerin örtüştüğü kazanımlar Çizelge halinde sunulacaktır.

5.1 Temalar Bazında Metin / Etkinlik-Kazanım Örtüşmesi

5.1.1 5. tema 1. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi(1. Sınıf)

Şekil 5.1: Hazırlık Sorusu-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’ndaki “Bedenim Ne Anlatıyor?” dinleme metni hikâye edici bir metindir (öykü). Metne hazırlık olarak “Bir insanın mutlu ya da üzgün olduğunu nasıl anlarsın?” sorusu verilmiştir. Bu ifadeden yola çıkarak ve öğrenme/öğretme sürecinde öğretmenin rolü göz önüne alınarak etkinliğin, *2018 Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.”, “T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.” ve “T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2. 6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.” kazanımının da bu ifade ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.2: Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bedenim Ne Anlatıyor?” metninin ilk etkinliği incelendiğinde “Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım.” ifadesinden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı*, dinleme/izleme öğrenme alanı “T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Etkinliğin devamında “Haydi, metni dikkatle dinleyelim.” ifadesi ile *2018 Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan dinleme öğrenme alanı “T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular (b- Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır.)” kazanım ve açıklaması verilmek istenmiştir.

Şekil 5.3: Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bedenim Ne Anlatıyor?” dinleme metninin ikinci etkinliği incelendiğinde, “Kedilerin duygularını yazalım.” ifadesinden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı*, okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.”, “T.1.1.11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı*, görsel okuma öğrenme alanı “1.6. Beden dilini yorumlar.” ve “1.4. Resim ve fotoğrafları yorumlar.” kazanımının da etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.4: Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bedenim Ne Anlatıyor?” dinleme metninin üçüncü etkinliği incelendiğinde, “Dinledim, anladım, cevaplıyorum.” ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, yazma öğrenme alanı “T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.”, “T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.” ve “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Öğrencilerin cevaplarını kendilerine sunulan noktalı yerlere yazma süreci, etkinliğe beceriler arası geçişkenliği yansıtan bir nitelik kazandırmıştır. Bir dinleme/ izleme etkinliği olmakla birlikte bu etkinlikte öğrencilerin kendilerini yazılı olarak ifade edebilme becerileri de geliştirilmeye çalışılmıştır.

Şekil 5.5: Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

Metnin dördüncü etkinliği incelendiğinde, “Bu cümleleri hangi çocuk söylemiştir? ” ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, “T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.”, “T.1.1.11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.” ve “T.1.4.4. Rakamları tekniğine uygun yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bu etkinliğinde becerilerarası geçişkenlik niteliği taşıdığı; konuşma, okuma ve yazma öğrenme alanlarına ait

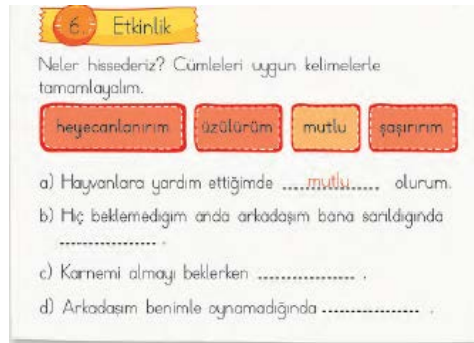
kazanımlara ait becerilerin bir arada verilmek istendiği söylenebilir. 2009 *Türkçe Öğretim Programı*, görsel okuma öğrenme alanı “1.6. Beden dilini yorumlar.” ve “1.4.Resim ve fotoğrafları yorumlar.” kazanımları bu etkinlik ile örtüşmektedir.

Şekil 5.6: Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bedenim Ne Anlatıyor?” dinleme metninin beşinci etkinliği incelendiğinde “Rüya ve Efe beden dilleriyle ne anlatıyorlar?” ifadesinden yola çıkarak 2018 *Türkçe Öğretim Programı*, “T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.”, “T.1.1.11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.” ve “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 *Türkçe Öğretim Programı*, görsel okuma öğrenme alanı “1.6. Beden dilini yorumlar.” kazanımı bu etkinlik ile örtüşmektedir.

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bedenim Ne Anlatıyor?” dinleme metninin altıncı etkinliği incelendiğinde “Neler hissederiz? Cümleleri uygun kelimelerle tamamlayalım.” İfadesinden yola çıkarak 2018 *Türkçe Öğretim Programı*, yazma öğrenme alanı “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.” ve okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık “T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009

Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan yazma öğrenme alanı, kendini yazılı olarak ifade etme “2. 1. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.” 2. sınıf kazanımının bu etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.” kazanımında hiçbir açıklama yer almamaktadır. Bu sebeple kazanım açıklaması olarak “Boşluk doldurarak yazar” ifadesinin yer alması teklif edilebilir.

1. *Sınıf Türkçe Ders Kitabı*'nda yer alan, ilk dinleme/izleme metnindeki 6 etkinlik ile 2 okuma öğrenme alanına, 3 konuşma öğrenme alanına 4 yazma öğrenme alanına, 3 dinleme/izleme öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıttığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği Çizelge A.1 eklerde yer almaktadır.

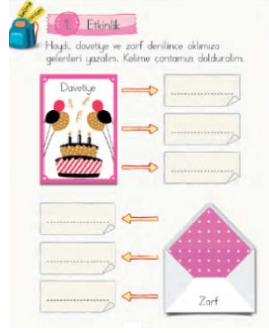
5.1.2 5.tema 2. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

Şekil 5.8: Hazırlık Sorusu-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. *Sınıf Türkçe Ders Kitabı*'ndaki “ Odam Lokanta” metni hikâye edici bir metindir (öykü). “Odam Lokanta” metninin hazırlık sorusunun “Annene nasıl bir sofrayı hazırlamak istersin?” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak ve öğrenme/öğretme sürecinde öğretmenin rolü göz önüne alınarak etkinliğin, *2018 Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.”, “T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.” ve “T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer alan konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2. 6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.” kazanımının da bu ifade ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.9: İkinci Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki hikâye edici metinlerden (öykü) biri olan “ Odam Lokanta” metninin ilk etkinliği incelendiğinde “Haydi, davetiye ve zarf denilince aklımıza gelenleri yazalım. Kelime çantamıza dolduralım. ” ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, yazma öğrenme alanı “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.” ve yazma öğrenme alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.10: İkinci Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“ Odam Lokanta” metninin ikinci etkinliği incelendiğinde “Haydi, okuduğumuz metni anlatalım. ” ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, okuma öğrenme alanı, akıcı okuma “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.(Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.)” ve okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Gerard Genette Metinsel Aşkılık İlişkileri kuramında ana metinlerin ciddi dönüştürümlerini biçimsel ve izleksel/anlamsal dönüştürümler olmak üzere iki başlıkta ele alır.

Özetleme; biçimsel değişimleri, indirgeme basamağında yer alan bir ciddi dönüştürüm mekanizması olarak yer almaktadır. Metin özetleyerek anlatılırken

anlam ile oynamadan, asıl anlamdan uzaklaşmadan biçimsel dönüşümler yapılacaktır. Kısa ve özlü şekilde biçimsel değişiklikler yapılarak indirgenen metinler zihinsel bir işlemde geçecektir. Özetleme cümle cümle değil, tüm metin düzeyinde gerçekleşecektir (Aktulum,1999, ss.142-145). Ders kitabındaki bu etkinliğin Gerard Genette Metinsel Aşkınlık İlişkileri kuramına uygun olduğu söylenebilir.

3 Etkinlik

Okudum, anladım, cevaplıyorum.

1. Metinde çok çalışıp yorulduğu söylenen kimdir?
2. Çocuk neden odasını topluyor?
3. Çocuk ne zaman kendini alışılıyor?
4. Annesi neden ağlıyor?

Şekil 5.11: İkinci Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Odam Lokanta” metninin üçüncü etkinliği incelendiğinde “Okudum, anladım, cevaplıyorum.” ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.”, yazma öğrenme alanı, “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” ve “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.(Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.)” ve “T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanında, “T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.” ve “T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.” kazanımlarının, etkinlik soruları cevaplanmadan önce sesli okuma da yapılacağı dikkate alınarak, etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır. Etkinlikteki sorularda kısmi bir 5N 1K sisteminin mevcut olduğu görülmektedir. 2009 Türkçe Öğretim Programı’nda yer alan 1. sınıf okuma öğrenme alanı, okuduğunu anlama “2.4.Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim(5N 1K) sorularına cevap arar.” kazanımının etkinlik ile de örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.12: İkinci Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Odam Lokanta” metninin dördüncü etkinliği incelendiğinde “Metindeki çocuğun özelliklerine ait yıldızı boyayalım.” ifadesinden yola çıkarak 2018 *Türkçe Öğretim Programı*, okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık “T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.” ve “T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Etkinliğin 2009 *Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan 1. sınıf okuma öğrenme alanı, anlam kurma ”3.1. Metin içi anlam kurar.” ve 3.sınıf okuma öğrenme alanı, okuduğunu anlama “2. 21. Okuduklarından çıkarımlar yapar.” kazanımları ile de örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.13: İkinci Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Odam Lokanta” metninin beşinci etkinliği incelendiğinde “Hangi cümlelerin sonuna nokta koymalıyım?” ifadesinden yola çıkarak 2018 *Türkçe Öğretim Programı*, yazma öğrenme alanı “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır (b) Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.” kazanım ve açıklaması ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.14: İkinci Metin, Etkinlik-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Odam Lokanta” metninin altıncı etkinliği incelendiğinde, “Şiirde bazı harfler unutulmuş. Boş bırakılan yerleri uygun harflerle tamamlayalım. Şiiri verilen satırlara yazalım.” ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, yazma öğrenme alanı “T.1.4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar.”, “T.1.4.7. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.” ve “T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2018 Türkçe Öğretim Programı “T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.” kazanım açıklaması olarak “Boşluk doldurarak yazar.” teklif edilebilir.

Şekil 5.15: İkinci Metin, Etkinlik-7

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Odam Lokanta” metninin yedinci etkinliği incelendiğinde, “Haydi, kitabımızın bölümlerini tanıyalım.” ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık “T.1.3.1. Okuma materyalindeki temel bölümleri tanıır.” ve “T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Ders kitaplarının Gerard Genette Metinsel Aşkınılık İlişkileri kuramında yer alan yan

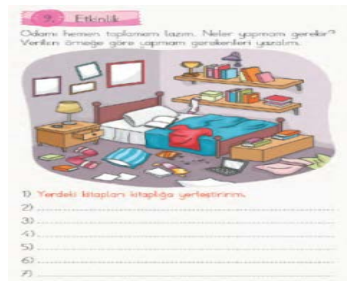
metinsellik kavramına uygun olarak hazırlandığı tespit edilmiştir. Genette, yan- metinsel alanda metinleri biçimsel olarak ele alır. Yan metinsellik bir metnin başlıklar, alt başlıklar, ara başlıklar, önsözler, sonsözler, uyarılar, notlar, resimler, kapak hatta metin oluşum sürecinde yapılan karalamalar ve taslaklarla olan ilişkilerini kapsar. Bunlar metin dışı unsur gibi görünse de metnin yorumlanmasında ve anlaşılmasında çok önemli bir yere sahiptir. Bu unsurlar okurun metin karşısındaki tepkisini koşullandırır. Okura metinlerle ilgili izleksel, biçimsel, kökenselel ipuçları verir.(Aktulum,1999, p.85)

Şekil 5.16: İkinci Metin, Etkinlik-8

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Odam Lokanta” metninin sekizinci etkinliği incelendiğinde, “Doğru yazılan cümlelerin başındaki çiçekleri boyayalım.” ifadesinden yola çıkarak 2018 *Türkçe Öğretim Programı*, yazma öğrenme alanı “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır (a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır.” ve “T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.” kazanım ve açıklamaları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.17: İkinci Metin, Etkinlik-9

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Odam Lokanta” metninin dokuzuncu etkinliği incelendiğinde “Odamı hemen toplamam lazım. Neler yapmam gerekir? Verilen örneğe göre yapmam gerekenleri yazalım.” ifadesinden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı*, yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.” ve “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* görsel okuma öğrenme alanı “1.4.Resim ve fotoğrafları yorumlar.” ve “1.10.Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar.” kazanımlarının da etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

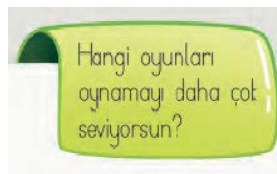
Şekil 5.18: İkinci Metin, Etkinlik-10

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Odam Lokanta” metninin onuncu etkinliği incelendiğinde “Bulmacayı örnekteki gibi dolduralım. Numaralı kutulardaki harfleri aşağıya yazıp şifreyi bulalım.” ifadesinden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı*, yazma öğrenme alanı “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.” ve “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

1. Sınıf *Türkçe Ders Kitabı*’nda yer alan, “ Odam Lokanta” metnindeki 10 etkinlik ile 5 okuma öğrenme alanına, 3 konuşma öğrenme alanına 9 yazma öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıttığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği Çizelge A.2 eklerde yer almaktadır.

5.1.3 5.tema 3. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

Şekil 5.19: Üçüncü Metin, Hazırlık Sorusu-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

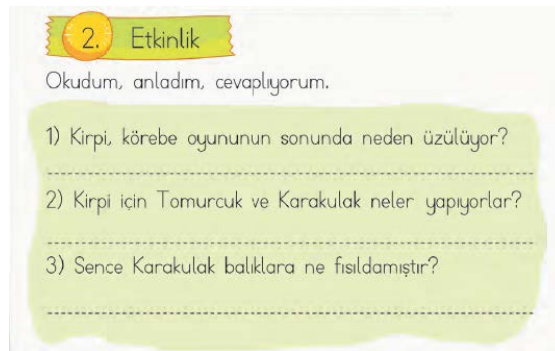
1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Karakulak ile Tomurcuk" metni hikâye edici bir metindir (çizgi roman). Metnin hazırlık sorusunun "Hangi oyunları oynamayı daha çok seviyorsun?" ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak ve öğrenme/öğretme sürecinde öğretmenin rolü göz önüne alınarak etkinliğin, 2018 Türkçe Öğretim Programı konuşma öğrenme alanı "T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.", "T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar." ve "T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular." kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı'nda 1.sınıf konuşma kazanımlarından kendini sözlü olarak ifade etme "2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder." ifadesinin etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.20: Üçüncü Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

Metnin ilk etkinliği incelendiğinde "Haydi, kelimelerle anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım." ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık "T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur." ve "T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder." kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.21: Üçüncü Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Karakulak ile Tomurcuk" metninin ikinci etkinliği incelenmiştir. "Okudum, anladım, cevaplıyorum." ifadesinden yola çıkarak, 2018 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı, anlama "T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar." ve yazma öğrenme alanı "T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar." ve "T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.(Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.)" ve "T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur." kazanım ve açıklamaları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanında, "T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur." ve "T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur." kazanımlarının, etkinlik soruları cevaplanmadan önce sesli okuma da yapılacağı dikkate alınarak, etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.22: Üçüncü Metin, Etkinlik-3 Devamı

Kaynak: Civelek vd., 2018.

Metin ile ilgili bir diğer etkinlikte "Kirpi dikenleri olduğu için bazı oyunları oynayamıyor. Bu sebeple çok üzgün. Siz olsanız kirpiyi nasıl mutlu ederdiniz?" ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, konuşma öğrenme alanı, "T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur." kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı'nda 1.sınıf konuşma kazanımlarından kendini sözlü olarak ifade etme "2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder." ifadesinin de etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.23: Üçüncü Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Karakulak ile Tomurcuk" metninin üçüncü etkinliği incelendiğinde "Merhaba oyun oynarken neler yaptığımı aşağıya yazdım. Doğru olanları maviye, yanlış olanları kırmızıya boyayalım." ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık "T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur." ve "T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar." kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı, anlam kurma "3.1. Metin içi anlam kurar." kazanımı etkinlik ile örtüşmektedir. 3.sınıf okuma öğrenme alanı, okuduğunu anlama "2. 21. Okuduklarından çıkarımlar yapar." kazanımının da etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.24: Üçüncü Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Karakulak ile Tomurcuk" metninin dördüncü etkinliği incelenmiştir. "Oyuna başlamadan önce sayışma yaparız. Ebeyi belirleriz. Önce sayışmayı okuyalım sonra noktalı yerlere yazalım." ifadesinden yola çıkarak, 2018 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık "T.1.3.5. Kısa metinleri okur." ve yazma öğrenme alanı "T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar (a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır. b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır)." kazanım ve açıklamaları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.25: Üçüncü Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Karakulak ile Tomurcuk" metninin beşinci etkinliği incelendiğinde "Ormandaki hayvanlar "Çatlak Patlak Yarışması'nı düzenlediler. Gergedan hakemdir. Oyunun kurallarını file ve kaplana anlatır. İlk oyunu fil ile kaplan oynar. "Önce ellerinizi birbirinizin avucuna koyun. Birinizin eli üstte, diğerinin eli altta olsun. Tekerlemenin her kelimesinde sırayla birbirinizin eline yavaşça vurun. Şimdi tekerlememizi söyleyelim." ifadesinden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı*, dinleme/izleme öğrenme alanı "T.1.1.9. Sözlü yönergeleri uygular." kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda okuma öğrenme alanı, okuduğunu anlama"2.9. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular." kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.26: Üçüncü Metin, Etkinlik-5 Devamı

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Karakulak ile Tomurcuk" metninin beşinci etkinliğinde "Gergedanın düdüğü ile oyun başlar. Sonra neler olur neler! Haydi, neler olduğunu yazalım." ifadesinden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı*, yazma öğrenme alanı "T.1.4.12.Yazma çalışmalarını yapar (a)Dikte,

bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır. b)Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.” kazanım ve açıklaması ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bu etkinlik için 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.” kazanımı açıklaması olarak “Tahmin ederek yazar.” teklif edilebilir.

Şekil 5.27: Üçüncü Metin, Etkinlik-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

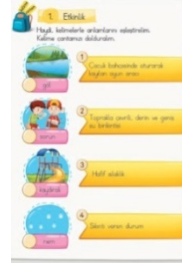
1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki “Karakulak ile Tomurcuk” metninin altıncı etkinliği incelendiğinde “Arkadaşım Aylin, ismimi yazarken kesme işaretini doğru yerde kullanmış. Haydi, kesme işaretinin doğru kullanıldığı cümlelerin çiçeğini boyayalım.” ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, yazma öğrenme alanı “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır (a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. b)Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.” ve “T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.” kazanım ve açıklamaları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.28: Üçüncü Metin, Etkinlik-7

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki “Karakulak ile Tomurcuk” metninin yedinci etkinliği incelendiğinde “Haydi, şiiri bakarak yazalım.” ifadesinden yola

Şekil 5.30: Dördüncü Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Kurbağa ile Kaydırak" şiir metninin ilk etkinliği incelendiğinde "Haydi, kelimelerle anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım." ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık "T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur." ve okuma öğrenme alanı, akıcı okuma "T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder." kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

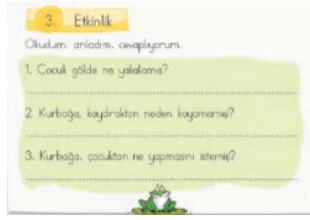

Şekil 5.31: Dördüncü Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Karakulak ile Tomurcuk" metninin ikinci etkinliği incelendiğinde "Haydi, kelimelerle cümle yazalım." ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, yazma öğrenme alanı, "T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar." ve konuşma öğrenme alanı "T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır." kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı tür, yöntem ve tekniklere uygun okuma "5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar." kazanımı, 2009 Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan konuşma öğrenme alanı, konuşma kurallarını uygulama "1.4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır." ve konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme "2.3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır." kazanımlarının da oluşturulan

cümleler sınıfta sözlü olarak ifade edileceği göz önüne alınarak bu etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.32: Dördüncü Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Kurbağa ile Kaydırac" şiir metninin üçüncü etkinliği incelenmiştir. "Okudum, anladım, cevaplıyorum." ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, okuma öğrenme alanı, anlama "T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.", "T.1.3.8. Şiir okur." ve yazma öğrenme alanı "T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar." ve "T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular." ve "T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur." kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanında, "T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur." ve "T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur." kazanımlarının, etkinlik soruları cevaplanmadan önce sesli okuma da yapılacağı dikkate alınarak, etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.33: Dördüncü Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Karakulak ile Tomurcuk" metninin dördüncü etkinliği incelendiğinde "Şiire farklı bir başlık bulalım." ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, okuma öğrenme alanı, anlama "T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler." kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Etkinliğin devamında “Sence kurbağa ile çocuk neden birbirlerini anlamıyorlar?” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” kazanımına ulaşılmak istendiği tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, okuduğunu anlama”2.2. Okuma öncesi, okuma sırası ve sonrasında metinle ilgili soruları cevaplandırır.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.34: Dördüncü Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf *Türkçe Ders Kitabı*'ndaki “Kurbağa ile Kaydırak” şiir metninin beşinci etkinliği incelenmiştir. “Hayvanların isimlerini yazalım” ifadesinden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.” ve yazma öğrenme alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Etkinliğin devamında “Resimlere bakalım. Soruları cevaplayalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak yazma öğrenme alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” ve yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamli ve kurallli cümleler yazar.” kazanımlarına ulaşılmak istendiği tespit edilmiştir.

Şekil 5.35: Dördüncü Metin, Etkinlik-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Kurbağa ile Kaydırak" şiir metninin altıncı etkinliği incelenmiştir. "Haydi, söylenenleri sırasıyla yapalım." ifadesinden yola çıkarak, 2018 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık "T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur." ve yazma öğrenme alanı "T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar." kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı, okuduğunu anlama"2.9. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular." kazanımı bu etkinlik ile örtüşmektedir.

Şekil 5.36: Dördüncü Metin, Etkinlik-7

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Kurbağa ile Kaydırak" şiir metninin yedinci etkinliği incelenmiştir. "Resimlerle ilgili cümleler yazalım." ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, yazma öğrenme alanı "T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar." ve yazma öğrenme alanı "T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar." kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.37: Dördüncü Metin, Etkinlik-8

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Kurbağa ile Kaydırak" şiir metninin sekizinci etkinliği incelenmiştir. "Tabloyu örnekteki gibi dolduralım." ifadesinden yola çıkarak, 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı

“T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.” yazma öğrenme alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” ve “T.1.4.4. Rakamları tekniğine uygun yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.38: Dördüncü Metin, Etkinlik-8 Devamı

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki “Kurbağa ile Kaydırak” şiir metninin sekizinci etkinliği incelenmiştir. “Haydi, satır sonuna sığmayan kelimeleri, kısa çizgi ile bölüp örnekteki gibi yazalım.” ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.”, yazma öğrenme alanı “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır (b) Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.” kazanım ve açıklamaları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nda yer alan, “Kurbağa ile Kaydırak” şiir metnindeki 9 etkinlik ile 5 okuma öğrenme alanına, 7 yazma öğrenme alanına, 4 konuşma öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıttığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği Çizelge A.4 eklerde yer almaktadır.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nda yer alan Çocuk Dünyası temasının; “Bedenim Ne Anlatıyor?” metni etkinliklerinde 4, “Karakulak ile Tomurcuk” metninde 1 dinleme/izleme öğrenme alanına ait kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. “Odam Lokanta” ve “Kurbağa ile Kaydırak” metni etkinliklerinde ise dinleme/izleme öğrenme alanına yönelik kazanımlara yer verilmediği tespit edilmiştir. Bu kazanımlar aşağıda Çizelge 5.1 'de gösterilmiştir.

Çizelge 5.1: 5.Tema Dinleme/İzleme Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Bedenim Anlatıyor	Ne Odam	Karakulak Tomurcuk	İle Kurbağa	İle Kaydırak
T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.	1	-	-	-	-
T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.	1	-	-	-	-
T.1.1.9. Sözlü yönergeleri uygular.	-	-	1	-	-
T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.	1	-	-	-	-
T.1.1.11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.	3	-	-	-	-

Çocuk Dünyası temasında yer alan metinler ile ulaşılmak istenilen dinleme/izleme öğrenme alanı kazanımları Çizelge 5.1 'de yer almaktadır. Verilere göre dinleme/izleme öğrenme alanı “T.1.1.1”, “T.1.1.2”, “T.1.1.3”, “T.1.1.5”, “T.1.1.6”, “T.1.1.7” kazanımlarına etkinliklerde yer verilmediği görülmektedir. “T.1.1.1”, “T.1.1.2” ve “T.1.1.3”, ilk okuma yazma sürecinde ele alınan kazanımlar olduğundan, 1.sınıfa ait İlk Okuma Yazma Kitabı'ndaki etkinliklerde yer almaktadır. Öğretim programında kazanımların birbiriyle ilişkili olduğu belirtilmektedir. Kazanımlar becerilere ulaşmak için etkileşim halinde olmalıdır. Yukarıda etkinliklerde yer almadığı tespit edilen kazanımların öğrenme/öğretme sürecinde öğretmen yönlendirmesi ile öğrencilere kazandırılacağı dikkate alınmalıdır.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nda yer alan Çocuk Dünyası temasının; “Kurbağa ile Kaydırak” metninde konuşma öğrenme alanına yönelik 4 kazanıma yer verildiği

tespit edilmiştir. “Bedenim Ne Anlatıyor?”, “Odam Lokanta” ve “Karakulak ile Tomurcuk” metninde ise konuşma öğrenme alanına yönelik 3 kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. Bu kazanımlar aşağıda Çizelge 5.2 ‘de gösterilmiştir.

Çizelge 5.2: 5.Tema Konuşma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Bedenim Anlatıyor	Ne Odam Lokanta	Karakulak İle Tomurcuk	Kurbağa İle Kaydırak
T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.	1	1	2	2
T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.	1	1	1	1
T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.	1	1	1	1
T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır	-	-	-	1

Çizelge 5.2’de yer alan veriler göz önüne alınarak Çocuk Dünyası temasında konuşma öğrenme alanına yönelik tüm kazanımlara yer verildiği görülmektedir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda yer alan Çocuk Dünyası temasının; “Bedenim Ne Anlatıyor?” metninde 4, “Odam Lokanta” metninde 8, “Karakulak ile Tomurcuk” metninde 7, “Kurbağa ile Kaydırak” metninde 7 okuma öğrenme alanına yönelik kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. Bu kazanımlar aşağıdaki Çizelge 5.3 ‘da gösterilmiştir.

Çizelge 5.3: 5.Tema Okuma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Bedenim Ne Anlatıyor	Odam Lokanta	Karakulak İle Tomurcuk	Kurbağa İle Kaydırak
T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.	3	-	-	-
T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.	-	1	1	1
T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.	1	1	2	2
T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.	-	1	1	1
T.1.3.16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.	-	1	-	-
T.1.3.1. Okuma materyalindeki temel bölümleri tanır.	-	1	-	-
T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.	-	-	1	1
T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur	-	1	1	1
T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.	-	1	1	1
T.1.3.5. Kısa metinleri okur.	-	-	1	-
T.1.3.8. Şiir okur.	-	-	-	1
T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	-	2	1	1
T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.	-	-	-	1

Çocuk Dünyası temasında yer alan metinler ile ulaşılmak istenilen okuma öğrenme alanı kazanımları Çizelge 5.3 'de yer almaktadır. Verilere göre okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık “T.1.3.2” ve “T.1.3.3” kazanımlarının etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir. “T.1.3.2” ve “T.1.3.3”, ilk okuma yazma sürecinde ele alınan kazanımlar olduğundan, 1.sınıfa ait İlk Okuma Yazma Kitabı'ndaki etkinliklerde yer almaktadır. Bu kazanımların, tüm okuma etkinliklerinde gerçekleştirileceği kabul edilebilir.

Okuma öğrenme alanı, akıcı okuma “T.1.3.11” kazanımının etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir. Vurgu, tonlama, noktalama işaretleri ve telaffuzla dikkat ederek okuma yapma becerisine yönelik olan “T.1.3.6”, “T.1.3.7” kazanımları için etkinliklerde, yazılı olarak dikkat edilmesi gerektiği belirtilmemiş olsa da bu becerilere ulaşılması için süreçte öğretmenin rolü dikkate alınmalıdır. Sesli okuma yapılan her etkinlikte öğretmenlerin, bu becerilerin kazanılması için uyarılarda bulunacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

Okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.14”, “T.1.3.17” ve “T.1.3.19” kazanımlarının etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nda yer alan Çocuk Dünyası temasının; “Bedenim Ne Anlatıyor?” metninde 3, “Odam Lokanta” metninde 8, “Karakulak ile Tomurcuk” metninde 3, “Kurbağa ile Kaydırak” metninde 7 yazma öğrenme alanına yönelik kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. Bu kazanımlar aşağıda Çizelge 5.4 'de gösterilmiştir.

Çizelge 5.4: 5.Tema Yazma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Bedenim Ne Anlatıyor	Odam Lokanta	Karakulak İle Tomurcuk	Kurbağa İle Kaydırak
T.1.4.5. Anlamli ve kuralli cümleler yazar.	3	2	1	4
T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.	2	2	-	4
T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.	1	2	-	3
T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.	-	2	1	1
T.1.4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar.	-	1	-	-
T.1.4.7. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.	-	1	-	-
T.1.4.12. Yazma çalışmaları yazar.	-	1	3	1
T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yazar.	-	2	2	1
T.1.4.4. Rakamları tekniğine uygun yazar.	-	-	-	1
T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular	1	1	1	-

Çocuk Dünyası temasında yer alan metinler ile ulaşılacak istenilen yazma öğrenme alanı kazanımları Çizelge 5.4 'de yer almaktadır. Verilere göre yazma öğrenme alanı "T.1.4.9", "T.1.4.10", "T.1.4.11" kazanımlarının etkinliklerde

yer almadığı tespit edilmiştir. “T.1.4.10” ve “T.1.4.11” yazdıklarını gözden geçirmek ve paylaşmak kazanımlarının, ders işleme sürecinde, öğretmen yönlendirmesi ile gerçekleştirilebileceği, tüm yazma çalışmalarında bu kazanımlara ulaşılabilmesi dikkate alınmalıdır.

Aşağıdaki Çizelge 5.5’de Çocuk Dünyası temasında etkinliklerde yer almayan kazanımlar yer almaktadır.

Çizelge 5.5: 5. Tema Yer Almayan Kazanımlar Dağılımı

Öğrenme Alanları	Yer Almayan Kazanımlar
Dinleme/İzleme Alanı	T.1.1.1. Doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesleri ayırt eder
	T.1.1.2. Duyduğu sesleri taklit eder
	T.1.1.3. Seslere karşılık gelen harfleri ayırt eder
	T.1.1.5. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi hakkında tahminde bulunur
	T.1.1.6. Dinlediği/izlediği metni anlatır
	T.1.1.7. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler
	Okuma Öğrenme Alanı (Okumaya Hazırlık)
T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur.	
T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.	
Okuma Öğrenme Alanı (Anlama)	T.1.3.14. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder
	T.1.3.17. Metnin konusunu belirler
	T.1.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar
Yazma Öğrenme Alanı	T.1.4.9. Yazılarını görsel unsurlarla destekler
	T.1.4.10. Yazdıklarını gözden geçirir
	T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır

Çizelge 5.5'deki verilere göre; *2018 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer alan 11 dinleme/izleme öğrenme alanı kazanımının 7'sinin, 19 okuma öğrenme kazanımının 6'sının, 13 yazma öğrenme alanı kazanımının 3'ünün 1. Sınıf Türkçe Kitabı Çocuk Dünyası temasındaki etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir. Bu kazanımlara ulaşmak için yazılı bir yönlendirme olmadığı fakat öğrenme/öğretme süreçlerinde öğretmenlerin rolü dikkate alındığında, kazanımları karşılayan becerilere ulaşılabileceği dikkate alınmalıdır.

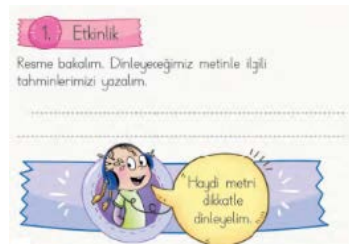
5.1.5 6. tema 1. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

Şekil 5.39 : Altıncı Tema, Birinci Metin, Hazırlık Sorusu-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ağaç Sevgisi” metni bir dinleme/izleme metnidir (şiir). Dinleme metninin hazırlık sorusunda “Ağaçları neden severiz?” ifadesi yer almaktadır. Bu ifade *2018 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer alan konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.”, “T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.” ve “T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer alan konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2. 6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.” kazanımının da bu ifade ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.40 : Altıncı Tema, Birinci Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ağaç Sevgisi” metninin birinci etkinliğinde “Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin *2018 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer alan dinleme/izleme

öğrenme alanı “T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.” kazanımı ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır. Etkinliğin devamında “Haydi, metni dikkatle dinleyelim.” ifadesi ile 2018 *Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan dinleme öğrenme alanı “T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular (b)Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır.” kazanım ve açıklaması verilmiş istenmiştir.

Etkinlik
Dinledim, anladım, cevaplıyorum.

1. Çocuk gibi alan nedir?
2. Fidanın dalı kırılsa ne olur?
3. Yeri gözü kaplayan nedir?
4. Ülkeye ne değer katar?

Şekil 5.41: Altıncı Tema, Birinci Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ağaç Sevgisi” metninin ikinci etkinliğinde “Dinledim, anladım, cevaplıyorum.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin 2018 *Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan dinleme/izleme öğrenme alanı “T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.”, “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.” ve “T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.” kazanımları ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin cevaplarını kendilerine sunulan noktali yerlere yazma süreci, etkinliğe beceriler arası geçişkenliği yansıtan bir nitelik kazandırmıştır. Bir dinleme/ izleme etkinliği olmakla birlikte bu etkinlikte öğrencilerin kendilerini yazılı olarak ifade edebilme becerileri de geliştirilmeye çalışılmıştır.

Etkinlik
Bu metinde ne anlatılıyor?

Bu ağaç ne anlatıyor?

Şekil 5.42: Altıncı Tema, Birinci Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ağaç Sevgisi” metninin üçüncü etkinliğinde “Bu metinde ne anlatılıyor.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı* dinleme/izleme öğrenme alanı “T.1.1.6. Dinlediği/izlediği metni anlatır.” ve “T.1.1.7. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Etkinliğin devamında “Resim sana ne anlatıyor?” ifadesi yer almaktadır. Bu ifade, *2018 Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” kazanımı ile örtüşmektedir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı, tür yöntem ve tekniklere uygun konuşma “2. 7. Konuşmalarında betimlemeler yapar.” kazanımı ile de örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.43: Altıncı Tema, Birinci Metin, Etkinlik-4

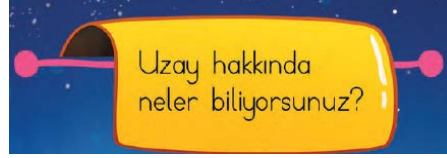
Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ağaç Sevgisi” metninin dördüncü etkinliğinde “Ağaç ile fidan arası geçen konuşmayı konuşma balonlarına yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.” ve “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanında *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.” kazanımında herhangi bir açıklamaya yer verilmediğinden, kazanım açıklaması olarak “Tahmin ederek yazar.” teklif edilebilir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* görsel okuma öğrenme alanı “1.7. Doğayı izler, doğadaki değişimleri fark eder ve yorumlar.” kazanımı etkinlik ile örtüşmektedir.

1. *Sınıf Türkçe Ders Kitabı*’nda yer alan, 6. tema “Ağaç Sevgisi” dinleme/izleme metnindeki 4 etkinlik ile 3 konuşma öğrenme alanına, 3 yazma öğrenme alanına, 5 dinleme/izleme öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek

istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıtığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği izelge A.5 eklerde yer almaktadır.

5.1.6 6. tema 2. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

Şekil 5.44: Altıncı Tema, İkinci Metin, Hazırlık Sorusu-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

6. tema bilgilendirici metin (döviz) türünde olan ‘‘Uzay’’ metninin hazırlık sorusu ‘‘Uzay hakkında neler biliyorsunuz?’’ 2018 Türkçe ğretim Programı konuşma öğrenme alanı ‘‘T.1.2.3. erevesi belirli bir konu hakkında konuşur.’’, ‘‘T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.’’ ve ‘‘T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.’’ kazanımları ile örtüşmektedir. Türkçe ğretim Programı ’nda 1.sınıf konuşma kazanımlarından kendini sözlü olarak ifade etme ‘‘2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.’’ ifadesinin etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.45: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

6. tema ‘‘Uzay’’ metninin ilk etkinliğinde ‘‘Hangi konuşmayı kim yapmıştır? Konuşma balonları ile ait oldukları görselleri eşleştirelim.’’ ifadesi yer almaktadır. 2018 Türkçe ğretim Programı okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık ‘‘T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.’’ ve okuma öğrenme alanı, akıcı okuma ‘‘T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.’’

kazanımları ile etkinliğin örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlam kurma “3.1. Metin içi anlam kurar.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.46: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

6. Tema “Uzay” metninin ikinci etkinliği incelendiğinde “Haydi, kelimelerle cümle yazalım.” ifadesinin *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” ve konuşma öğrenme alanı “T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı tür, yöntem ve tekniklere uygun okuma “5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar.” kazanımı, *2009 Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan konuşma öğrenme alanı, konuşma kurallarını uygulama “1. 4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.” ve konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2. 3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.” kazanımlarının da oluşturulan cümleler sınıfta sözlü olarak ifade edileceği göz önüne alınarak bu etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.47: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

6. Tema “Uzay” metni üçüncü etkinliğinde yer alan “Uzay denince aklıma “Güneş” geldi. Haydi, sen de Güneş denince aklına gelenleri yaz.” ifadesi 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.” ve “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” kazanımları ile örtüşmektedir.

Şekil 5.48: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Uzay” metni dördüncü etkinliğinde “Okudum, anladım, cevaplıyorum.” ifadesi 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” ve okuma öğrenme alanı “T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.” ve “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.” ve “T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.” kazanımları ile örtüşmektedir. Bunun yanında, “T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.” ve “T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.” kazanımlarının, etkinlik soruları cevaplanmadan önce sesli okuma da yapılacağı dikkate alınarak, etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.49: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-4 Devamı

Kaynak: Civelek vd., 2018.

Etkinliğin devamında “Merhaba, ben uzay gözlemcisi Çınar. Uzayla ilgili merak ettiklerimi araştırıyorum. En büyük gezegen hangisidir? Astronotlar uzayda nasıl yürüyorlar? Daha neler neler! Sen uzayla ilgili neleri merak ediyorsun?” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” kazanımı ile bu etkinliğin örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanında etkinlikte açıklaması verilmeyen fakat boyama için beyaz renk bırakılmış kısımlar yer almaktadır. Boyama için uygun bu kısımlar dikkate alınarak etkinliğin yazma öğrenme alanı “T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.” kazanımı ile de örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.50: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. sınıf 6. Tema “Uzay” metni beşinci etkinliğinde “Karışık hecelerden görsellerin adlarını bulalım. Aynı renge boyayalım.” ifadesi *2018 Türkçe Öğretim Programı* “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.”, “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.”, “T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.”, “T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı tür, yöntem ve tekniklere uygun yazma “3.7. Seslerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturur.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.51: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Uzay” metni altıncı etkinliğinde “Uzay aracı ile uzaya gittiniz. Kemerlerinizi çözdünüz. Birden uçmaya başladınız. Aaa! Neler oluyor? Yazalım. Resmini yapalım. Yazdıklarımızı paylaşalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.”, “T.1.4.9. Yazılarını görsel unsurlarla destekler.” ve “T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı, kendini yazılı olarak ifade etme ”2.4. Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.52: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-7

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Uzay” metninin yedinci etkinliğinde “Haydi, şiiri bakarak yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.12. Yazma çalışmalarını yapar (Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmalarını yaptırılır).” kazanım ve açıklaması ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.53: Altıncı Tema, İkinci Metin, Etkinlik-8

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Uzay” metninin sekizinci etkinliği incelenmiştir. Etkinlikteki “Noktalama işaretlerini uygun yerlere yazalım.” ifadesinden yola çıkararak etkinliğin 2018 *Türkçe ğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

1. *Sınıf Türkçe Ders Kitabı*’nda yer alan, 6. tema “Uzay” metnindeki 8 etkinlik ile 4 konuşma öğrenme alanına, 8 yazma öğrenme alanına, 5 okuma öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıtığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği izelge A.6 eklerde yer almaktadır.

5.1.7 6. tema 3. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

şekil 5.54 : Altıncı Tema, nc Metin, Hazırlık Sorusu-7

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı 6. temada yer alan üçüncü metin “Bay Yavaş” hikâye edici bir metindir (fabl). Metne ait hazırlık sorusunda “Kış uykusu ne demektir?” ifadesi bulunmaktadır. Bu ifadeden yola çıkararak 2018 *Türkçe ğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. erevesi belirli bir konu hakkında konuşur”, “T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.” ve “T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.” kazanımlarının hazırlık sorusu ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır. *Türkçe ğretim Programı*’nda 1.sınıf konuşma kazanımlarından kendini sözlü olarak ifade etme “2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.” ifadesinin etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.55: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bay Yavaş” metninin birinci etkinliğinde “Resimdeki hayvanların hatırlattığı üç kelime yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak *Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” ve “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.” kazanımları ile etkinliğin örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.56: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

6. tema “Bay Yavaş” metninin ikinci etkinliği incelendiğinde “Haydi, kelimelerle cümle yazalım.” ifadesinin *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” ve konuşma öğrenme alanı “T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı tür, yöntem ve tekniklere uygun okuma “5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar.” kazanımı, *2009 Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan konuşma öğrenme alanı, konuşma kurallarını uygulama “1. 4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.” ve konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2. 3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında

kullanır.” kazanımlarının da oluşturulan cümleler sınıfta sözlü olarak ifade edileceği göz önüne alınarak bu etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

3. Etkinlik
Renkli kelimelerin zıt anlamlıları ile cümleleri yeniden yazalım.

Kış uykusuna yatmaz.
.....

Bay Yavaş uyandı, dışarı baktı.
.....

Kara Karga dedi ki:
.....

Şekil 5.57: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bay Yavaş” metninin üçüncü etkinliğinde “Renkli kelimelerin zıt anlamlıları ile cümleleri yeniden yazalım.” ifadesinden yola çıkarak. *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” ve “T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

4. Etkinlik
Okudum, anladım, cevaplıyorum.

1. Bay Yavaş ne zaman uyumuş?
.....

2. Bay Yavaş neşelendiren neymiş?
.....

3. Bay Yavaş, Zıpzi ne sormuş?
.....

4. Zıpzi, soruyu neden Kara Kargaya sormasını istemiş?
.....

5. Bay Yavaş ne zaman uyumuş?
.....

Şekil 5.58: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bay Yavaş” metninin dördüncü etkinliğinde “Okudum, anladım, cevaplıyorum.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.”, “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” ve “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.” ve “T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.” kazanımları ile örtüşmektedir. Bunun yanında, “T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.” ve “T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.” kazanımlarının, etkinlik soruları cevaplanmadan önce sesli okuma da yapılacağı dikkate alınarak, etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.59: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bay Yavaş” metninin beşinci etkinliğinde “Bu metinde ne anlatılıyor?” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama, “T.1.3.17. Metnin konusunu belirler.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

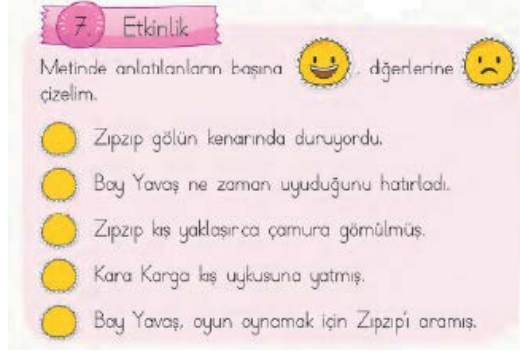

Şekil 5.60: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bay Yavaş” metninin altıncı etkinliğinde “Metne farklı bir başlık yazalım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.” kazanımı ile altıncı etkinliğin örtüştüğü tespit edilmiştir.

Etkinliğin devamında “Doğada hangi hayvanlarla karşılaşıyoruz?” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı tür, yöntem ve tekniklere uygun konuşma “3. 6. Deneyim ve anılarını anlatır.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.61: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-7

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bay Yavaş” metninin yedinci etkinliğinde yer alan “Metinde anlatılanların başına 😊 diğerlerine ☹ çizelim.” ifadesinden yola çıkarak etkinliğin 2018 *Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.” ve “T.1.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 *Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlam kurma “3.1. Metin içi anlam kurar.” kazanımının bu etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

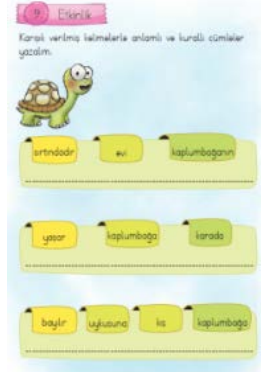

Şekil 5.62: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-8

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bay Yavaş” metni sekizinci etkinlikte “Yazıdaki yanlışları düzelterek yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeye göre sekizinci etkinliğin, 2018 *Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar (a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır. b)Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.”, “T.1.3.8. Şiir okur.” ve “T.1.4.8. Büyük harfleri ve

noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır (a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır.)” kazanım ve açıklamaları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

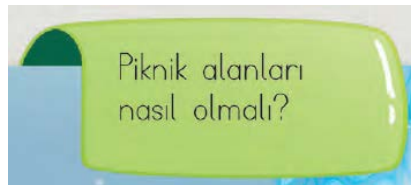
Şekil 5.63: Altıncı Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bay Yavaş” metni dokuzuncu etkinliği “Karışık verilmiş kelimelerle anlamlı ve kurallı cümleler yazalım.” ifadesinden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” kazanımının birbiriyle örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

1. Sınıf *Türkçe Ders Kitabı*’nda yer alan, 6. tema “Bay Yavaş” metnindeki 9 etkinlik ile 2 konuşma öğrenme alanına, 5 yazma öğrenme alanına, 5 okuma öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıttığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği Çizelge A.7 eklerde yer almaktadır.

5.1.8 6. tema 4. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

Şekil 5.64: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Hazırlık Sorusu-8

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf *Türkçe Ders Kitabı* 6. temada yer alan dördüncü metin “Bir Okul Gezisi” hikâye edici bir metindir (öykü). Metne ait hazırlık sorusunda “Piknik alanları nasıl olmalı?” ifadesi bulunmaktadır. Bu ifadede yola çıkarak *2018*

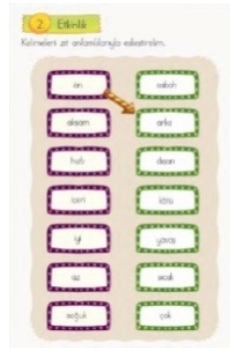
Türkçe Öğretim Programı konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur”, “T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.” ve “T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.” kazanımlarının hazırlık sorusu ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır. *2009 Türkçe Öğretim Programı*’nda 1.sınıf konuşma kazanımlarından kendini sözlü olarak ifade etme “2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.” ifadesinin etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.65: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

Metnin birinci etkinliğinde “Haydi, resimlerin altına anlamlı verilen uygun kelimeyi yazalım. Kelime çantamızı dolduralım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık “T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.”, okuma öğrenme alanı, akıcı okuma “T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.”, yazma öğrenme alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” ve “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar” kazanımları ile etkinliğin örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.66: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bir Okul Gezisi” metninin ikinci etkinliğinde “Kelimeleri zıt anlamlılarıyla eşleştirelim.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, akıcı okuma “T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.” ve yazma öğrenme alanı “T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.” kazanımlarının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

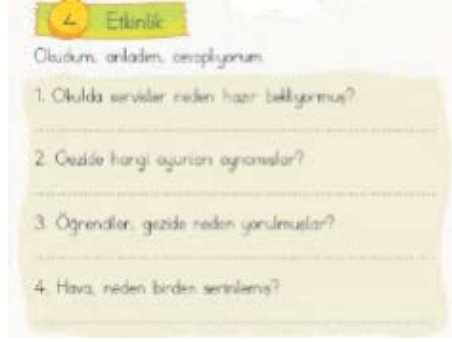

Şekil 5.67: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bir Okul Gezisi” metninin üçüncü etkinliğinde “Haydi, okuduğumuz metni anlatalım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.” ve okuma öğrenme alanı, akıcı okuma “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.(Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.)” kazanımlarının bu etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Gerard Genette Metinsel Aşkınlık İlişkileri kuramında ana metinlerin ciddi dönüştürümlerini biçimsel ve izleksel/anlamsal dönüştürümler olmak üzere iki başlıkta ele alır.

Özetleme; biçimsel değişimleri, indirgeme basamağında yer alan bir ciddi dönüştürüm mekanizması olarak yer almaktadır. Metin özetleyerek anlatılırken anlam ile oynamadan, asıl anlamdan uzaklaşmadan biçimsel dönüşümler yapılacaktır. Kısa ve özlü şekilde biçimsel değişiklikler yapılarak indirgenen metinler zihinsel bir işlemde geçecektir. Özetleme cümle cümle değil, tüm metin düzeyinde gerçekleşecektir (Aktulum,1999, ss.142-145). Ders kitabındaki bu etkinliğin Gerard Genette Metinsel Aşkınlık İlişkileri kuramına uygun olduğu söylenebilir.

Şekil 5.68: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bir Okul Gezisi” metninin dördüncü etkinliğinde “Okudum, anladım, cevaplıyorum.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.”, “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.” ve yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.” ve “T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanında, “T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.” ve “T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.” kazanımlarının, etkinlik soruları cevaplanmadan önce sesli okuma da yapılacağı dikkate alınarak, etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bir Okul Gezisi” metninin beşinci etkinliğinde “Okuduğumuz metnin konusunu bulalım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.17. Metnin konusunu belirler.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.69: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bir Okul Gezisi” metninin altıncı etkinliğinde “Metne farklı bir başlık yazalım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Etkinliğin devamında yer alan “Gezi yaptığımız alanları nasıl bırakmamız doğru olur?” ifadesinin *2018 Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” kazanımıyla örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı*’nda 1.sınıf konuşma kazanımlarından kendini sözlü olarak ifade etme “2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.” ifadesinin etkinlik ile birebir örtüştüğü tespit edilmiştir.

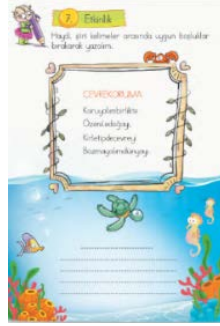

Şekil 5.70: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-7

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bir Okul Gezisi” metninin yedinci etkinliğinde “Haydi, soruları resme göre cevaplayalım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.”, yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” ve yazma öğrenme

alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.71: Altıncı Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-8

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Bir Okul Gezisi” metninin son etkinliğinde “Haydi, şiir kelimeler arasında uygun boşluklar bırakarak yazalım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.7. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.”, “T.1.3.8. Şiir okur.” ve “T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar (Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır.)” kazanım ve açıklamaları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

1. *Sınıf Türkçe Ders Kitabı*’nda yer alan, 6. tema “Bir Okul Gezisi” metnindeki 8 etkinlik ile 3 konuşma öğrenme alanına, 6 yazma öğrenme alanına, 9 okuma öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıttığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği Çizelge A.8 eklerde yer almaktadır.

1. *Sınıf Türkçe Ders Kitabı*’nda yer alan Doğa ve Evren temasının; “Ağaç Sevgisi” metninde 5 dinleme/izleme öğrenme alanına ait kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. “Uzay” ve “Bay Yavaş” ve “Bir Okul Gezisi” metinlerinde ise dinleme/izleme öğrenme alanına yönelik kazanımlara yer verilmediği tespit edilmiştir. Metinlerin kazanım dağılımları aşağıda Çizelge 5.6 ‘de gösterilmiştir.

Çizelge 5.6: 6.Tema Dinleme/İzleme Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Ağaç Sevgisi	Uzay	Bay Yavaş	Bir Okul Gezisi
T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.	1	-	-	-
T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.	1	-	-	-
T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.	1	-	-	-
T.1.1.6. Dinlediği/izlediği metni anlatır	1	-	-	-
T.1.1.7. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.	1	-	-	-

Doğa ve Evren temasında yer alan metinler ile ulaşılmak istenilen dinleme/izleme öğrenme alanı kazanımları Çizelge 5.6 'de yer almaktadır. Verilere göre dinleme/izleme öğrenme alanı “T.1.1.1”, “T.1.1.2”, “T.1.1.3”, “T.1.1.5.”, “T.1.1.9”, ve “T.1.1.11” ,kazanımlarının yer almadığı tespit edilmiştir. “T.1.1.1”, “T.1.1.2”, “T.1.1.3” kazanımlarının incelenen kitaptan önce işlenen, İlk Okuma Yazma Kitabı'nda yer aldığı göz önünde bulundurulmalıdır. Etkinliklerde yazılı olarak yer almayan fakat süreçte kazandırılacağı kabul edilen, “T.1.1.5. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi hakkında tahminde bulunur.”, “T.1.1.9. Sözlü yönergeleri uygular.” kazanımlarının, öğretmen yönlendirmeleri ile sürece dahil edilip öğrencilere kazandırılabilceği dikkate alınmalıdır.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nda yer alan Doğa ve Evren temasının; "Ağaç Sevgisi" ve "Bir Okul Gezisi" metinlerinde 3, "Uzay" ve "Bay Yavaş", metinlerinde 4 konuşma öğrenme alanına yönelik kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. Metinlerin kazanım dağılımları aşağıda Çizelge 5.7 'de gösterilmiştir.

Çizelge 5.7: 6.Tema Konuşma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Ağaç Sevgisi	Uzay	Bay Yavaş	Bir Okul Gezisi
T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.	2	2	2	2
T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.	-	1	1	-
T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.	1	1	1	1
T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.	1	1	1	1

Çizelge 5.7 verileri göz önüne alınarak Doğa ve Evren temasında konuşma öğrenme alanına yönelik kazanımların tümüne yer verildiği tespit edilmiştir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nda yer alan Doğa ve Evren temasının; "Uzay" metninde 6, "Bay Yavaş" metninde 7, "Bir Okul Gezisi" metninde 9 okuma öğrenme alanına yönelik kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. Metinlerin kazanım dağılımları aşağıda Çizelge 5.8 'de gösterilmiştir.

Çizelge 5.8: 6.Tema Okuma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Ağaç Sevgisi	Uzay	Bay Yavaş	Bir Okul Gezisi
T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.	-	-	-	1
T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.	-	1	2	1
T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur.	-	1		
T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.	-	1		1
T.1.3.16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.	-	-	-	1
T.1.3.8. Şiir okur.	-	-	1	1
T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.	-	1	-	1
T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	-	1	1	1
T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.	-	1	1	2
T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.	-		1	1
T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.	-	1	1	1
T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.	-	1	1	1
T.1.3.17. Metnin konusunu belirler.	-	-	1	1
T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.	-	-	1	1
T.1.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.	-	-	1	-

Doğa ve Evren temasında yer alan metinler ile ulaşılmak istenilen okuma öğrenme alanı kazanımları Çizelge 5.8 ‘da yer almaktadır. Verilere göre okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık “T.1.3.1“, “T.1.3.2” ve “T.1.3.5” kazanımlarının etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir.

Okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.14” kazanımı da yukarıdaki kazanımlar gibi etkinliklerde yazılı olarak yer almamakla birlikte, öğretmenin rolü dikkate alınarak sözlü yönlendirmelerle öğrencilere kazandırılabilir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda yer alan Doğa ve Evren temasının; “Ağaç Sevgisi” metninde 3, “Uzay” metninde 8, “Bay Yavaş” metninde 5, “Bir Okul Gezisi” metninde 6 yazma öğrenme alanına yönelik kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. Bu kazanımlar aşağıda Çizelge 5.9 ‘de gösterilmiştir.

Çizelge 5.9: 6.Tema Yazma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Ağaç Sevgisi	Uzay	Bay Yavaş	Bir Okul Gezisi
T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.	1	3	4	2
T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.	1	2	1	2
T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.	-	2	1	1
T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.	-	1	1	-
T.1.4.7. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.	-	-	-	1
T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.	-	1	1	1

Çizelge 5.9 (Devam): 6.Tema Yazma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.	-	2	-	1
T.1.4.9. Yazılarını görsel unsurlarla destekler.	-	1	-	-
T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır.	-	1	-	-
T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.	1	-	-	-

Doğa ve Evren temasında yer alan metinler ile ulaşılmak istenilen yazma öğrenme alanı kazanımları Çizelge 5.9 'de yer almaktadır. Verilere göre yazma öğrenme alanı "T.1.4.4", "T.1.4.10", "T.1.4.2" kazanımlarının etkinliklerde yazılı olarak yer almadığı tespit edilmiştir. Bu kazanımların; yazdıklarını gözden geçirme, harfleri ve rakamları tekniğe uygun yazma ile ilgili kazanımlar olduğu ve genel geçer ve ön kabul olarak değerlendirilebilecek kazanımlar olduğu dikkate alınmalıdır. Aşağıdaki Çizelge 5.10 Dağılımında Doğa ve Evren temasında yer almayan kazanımlar yer almaktadır.

Çizelge 5.10: 6. Tema Yer Almayan Kazanımlar Dağılımı

Öğrenme Alanları	Yer Almayan Kazanımlar
Dinleme/İzleme Alanı	T.1.1.1. Doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesleri ayırt eder
	T.1.1.2. Duyduğu sesleri taklit eder
	T.1.1.3. Seslere karşılık gelen harfleri ayırt eder
	T.1.1.5. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi hakkında tahminde bulunur
	T.1.1.9. Sözlü yönergeleri uygular.
	T.1.1.11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

Çizelge 5.10 (Devam): 6. Tema Yer Almayan Kazanımlar Dağılımı

Okuma Öğrenme Alanı (Okumaya Hazırlık)	T.1.3.1. Okuma materyalindeki temel bölümleri tanır T.1.3.2. Harfi tanır ve seslendirir T.1.3.5. Kısa metinleri okur
Okuma Öğrenme Alanı (Anlama)	T.1.3.14. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder T.1.4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar
Yazma Öğrenme Alanı	T.1.4.4. Rakamları tekniğine uygun yazar T.1.4.10. Yazdıklarını gözden geçirir

Çizelge 5.10'daki verilere göre; *2018 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer alan 11 dinleme/izleme öğrenme alanı kazanımının 6'sının, 19 okuma öğrenme kazanımının 4'ünün, 13 yazma öğrenme alanı kazanımının 3'ünün 1. Sınıf Türkçe Kitabı Doğa ve Evren temasındaki etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir.

2018 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı (okumaya hazırlık) "T.1.3.2" kazanımı 5. temada olduğu gibi 6. temada da yer almadığı tespit edilmiştir. "Harfi tanır seslendirir" kazanımının da İlk Okuma Yazma Kitabı'nda ele alınan ve ön kabul olarak değerlendirilebilecek bir kazanım olduğu söylenebilir.

2018 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı (anlama) "T.1.3.14" kazanımı 5. temada olduğu gibi 6. temada da yer almadığı, bu kazanıma ulaşmak adına yazılı bir ifadeye yer verilmediği tespit edilmiştir. Yazılı bir ifade olmamakla birlikte, metin okunmadan önce sözlü yönergelerle öğrencilerin metnin içeriğini tahmin etmeleri sağlanabilir.

2018 Türkçe Öğretim Programı dinleme öğrenme alanı "T.1.1.11", "T.1.1.9" "T.1.1.5", "T.1.1.2", "T.1.1.3", "T.1.1.1" kazanımları 5. temada olduğu gibi 6. temada da yer almadığı tespit edilmiştir.

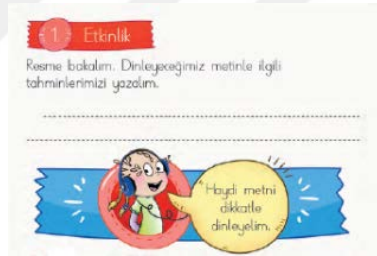
5.1.9 7. tema 1. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

Şekil 5.72: Yedinci Tema, Birinci Metin, Hazırlık Sorusu-9

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Çanakkale" dinleme metni hikâye edici bir metindir (öykü). Öykünün içinde bilgilendirici bir anlatım söz konusudur. Metnin başında "Kahraman ne demektir?" hazırlık sorusunun, konuşma öğrenme alanı "T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.", "T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar." ve "T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular." kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme "2. 6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder." kazanımının da bu ifade ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.73: Yedinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

"Çanakkale" metninin birinci etkinliğinde "Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım." ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin 2018 Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan dinleme/izleme öğrenme alanı "T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur." kazanımı ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır. Etkinlik yazma öğrenme alanı "T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar." kazanımı ile örtüşmektedir. Etkinliğin devamında "Haydi, metni dikkatle dinleyelim." ifadesi ile 2018 Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan dinleme öğrenme alanı "T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular (b) Öğrencilerin

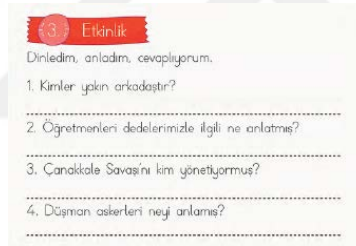
dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır.)” kazanım ve açıklaması verilmek istenmiştir.

Şekil 5.74: Yedinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Çanakkale” metninin ikinci etkinliğinde “Türkiye haritasında Çanakkale ili nerededir? Bulup işaretleyelim.” ifadesi yer almaktadır. Etkinliğin *2018 Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık “T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.75: Yedinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Çanakkale” metninin üçüncü etkinliğinde “Dinledim, anladım, cevaplıyorum.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin *2018 Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan dinleme/izleme öğrenme alanı “T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.”, “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” ve “T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.” kazanımı ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.76: Yedinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Çanakkale” metninin dördüncü etkinliğinde “Ayşe ve Ali’nin konuşmasını tamamlayalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin 2018 *Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamalı ve kurallı cümleler yazar.” kazanımı ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır. “T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.” kazanımına açıklama olarak, “Dinlerken boşluk doldurma, not alma, tahmin etme, önemli noktaların altını çizme stratejilerinden uygun olanlarını uygular.” teklif edilebilir.

Şekil 5.77: Yedinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-4 Devamı

Kaynak: Civelek vd., 2018.

Dördüncü etkinliğin devamında “Seyit Onbaşı ile karşılaşıyorsaydın ona neler sormak isterdin?” ifadesi yer almaktadır. İfadenin 2018 *Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” kazanımı ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.78: Yedinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Çanakkale” dinleme metninin beşinci etkinliğinde “Çanakkale hakkında şiir yazdım. Şarkı gibi söylemeye ne dersin?” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin, *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı “T.1.3.8. Şiir okur.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

1. *Sınıf Türkçe Ders Kitabı*’nda yer alan, 7. tema “Çanakkale” dinleme/izleme metnindeki 5 etkinlik ile 3 konuşma öğrenme alanına, 1 yazma öğrenme alanına, 2 okuma öğrenme alanına, 3 dinleme/izleme öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıttığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği Çizelge A.9 eklerde yer almaktadır.

5.1.10 7. tema 2. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

Şekil 5.79: Yedinci Tema, İkinci Metin, Hazırlık Sorusu-10

Kaynak: Civelek vd., 2018.

Milli Mücadele ve Atatürk temasının ikinci metni “Atatürk” hikâye edici bir metindir (öykü). “Atatürk” metninin hazırlık sorusu “Mustafa Kemal Atatürk hakkında neler biliyorsun?” sorusudur. Bu ifadeden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur”, “T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.” ve “T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.” kazanımlarının soru ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır. *2009 Türkçe Öğretim Programı*’nda 1.sınıf konuşma kazanımlarından kendini sözlü olarak ifade etme “2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.” ifadesinin etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.80: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

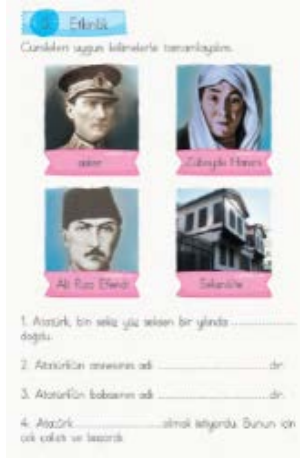
“Atatürk” metninin birinci etkinliğinde “Vatan ve lider denilince aklımıza gelenleri yazalım. Kelime çantamızı dolduralım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin, *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.81: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

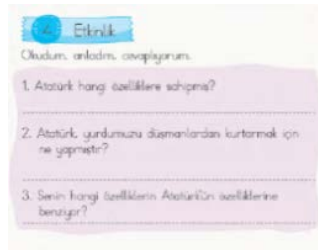
“7. tema “Atatürk” metninin ikinci etkinliği incelendiğinde “Haydi, kelimelerle cümle yazalım.” ifadesinin *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.” ve konuşma öğrenme alanı “T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı tür, yöntem ve tekniklere uygun okuma “5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar.” kazanımı, *2009 Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan konuşma öğrenme alanı, konuşma kurallarını uygulama “1. 4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.” ve konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2. 3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.” kazanımlarının da oluşturulan cümleler sınıfta sözlü olarak ifade edileceği göz önüne alınarak bu etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.82: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Atatürk” metninin üçüncü etkinliğinde “Cümleleri uygun kelimelerle tamamlayalım.” ifadesi yer almaktadır. Etkinliğin 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bu sebeple 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.” kazanımında herhangi bir açıklamaya yer verilmediğinden, kazanım açıklaması olarak “Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar.” teklif edilebilir.

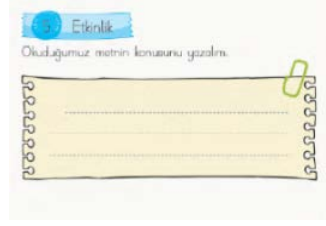

Şekil 5.83: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Atatürk” metninin dördüncü etkinliğinde “Okudum, anladım, cevaplıyorum.” ifadesi yer almaktadır. 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” ve okuma öğrenme alanı “T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.”, “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.” ve “T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.” kazanımları ile örtüşmektedir. Bunun yanında, “T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.” ve “T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek

okur.” kazanımlarının, etkinlik soruları cevaplanmadan önce sesli okuma da yapılacağı dikkate alınarak, etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.84: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Atatürk” metninin beşinci etkinliğinde “Okuduğumuz metnin konusunu yazalım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.17. Metnin konusunu belirler.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.85: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-5 Devamı

Kaynak: Civelek vd., 2018.

Etkinliğin devamında “Atatürk’e neler anlatmak isterdin?” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin *2018 Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur” kazanımı ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.86: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Atatürk” metni altıncı etkinliğinde “Resimde gördüklerimizi yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma

öğrenme alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.”. “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

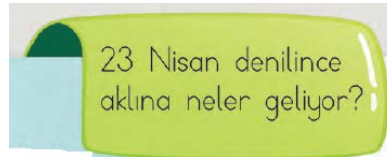
Şekil 5.87: Yedinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-7

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Atatürk” metninin yedinci etkinliğinde “Merhaba arkadaşlar! Cümleleri yazarken bazı hatalar yaptım. Onları düzelterek yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin, 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.” ve “T.1.4.10. Yazdıklarını gözden geçirir (Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, harf ve hece eksikliği, yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır).” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda yer alan, 7. tema “Atatürk” metnindeki 7 etkinlik ile 4 konuşma öğrenme alanına, 6 yazma öğrenme alanına, 2 okuma öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıttığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği Çizelge A.10 eklerde yer almaktadır.

5.1.11 . 7. tema 3. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

Şekil 5.88: Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Hazırlık Sorusu-11

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’ndaki “23 Nisan Kutlu Olsun!” metni hikâye edici bir metindir (öykü). Metnin hazırlık sorusunun “23 Nisan denilince aklına neler

geliyor?” 2018 Türkçe Öğretim Programı, konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.”, “T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.”, “T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı’nda 1.sınıf konuşma kazanımlarından kendini sözlü olarak ifade etme “2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.” ifadesinin etkinlik ile birebir örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.89: Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“23 Nisan Kutlu Olsun!” metninin birinci etkinliğinde “Atatürk ve bayrak denilince aklımıza gelenleri yazalım. Kelime çantamızı dolduralım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

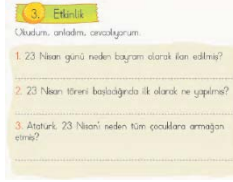

Şekil 5.90: Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“23 Nisan Kutlu Olsun!” metninin ikinci etkinliğinde “Haydi, kelimelerle cümle yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.” ve konuşma öğrenme alanı “T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı tür, yöntem ve tekniklere uygun okuma “5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar.” kazanımı, 2009 Türkçe Öğretim Programı’nda yer alan konuşma öğrenme alanı, konuşma kurallarını uygulama “1. 4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.” ve konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak

ifade etme “2. 3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.” kazanımlarının da oluşturulan cümleler sınıfta sözlü olarak ifade edileceğinden bu etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.91: Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki “23 Nisan Kutlu Olsun!” metninin üçüncü etkinliği incelenmiştir. “Okudum, anladım, cevaplıyorum.” ifadesinden yola çıkarak, 2018 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.”, “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.”, “T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.” ve yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı'nda yazma öğrenme alanı kendini yazılı olarak ifade etme, “2.7.Yazılarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular.” ifadesinin de etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanında, “T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.” ve “T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.” kazanımlarının, etkinlik soruları cevaplanmadan önce sesli okuma da yapılacağı dikkate alınarak, etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.92: Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“23 Nisan Kutlu Olsun!” metninin dördüncü etkinliğinde “Bayrağımızı ve çocukları boyayalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin “T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.93: Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“23 Nisan Kutlu Olsun!” metninin beşinci etkinliğinde “Kelimleri bulmacada bulup boyayalım. Geriye kalan harfleri sırasıyla yazıp şifreyi bulalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı “T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur.” yazma öğrenme alanı “T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.” ve “T.1.4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.94: Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“23 Nisan Kutlu Olsun!” metninin altıncı etkinliğinde “Aşağıdaki resimlerin isimlerini uygun cümle yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Etkinliğin *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.” kazanımında açıklama olarak herhangi bir ifadeye yer verilmediğinden kazanım açıklaması olarak “Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar.” teklif edilebilir.

Şekil 5.95: Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“23 Nisan Kutlu Olsun!” metni altıncı etkinliğinin devamında “Resimde gördüklerimizi anlatalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin 2018 Türkçe Öğretim Programı konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.96: Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-7

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“23 Nisan Kutlu Olsun!” metninin yedinci etkinliğinde “Haydi, İstiklâl Marşı’mızı okuyalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı “T.1.3.8. Şiir okur (Kısa şiirleri ve İstiklâl Marşı’nın ilk iki kıtasını okumaları sağlanır.)” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.97: Yedinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-8

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“23 Nisan Kutlu Olsun!” metninin sekizinci etkinliğinde “Soruları cevaplayalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin 2018 *Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 *Türkçe Öğretim Programı* 1. sınıf yazma öğrenme alanı, kendini yazılı olarak ifade etme “2.3.İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazar.” ve 2009 *Türkçe Öğretim Programı* 1. sınıf görsel okuma öğrenme alanı “1.8.Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırır ve yorumlar.” kazanımlarının bu etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

“1. Sınıf *Türkçe Ders Kitabı*’nda yer alan, 7. tema “23 Nisan Kutlu Olsun!” metnindeki 8 etkinlik ile 4 konuşma öğrenme alanına, 6 yazma öğrenme alanına, 4 okuma öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıttığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği Çizelge A.11 eklerde yer almaktadır.

5.1.12 . 7. tema 4. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

Şekil 5.98: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Hazırlık Sorusu-12

Kaynak: Civelek vd., 2018.

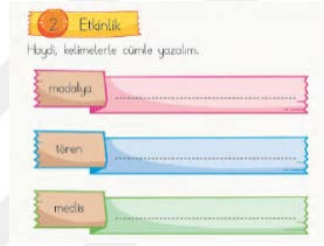
Milli Mücadele ve Atatürk temasının dördüncü metni “Dedemin Madalyası” hikâye edici bir metindir (öykü). “Dedemin Madalyası” metninin hazırlık ifadesi “Görsellere bakarak metnin içeriğini tahmin edelim.” sorusudur. Bu ifadeden yola çıkarak 2018 *Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur”, “T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.” ve “T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2018 *Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.14. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder kazanımının da ifade ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.99: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

Metnin birinci etkinliğinde “Resimlerle kelimeleri eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık “T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur.”, okuma öğrenme alanı, akıcı okuma “T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.”, kazanımları ile etkinliğin örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.100: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Dedemin Madalyası” metninin ikinci etkinliğinde “Haydi, kelimelerle cümle yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.” ve konuşma öğrenme alanı “T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı tür, yöntem ve tekniklere uygun okuma “5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar.” kazanımı, *2009 Türkçe Öğretim Programı* 'nda yer alan konuşma öğrenme alanı, konuşma kurallarını uygulama “1. 4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.” ve konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2. 3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.” kazanımlarının da oluşturulan cümleler sınıfta sözlü olarak ifade edileceğinden bu etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.101: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Dedemin Madalyası” metninin üçüncü etkinliğinde “Okudum, anladım, cevaplıyorum.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.”, “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.” ve yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanında, “T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.” ve “T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.” kazanımlarının, etkinlik soruları cevaplanmadan önce sesli okuma da yapılacağı dikkate alınarak, etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.102: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Dedemin Madalyası” metninin dördüncü etkinliğinde “Metne farklı bir başlık yazalım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.103: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Dedemin Madalyası” metninin beşinci etkinliğinde “Metinde anlatılanları yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar (Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır.)”, “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.” kazanımları ile örtüşmektedir. Ayrıca *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.” kazanımında herhangi bir açıklamaya yer verilmediğinden, kazanım açıklaması olarak “Özetleyerek yazar.” teklif edilebilir. Gerard Genette Metinsel Aşknlık İlişkileri kuramında ana metinlerin ciddi dönüştürmelerini biçimsel ve izleksel/anlamsal dönüştürmeler olmak üzere iki başlıkta ele alır.

Özetleme; biçimsel değıştirimleri, indirgeme basamağında yer alan bir ciddi dönüştürüm mekanizması olarak yer almaktadır. Metin özetleyerek anlatılırken anlam ile oynamadan, asıl anlamdan uzaklaşmadan biçimsel dönüşümler yapılacaktır. Kısa ve özlü şekilde biçimsel değışiklikler yapılarak indirgenen metinler zihinsel bir işlemde geçecektir. Özetleme cümle cümle değıl, tüm metin düzeyinde gerçekleşecektir (Aktulum,1999, ss.142-145). Ders kitabındaki bu etkinliğin Gerard Genette Metinsel Aşknlık İlişkileri kuramına uygun olduğı söylenebilir.

Şekil 5.104: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-5 Devamı

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Dedemin Madalyası” metni beşinci etkinliğinin devamında “Arkadaşlarımıza dedemizi tanıtalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak 2018 *Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur (Öğrencilerin kendilerini tanıtmaları sağlanır. Öğrencilerin çevrelerini ve çevrelerindeki kişileri tanıtmaları sağlanır.)” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanında 2009 *Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı, tür yöntem ve tekniklere uygun konuşma “3.7.Konuşmalarında betimlemeler yapar.” kazanımı ile de örtüşmektedir.

Şekil 5.105: Yedinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Dedemin Madalyası” metninin altıncı etkinliğinde “Birlikte şiirimizi okuyalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak 2018 *Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı “T.1.3.8. Şiir okur (Kısa şiirleri ve İstiklâl Marşı'nın ilk iki kıtasını okumaları sağlanır.)” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

“1. Sınıf *Türkçe Ders Kitabı*'nda yer alan, 7. tema “Dedemin Madalyası” metnindeki 6 etkinlik ile 4 konuşma öğrenme alanına, 3 yazma öğrenme alanına, 7 okuma öğrenme alanına yönelik kazanımın verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıttığı 2018 ve 2009 *Türkçe programı* kazanımlarının bir arada verildiği Çizelge A.12 eklerde yer almaktadır.

1. Sınıf *Türkçe Ders Kitabı*'nda yer alan Milli Mücadele ve Atatürk temasının; “Çanakkale” dinleme metninde 3 dinleme/izleme öğrenme alanına ait kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. “Atatürk” ve “23 Nisan Kutlu Olsun!” ve “Dedemin Madalyası” metinlerinde ise dinleme/izleme öğrenme alanına yönelik

kazanımlara yer verilmediği tespit edilmiştir. Metinlerin kazanım dağılımları aşağıda Çizelge 5.7.d 'de gösterilmiştir.

Çizelge 5.11: 7.Tema Dinleme/İzleme Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Çanakkale	Atatürk	23 Kutlu Olsun	Nisan	Dedemin Madalyası
T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.	1	-	-	-	-
T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.	1	-	-	-	-
T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.	2	-	-	-	-

Milli Mücadele ve Atatürk temasında yer alan metinler ile ulaşılmak istenilen dinleme/izleme öğrenme alanı kazanımları Çizelge 5.7.d 'de yer almaktadır. Verilere göre dinleme/izleme öğrenme alanı “T.1.1.1”, “T.1.1.2”, “T.1.1.3”, “T.1.1.5”, “T.1.1.6”, “T.1.1.7”, “T.1.1.9” ve “T.1.1.11” kazanımları için yazılı bir ifadeye yer verilmediği tespit edilmiştir. “T.1.1.1”, “T.1.1.2”, “T.1.1.3” kazanımlarına, incelenen ders kitabından önce işlenen İlk Okuma Yazma Kitabı'nda yer aldığı dikkate alınmalıdır.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nda yer alan Milli Mücadele ve Atatürk Temasının; “Çanakkale” dinleme metninde 3, “Atatürk”, “23 Nisan Kutlu Olsun!” ve “Dedemin Madalyası” metinlerinde ise 4 konuşma öğrenme alanı kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. Metinlerin kazanım dağılımları aşağıda Çizelge 5.12 'de gösterilmiştir.

Çizelge 5.12: 7.Tema Konuşma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Çanakkale	Atatürk	23 Nisan Kutlu Olsun	Dedemin Madalyası
T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.	2	2	2	2
T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.	-	1	1	1
T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.	1	1	1	1
T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular	1	1	1	1

Çizelge 5.12 verileri göz önüne alınarak Milli Mücadele ve Atatürk temasında konuşma öğrenme alanına yönelik tüm kazanımlara, etkinliklerde yer verildiği tespit edilmiştir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nda yer alan Milli Mücadele ve Atatürk Temasının; “Çanakkale” metninde 2, “Atatürk” metninde 5, “23 Nisan Kutlu Olsun!” metninde 6, “Dedemin Madalyası” metninde 9 okuma öğrenme alanına yönelik kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. Metinlerin kazanım dağılımları aşağıda Çizelge 5.13 'da gösterilmiştir.

Çizelge 5.13: 7.Tema Okuma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Çanakkale	Atatürk	23 Nisan Kutlu Olsun	Dedemin Madalyası
T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.	-	1	1	1
T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur.	1	-	1	1
T.1.3.8. Şiir okur.	1	-	1	1
T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.	-	-	-	1
T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.	-	1	1	1
T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.	-	1	1	1
T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.	-	1	1	1
T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	-	1	1	1
T.1.3.14. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder.	-	-	-	1
T.1.3.17. Metnin konusunu belirler.	-	1	-	-
T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.	-	-	-	1

Milli Mücadele ve Atatürk temasında yer alan metinler ile ulaşılmak istenilen okuma öğrenme alanı kazanımları Çizelge 5.13 ‘da yer almaktadır. Verilere göre okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık “T.1.3.1“, “T.1.3.2”, “T.1.3.4” ve “T.1.3.5” kazanımlarının etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir. Bu kazanımların, okuma faaliyetleri kapsamında öğretmen rehberliğinde ele alınabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Okuma öğrenme alanı, akıcı okuma T.1.3.11” kazanımının, etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir.

Okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.13”, “T.1.3.16” ve “T.1.3.19” kazanımlarının etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda yer alan Milli Mücadele ve Atatürk temasının; “Çanakkale” metninde 1, “Atatürk” metninde 5, “23 Nisan Kutlu Olsun!” metninde 5, “Dedemin Madalyası” metninde 3 yazma öğrenme alanına yönelik kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. Bu kazanımlar aşağıda Çizelge 5.14 ‘de gösterilmiştir.

Çizelge 5.14: 7.Tema Yazma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

KAZANIM/ KAZANIM SAYISI	ÇANAKKALE	ATATÜRK	23 NİSAN KUTLU OLSUN	DEDEMİN MADALYASI
T.1.4.2. Harfleri teknikine uygun yazar.	-	-	1	-
T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.	1	3	3	2
T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.	-	2	1	-
T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.	-	1	1	-
T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.	-	1	-	-

Çizelge 5.14 (Devam): 7.Tema Yazma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.	-	1	1	1
T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.	-	-	-	1
T.1.4.10. Yazdıklarını gözden geçirir.	-	1	-	-
T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.	-	-	2	-

Milli Mücadele ve Atatürk temasında yer alan metinler ile ulaşılmak istenilen yazma öğrenme alanı kazanımları Çizelge 5.14 'da yer almaktadır. Verilere göre yazma öğrenme alanı “T.1.4.4“, “T.1.4.11”, “T.1.4.7” ve “T.1.4.9” kazanımlarının, etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir. “T.1.4.7. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.” ve “T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır.” kazanımları genel ifade içerdiğinden, tüm yazma çalışmalarında ele alındığı kabul edilebilir.

Aşağıdaki Çizelge 5.15 Dağılımında Milli Mücadele ve Atatürk temasında yer almayan kazanımlar yer almaktadır.

Çizelge 5.15: 7. Tema Yer Almayan Kazanımlar Dağılımı

Öğrenme Alanları	Yer Almayan Kazanımlar
Dinleme/İzleme Öğrenme Alanı	T.1.1.1. Doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesleri ayırt eder
	T.1.1.2. Duyduğu sesleri taklit eder
	T.1.1.3. Seslere karşılık gelen harfleri ayırt eder
	T.1.1.5. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi hakkında tahminde bulunur
	T.1.1.6. Dinlediği/izlediği metni anlatır.
	T.1.1.7. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.
	T.1.1.9. Sözlü yönergeleri uygular.
	T.1.1.11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.
	T.1.3.1. Okuma materyalindeki temel bölümleri tanır
	T.1.3.2. Harfi tanır ve seslendirir
Okuma Öğrenme Alanı (Okumaya Hazırlık)	T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.
	T.1.3.5. Kısa metinleri okur
	T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.
Okuma Öğrenme Alanı (Okuma)	T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.
Okuma Öğrenme Alanı (Anlama)	T.1.3.16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.
	T.1.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.
	T.1.4.4. Rakamları tekniğine uygun yazar.
Yazma Öğrenme Alanı	T.1.4.7. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.
	T.1.4.9. Yazılarını görsel unsurlarla destekler.
	T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır.

Çizelge 5.15'deki verilere göre; *2018 Türkçe Öğretim Programı*'nda yer alan 11 dinleme/izleme öğrenme alanı kazanımının 8'inin, 19 okuma öğrenme kazanımının 8'inin, 13 yazma öğrenme alanı kazanımının 4'ünün *1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı* Milli Mücadele ve Atatürk temasındaki etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir.

2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı "T.1.4.10" kazanımı 5. ve 6. tema etkinliklerinde yer almamış fakat 7. temada yer almıştır. "Atatürk" metninde tek bir etkinlikte yazılı olarak yer almıştır. "T.1.4.10.Yazdıklarını gözden geçirir." kazanımı genel bir ifade olup, tüm yazma etkinliklerine yönelik kazandırılması gereken bir beceri olarak değerlendirilebilir.

2018 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı (okumaya hazırlık) "T.1.3.2" kazanımı 5. ve 6. temada olduğu gibi 7. temada da yer almamıştır. "T.1.3.2. Harfi tanır ve seslendirir." kazanımı da genel bir ifadedir. Bu kazanımın, tüm okuma etkinlikleri için kabul edilebileceği, İlk Okuma Yazma Kitabı etkinlikleri için programda yer aldığı kabul edilebilir.

2018 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı (akıcı okuma) "T.1.3.11" kazanımı 5.ve 6. temada olduğu gibi 7.temada da yer almamıştır.

2018 Türkçe Öğretim Programı dinleme öğrenme alanı "T.1.1.11", "T.1.1.5", "T.1.1.2.", "T.1.1.3", "T.1.1.1" kazanımları 5. ve 6. temada olduğu gibi 7. temada da yer almamıştır. Duyduğu sesi ayırt etme, duyduğu harfi tanıma, duyduklarını taklit etme ve dinlediklerinin devamındaki olayların nasıl devam edeceğini tahmin etmeye yönelik yukarıdaki kazanımlar Türkçe ders kitabına geçmeden, okuma yazma öğrenmeden önce işlenen ilk okuma yazma kitabı etkinlikleri ile verilmek istenen kazanımlardır.

5.1.13 . 8. tema 1. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

Şekil 5.106: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Hazırlık Sorusu-13

Kaynak: Civelek vd., 2018.

Bilim ve Teknoloji Temasındaki “Kalın Camlı, Mavi Saplı” dinleme/izleme metni hikâye edici bir metindir (öykü). Dinleme metninin hazırlık sorusunda “İnsanlar neden gözlük takarlar?” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadenin 2018 *Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.”, “T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.” ve “T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 *Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2. 6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.” kazanımının da bu ifade ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.107: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Kalın Camlı, Mavi Saplı” metninin birinci etkinliğinde “Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak 2018 *Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan dinleme öğrenme alanı “T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.” ve “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” kazanımlarının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Etkinliğin devamında “Haydi, metni dikkatle dinleyelim.” ifadesi ile 2018 *Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan dinleme öğrenme alanı “T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular (b) Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır.)” kazanım ve açıklaması verilmek istenmiştir.

Şekil 5.108: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Kalın Camlı, Mavi Saplı” metninin ikinci etkinliğinde “Dinledim, anladım, cevaplıyorum.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin *2018 Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan dinleme/izleme öğrenme alanı “T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.”, “T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.” ve “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.” kazanımları ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Etkinliğin devamında “Gözlüğünün camı kırılan kişi neler yaşar?” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2. 6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.” kazanımının da bu ifade ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.109: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Kalın Camlı, Mavi Saplı” metninin üçüncü etkinliğinde “Elif ile Ahmet televizyonu çok yakından izliyorlar. Böyle yakından izlemeye devam ederlerse ne olur? Yazalım, yazdıklarımızı paylaşalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin *2018 Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan yazma öğrenme alanı “T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır.”, “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.”, “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” kazanımlarıyla örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* görsel okuma öğrenme alanı “1.4. Resim ve fotoğrafları yorumlar.” ve “1.10. Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar.” kazanımları da etkinlik ile örtüşmektedir.

Şekil 5.110: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Kalın Camlı, Mavi Saplı” metninin dördüncü etkinliğinde “Gözlerim bozuldu. Gözlük takmam gerekiyor. Aşağıdaki alana benim için gözlük tasarlar mısınız?” ifadesi yer almaktadır. 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.” kazanımı etkinlik ile örtüşmektedir. 2009 Türkçe Öğretim Programı görsel sunu “2.2. Duygu, düşünce, bilgi ve izlenimlerini resim, şekil ve sembol ve renkleri kullanarak görselleştirir.” kazanımının da etkinlik örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.111: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Kalın Camlı, Mavi Saplı” metninin beşinci etkinliğinde “Gözlüğümü kullanırken nelere dikkat etmeliyim? Cümleleri tamamlayalım.” ifadesi yer almaktadır. 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.”, “T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.” kazanımları etkinlik ile örtüşmektedir. “T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.” kazanımında herhangi bir açıklamaya yer verilmediğinden kazanım için “Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar.” açıklaması teklif edilebilir.

Şekil 5.112: Sekizinci Tema, Birinci Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Kalın Camlı, Mavi Saplı” metninin beşinci etkinliğinde “Haydi, şiiri bakarak yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Etkinliğin 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar. (Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır. Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.)” kazanım ve açıklaması ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda yer alan, 8. Tema “ Kalın Camlı, Mavi Saplı” dinleme/izleme metnindeki 6 etkinlik ile 3 adet konuşma öğrenme alanına, 7 adet yazma öğrenme alanına, 3 adet dinleme/izleme öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıttığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği Çizelge A.13 eklerde yer almaktadır.

5.1.14 8. tema 2. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

Şekil 5.113: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Hazırlık Sorusu-14

Kaynak: Civelek vd., 2018.

Bilim ve Teknoloji Temasının ikinci metni “Ekranza” hikâye edici bir metindir (öykü). “Ekranza” metninin hazırlık sorusunda “Süper bir bilgisayarın olsa onunla neler yapmayı isterdin?” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadenin 2018 Türkçe Öğretim Programı’nda yer alan konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi

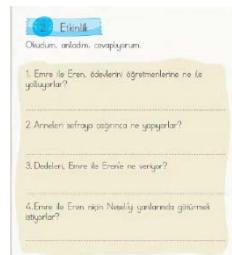
belirli bir konu hakkında konuşur.” , “T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.” ve “T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı’nda yer alan konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2. 6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.” kazanımının da bu ifade ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.114: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ekranza” metninin birinci etkinliğinde “Kelimelerle anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadenin “2018 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık “T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.”, okuma öğrenme alanı, akıcı okuma “T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.”, yazma öğrenme alanı “T.1.4.4. Rakamları tekniğine uygun yazar.” kazanımları ile etkinliğin örtüştüğü tespit edilmiştir.

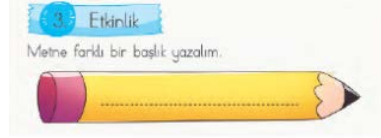

Şekil 5.115: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ekranza” metninin ikinci etkinliğinde “Okudum, anladım, cevaplıyorum.” ifadesi yer almaktadır. 2018 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.”, “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.”, “T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları

okur.” ve yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanında, “T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.” ve “T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.” kazanımlarının, etkinlik soruları cevaplanmadan önce sesli okuma da yapılacağı dikkate alınarak, etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.116: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ekranza” metninin üçüncü metninin etkinliğinde “Metne farklı bir başlık yazalım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.117: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ekranza” metninin dördüncü etkinliğinde “Eren ve Emre dedelerinin anlattığı masalı daha önce izlemişlerdi. Masalı izledikleri araçlar hangileri olabilir? Tahmin edip güç düğmesine X işareti koyalım.” ifadesi yer almaktadır. İfadenin *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanında tahmin edip işaret konulacağı için etkinliğin yazma öğrenme alanına yönelik olduğu sonucuna varılmıştır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.”

kazanımında herhangi bir açıklamaya yer verilmediğinden, kazanım açıklaması olarak “Tahmin ederek yazar.” teklif edilebilir.

Şekil 5.118: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ekranza” metninin beşinci etkinliğinde “Roboköp Emre ve Eren’in yanına gitmek istiyor. Yolda giderken topladığı kelimeleri kuralına uygun olarak yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Etkinliğin “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır (Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.)” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.119: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ekranza” metninin altıncı etkinliğinde “Düğmelerin yanına görevlerini yazalım.” ifadesi yer almaktadır. 2018 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.” ve yazma öğrenme alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” kazanımlarının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.120: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-7

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ekranza” metninin yedinci etkinliğinde “Metindeki boşluklara uygun kelimeleri yazalım. Metni tamamlayalım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.”, “T.1.3.5. Kısa metinleri okur.” ve yazma öğrenme alanı “T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.” kazanımlarının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.” kazanımında açıklama bulunmadığından bu kazanım için “Boşluk doldurarak yazar.” açıklaması teklif edilebilir.

Şekil 5.121: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-8

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ekranza” metninin sekizinci etkinliğinde “Resme bakalım. Neden parkta hiç çocuk olmadığını yazalım. Yazdıklarımızı paylaşalım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.”, “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.”, “T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar (a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır. b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.” ve “T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır (Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf

panosunda sergilemeleri için teşvik edilir. Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.)” kazanımlarının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* görsel okuma öğrenme alanı “1.4.Resim ve fotoğrafları yorumlar.” ve “1.10.Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar.” kazanımlarının da etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.122: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-8 Devamı

Kaynak: Civelek vd., 2018.

8.etkinliğin devamında “Resim sana ne anlatıyor?” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* görsel okuma öğrenme alanı “1.4.Resim ve fotoğrafları yorumlar.” kazanımının da etkinlik ile örtüştüğü tespit edildiğinden *2018 Türkçe Öğretim Programı* için görsel okuma öğrenme alanı kazanımı olarak teklif edilebilir. Bunun yanında “Kendisine verilen görselleri gerekçeler göstererek yorumlar.” kazanımı da *2018 Türkçe Öğretim Programı* görsel okuma öğrenme alanı kazanımı olarak teklif edilebilir.

Şekil 5.123: Sekizinci Tema, İkinci Metin, Etkinlik-9

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Ekranza” metninin dokuzuncu etkinliğinde “Sence Eren ve Emre neden Neşeli’yi Roboköp’ten daha çok sevmişler? Yazalım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.”, “T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.” ve “T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar (Dikte, bakarak ve serbest yazma

çalışmaları yaptırılır.)” kazanımlarının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı, anlam kurma “3.1.Metin içi anlam kurar.” ve yazma öğrenme alanı, kendini yazılı olarak ifade etme “2.4. Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar.” kazanımlarının da etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda yer alan, 8. tema “Ekranza” metnindeki 9 etkinlik ile 3 konuşma öğrenme alanına, 8 yazma öğrenme alanına, 7 okuma öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıttığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği Çizelge A.14 eklerde yer almaktadır.

5.1.15 . 8. tema 3. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

Şekil 5.124: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Hazırlık Sorusu-15

Kaynak: Civelek vd., 2018.

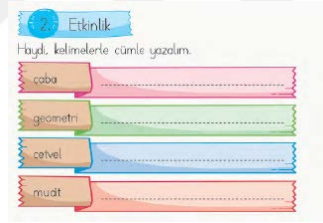
1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Bilim ve Teknoloji teması “Başıma İcat Çıkardım!” metni hikâye edici bir metindir (öykü). Metne hazırlık olarak “Görsellere bakarak metnin içeriğini tahmin edelim.” ifadesi yer almaktadır. İfadeden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” , “T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.” ve “T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.” kazanımlarının, ifade ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı, okuduğunu anlama “2.13.Görsellerden yararlanarak metnin içeriğini tahmin eder.” kazanımının ifade ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.125: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Başıma İcat Çıkardım!” metninin ilk etkinliğinde ““Haydi, resimlerle kelimeleri ve anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadenin “2018 Türkçe Öğretim Programı okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık “T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.”, okuma öğrenme alanı, akıcı okuma “T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

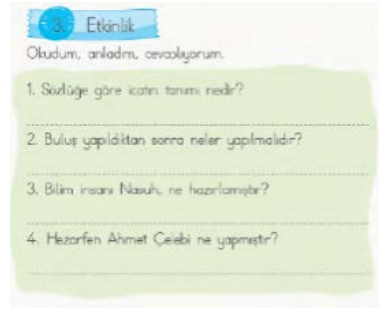

Şekil 5.126: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Başıma İcat Çıkardım!” metninin ikinci etkinliğinde “Haydi, kelimelerle cümleler yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” ve konuşma öğrenme alanı “T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bu etkinlikte çocuklar yazdıkları cümleleri sınıfta sözlü olarak da ifade edeceklerinden konuşma öğrenme alanı ile ilişkilendirilebilir. 2009 Türkçe Öğretim Programı’nda yer alan konuşma öğrenme alanı, konuşma kurallarını uygulama “1. 4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.” ve konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2. 3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.” ve 2009 Türkçe Öğretim

Programı okuma öğrenme alanı tür, yöntem ve tekniklere uygun okuma “5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar.” kazanımlarının da bu etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.127: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Başıma İcat Çıkardım!” metninin üçüncü etkinliğinde “Okudum, anladım, cevaplıyorum.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.”, “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.”, “T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.” ve yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanında, “T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.” ve “T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.” kazanımlarının, etkinlik soruları cevaplanmadan önce sesli okuma da yapılacağı dikkate alınarak, etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.128: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Başıma İcat Çıkardım!” metninin dördüncü etkinliğinde “Metne farklı bir başlık yazalım.” ifadesi yer almaktadır. *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.” kazanımının etkinlik ile birebir örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.129: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

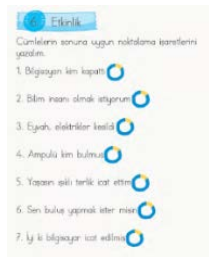
“Başıma İcat Çıkardım!” metninin beşinci etkinliğinde “Elektrikle çalışan eşyaların adlarını yazalım.” ifadesi yer almaktadır. 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.130: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-5 Devamı

Kaynak: Civelek vd., 2018.

Beşinci etkinliğin devamında “İyi ki icat edilmiş dediğin eşyalar nelerdir?” ifadesi yer almaktadır. 2018 Türkçe Öğretim Programı konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” kazanımının ifade ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2.5.Konuşmalarında yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.” kazanımının da etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.131: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Başıma İcat Çıkardım!” metninin altıncı etkinliğinde “Cümlelerin sonuna uygun noktalama işaretlerini yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır (Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.)” kazanım ve açıklamasının etkinlik ile birebir örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.132: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-7

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Başıma İcat Çıkardım!” metninin yedinci etkinliğinde “Resimdeki davranışlara uygun cümle yazalım.” ifadesi yer almaktadır. 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.133: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-8

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Başıma İcat Çıkardım!” metninin sekizinci etkinliğinde “Ben küçük bir mucidim. Şimdi size yeni icadımı tanıtacağım. Benim icadımİcadım Ne işe Yarar? İcadımın Resmi’ ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.”, “T.1.4.9. Yazılarını görsel

unsurlarla destekler.”, “T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar (Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır.)” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı, kendini yazılı olarak ifade etme “2.4.Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar.” ve tür, yöntem ve tekniklere uygun yazma “3.3.Yazılarında betimlemeler yapar.” kazanımlarının da etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunların yanında bilim ve teknoloji ile ilgili yaratıcılık becerilerine gönderimde bulunulan kazanım teklif edilebilir.

Şekil 5.134: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-9

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Başıma İcat Çıkardım!” metninin dokuzuncu etkinliğinde “İyi ki bu fotokopi makinesi icat edilmiş. İcat edilmeseydi bu ödevler nasıl çoğaltılırdı? Olmasaydı? Ne Olurdu?.....(Elektrik, tekerlek, bilgisayar, araba)” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadenin 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı, kendini yazılı olarak ifade etme “2.2. Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.” kazanımının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.135: Sekizinci Tema, Üçüncü Metin, Etkinlik-10

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“Başıma İcat Çıkardım!” metninin onuncu etkinliğinde “Noktalama işaretleri soruyor? Ben kimim? Açıklamalara göre bulmacaları dolduralım.” ifadesi yer

almaktadır. Bu ifadenin 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar.” ve “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.” ve “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır (a)Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. b)Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.)” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda yer alan, 8. Tema “Başıma İcat Çıkardım!” metnindeki 10 etkinlik ile 3 konuşma öğrenme alanına, 7 yazma öğrenme alanına, 5 okuma öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıttığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği Çizelge A.15 eklerde yer almaktadır.

5.1.16 . 8. tema 4. metin / etkinlik- kazanım örtüşmesi (1. Sınıf)

Şekil 5.136: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Hazırlık Sorusu-16

Kaynak: Civelek vd., 2018.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Bilim ve Teknoloji teması “İbni Sina” metni hikâye edici bir metindir (Çizgi roman). Metnin hazırlık sorusunda “Kimlere bilim insanı denir?” ifadesi yer almaktadır. İfadeden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” , “T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.” ve “T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.” kazanımlarının ifade ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.137: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-1

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“İbni Sina” metninin birinci etkinliğinde “Matematik ve bilim denince aklımıza gelenleri yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.138: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-2

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“İbni Sina” metninin ikinci etkinliğinde “Haydi, kelimelerle cümle yazalım” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamı ve kurallı cümleler yazar.” ve konuşma öğrenme alanı “T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.” kazanımları ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı tür, yöntem ve tekniklere uygun okuma “5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar.” kazanımının etkinlik ile de örtüştüğü tespit edilmiştir. Öğrenciler cevaplarını sözlü olarak ifade edeceklerinden etkinlik konuşma öğrenme alanı ile de ilişkilendirilebilir. *2009 Türkçe Öğretim Programı*’nda yer alan konuşma öğrenme alanı, konuşma kurallarını uygulama “1.4.Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.” ve konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2.3.Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.” kazanımlarının da bu etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

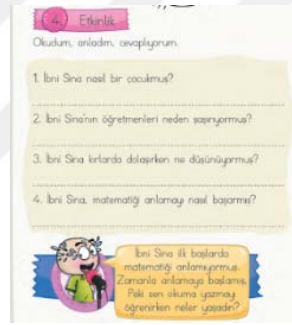
Şekil 5.139: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-3

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“İbni Sina” metninin üçüncü etkinliğinde “Haydi, okuduğumuz metni anlatalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak *2018 Türkçe*

Öğretim Programı okuma öğrenme alanı “T.1.3.16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.” ve okuma öğrenme alanı, akıcı okuma “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.(Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.)” kazanımları ile birebir örtüştüğü tespit edilmiştir. Gerard Genette Metinsel Aşkılık İlişkileri kuramında ana metinlerin ciddi dönüştürmelerini biçimsel ve izleksel/anlamsal dönüştürmeler olmak üzere iki başlıkta ele alır.

Özetleme; biçimsel değiştirimleri, indirgeme basamağında yer alan bir ciddi dönüştürüm mekanizması olarak yer almaktadır. Metin özetleyerek anlatılırken anlam ile oynamadan, asıl anlamdan uzaklaşmadan biçimsel dönüşümler yapılacaktır. Kısa ve özlü şekilde biçimsel değişiklikler yapılarak indirgenen metinler zihinsel bir işlemden geçecektir. Özetleme cümle cümle değil, tüm metin düzeyinde gerçekeşecektir (Aktulum,1999, ss.142-145). Ders kitabındaki bu etkinliğin Gerard Genette Metinsel Aşkılık İlişkileri kuramına uygun olduğu söylenebilir.

Şekil 5.140: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-4

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“İbni Sina” çizgi romanı dördüncü etkinliğinde “Okudum, anladım, cevaplıyorum.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifade *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.”, “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.”, okuma öğrenme alanı “T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.”, “T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.” kazanımları ile örtüşmektedir. Bunun yanında, “T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.” ve “T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.” kazanımlarının, etkinlik soruları cevaplanmadan önce sesli okuma da yapılacağı dikkate alınarak, etkinlik ile örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Etkinliğin devamında “İbni Sina ilk başlarda matematiği anlamıyormuş. Zamanla anlamaya başlamış. Peki, sen okuma yazmayı öğrenirken neler yaşadın?” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadenin *2018 Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı “T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.” kazanımı ile örtüştüğü tespit edilmiştir. *2009 Türkçe Öğretim Programı* konuşma öğrenme alanı, kendini sözlü olarak ifade etme “2.5.Konuşmalarında yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.” kazanımının etkinlik ile de örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.141: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-5

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“İbni Sina” metninin beşinci etkinliğinde “Bulmacayı dolduralım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak *2018 Türkçe Öğretim Programı* okuma öğrenme alanı “T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.”, *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar.”, “T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.” kazanımlarının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.142: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-6

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“İbni Sina” metninin altıncı etkinliğinde “Cümlelerin sonuna uygun noktalama işaretlerini koyalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifade *2018 Türkçe Öğretim Programı* yazma öğrenme alanı “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır (a)Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. b)Nokta, soru

işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.)”kazanım ve açıklamaları ile birebir örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Şekil 5.143: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-7

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“İbni Sina” metninin yedinci etkinliğinde “Bilim insanlarının bazı özellikleri vardır. Bunlardan hangileri sende de var? Yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.” ve “T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar (Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır).” kazanımlarının etkinlik ile örtüştüğü tespit edilmiştir. 2009 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı, kendini yazılı olarak ifade etme “2.5.Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazar.” kazanımının etkinlik ile birebir örtüştüğü tespit edilmiştir. Bunun yanında çocuklar cevaplarını sınıfta sözlü olarak ifade edebileceğinden, etkinliğin konuşma öğrenme alanına yönelik olduğu da tespit edilmiştir.

Şekil 5.144: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-8

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“İbni Sina” çizgi romanı sekizinci etkinliğinde “Metindeki noktalama işaretlerini düzelterek noktalı yerlere yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak etkinliğin 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır (a)Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. b)Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa

çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.)” ve “T.1.4.10.Yazdıklarını gözden geçirir.”(Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, harf ve hece eksikliği, yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır.) kazanım ve açıklamalarıyla birebir örtüştüğü tespit edilmiştir.

Şekil 5.145: Sekizinci Tema, Dördüncü Metin, Etkinlik-9

Kaynak: Civelek vd., 2018.

“İbni Sina” metninin dokuzuncu etkinliğinde “Yanlış yazıları kelimeleri bulalım. Cümleleri yeniden yazalım.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı yazma öğrenme alanı “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır (a)Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. b)Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.)” kazanım ve açıklamalarının etkinlik ile birebir örtüştüğü tespit edilmiştir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda yer alan, 8. tema “İbni Sina” metnindeki 9 etkinlik ile 1 konuşma öğrenme alanına, 6 yazma öğrenme alanına, 4 okuma öğrenme alanına yönelik kazanım verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre, etkinlikler ve etkinliklerin yansıttığı 2018 ve 2009 Türkçe programı kazanımlarının bir arada verildiği Çizelge A.16 eklerde yer almaktadır.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda yer alan Bilim ve Teknoloji temasının; “Kalın Camlı, Mavi Saplı” dinleme metninde 3 dinleme/izleme öğrenme alanına ait kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. “Ekranza”, “Başıma İcat Çıkardım!” ve “İbni Sina” metinlerinde ise dinleme/izleme öğrenme alanına yönelik kazanımlara yer verilmediği tespit edilmiştir. Metinlerin kazanım dağılımları aşağıda Çizelge 5.16 ‘de gösterilmiştir.

Çizelge 5.16: 8.Tema Dinleme/İzleme Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Kalın Camlı, Mavi Saplı	Ekranza	Başıma İcat Çıkardım!	İbni Sina
T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.	1	-	-	-
T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.	1	-	-	-
T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.	1	-	-	-

Bilim ve Teknoloji temasında yer alan metinler ile ulaşılmak istenilen dinleme/izleme öğrenme alanı kazanımları Çizelge 5.16 'de yer almaktadır. Verilere göre dinleme/izleme öğrenme alanı “T.1.1.1”, “T.1.1.2”, “T.1.1.3”, “T.1.1.5”, “T.1.1.6”, “T.1.1.7”, “T.1.1.9” ve “T.1.1.11” ,kazanımlarının etkinliklerde yazılı olarak yer almadığı tespit edilmiştir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nda yer alan Bilim ve Teknoloji temasının; “Kalın Camlı, Mavi Saplı” dinleme metninde, “Ekranza” okuma metninde 3, “Başıma İcat Çıkardım!” ve “İbni Sina” metinlerinde 4 konuşma öğrenme alanı kazanımına yer verildiği tespit edilmiştir. Metinlerin kazanım dağılımları aşağıda Çizelge 5.8.k 'de gösterilmiştir.

Çizelge 5.17: 8.Tema Konuşma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Kalın Camlı, Mavi Saplı	Ekranza	Başıma İcat Çıkardım!	İbni Sina
T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.	2	2	2	2
T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.	-	-	1	1
T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.	1	1	1	1
T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.	1	1	1	1

Çizelge 5.8.k ‘deki veriler göz önüne alınarak Bilim ve Teknoloji temasında konuşma öğrenme alanına yönelik kazanımlarının tümüne yer verildiği tespit edilmiştir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda yer alan Bilim ve Teknoloji temasının; “Ekranza” metninde 7, “Başıma İcat Çıkardım!” metninde 5 ve “İbni Sina” metninde 5 okuma öğrenme alanına yönelik kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. “Kalın Camlı, Mavi Saplı” dinleme metni etkinliklerinde ise okuma öğrenme alanına yönelik kazanımlara yer verilmemiştir. Metinlerin kazanım dağılımları aşağıda Çizelge 5.18 ‘de gösterilmiştir.

Çizelge 5.18: 8.Tema Okuma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Kalın Camlı, Mavi Saplı	Ekranza	Basıma İcat Çıkardım!	İbni Sina
T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.	-	2	1	1
T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.	-	1	1	1
T.1.3.5. Kısa metinleri okur.	-	1	-	-
T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.	-	1	1	-
T.1.3.16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.	-	-	-	1
T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.	-	1	1	2
T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.	-	1	1	1
T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.	-	1	1	1
T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	-	1	1	1
T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.	-	-	-	1
T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.	-	1	1	-
T.1.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.	-	2	-	-

Bilim ve Teknoloji temasında yer alan metinler ile ulaşılmak istenilen okuma öğrenme alanı kazanımları Çizelge 5.18 ‘de yer almaktadır. Verilere göre okuma öğrenme alanı, okumaya hazırlık “T.1.3.1“, “T.1.3.2”, “T.1.3.3” kazanımlarının etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir.

Okuma öğrenme alanı, akıcı okuma “T.1.3.8” kazanımının etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir.

Okuma öğrenme alanı, anlama “T.1.3.13.”, “T.1.3.14”, “T.1.3.17”, kazanımlarının etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda yer alan Bilim ve Teknoloji temasının; “Ekranza” metninde 8, “Başıma İcat Çıkardım!” metninde 7, “İbni Sina” metninde 6, “Kalın Camlı, Mavi Saplı” metninde ise 7 yazma öğrenme alanı kazanımına yer verildiği tespit edilmiştir. Bu kazanımlar aşağıda Çizelge 5.19 ‘da gösterilmiştir.

Çizelge 5.19: 8.Tema Yazma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

Kazanım/ Kazanım Sayısı	Kalın Camlı, Mavi Saplı	Ekranza	Başıma İcat Çıkardım!	İbni Sina
T.1.4.2. Harfleri teknikğine uygun yazar.	-	-	1	1
T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar	1	1	1	2
T.1.4.4. Rakamları teknikğine uygun yazar	-	1	-	-
T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.	3	3	4	2
T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.	1	2	2	-
T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.	-	1	1	3

Çizelge 5.19 (Devam): 8.Tema Yazma Öğrenme Alanı Kazanım Dağılımı

T.1.4.9. Yazılarını görsel unsurlarla destekler	-	-	1	-
T.1.4.10. Yazdıklarını gözden geçirir.	-	-	-	1
T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır	1	1	-	-
T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.	1	2	-	-
T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.	1	2	1	1
T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.	1	-	-	-

Bilim ve Teknoloji temasında yer alan etkinlikler ile ulaşılmak istenilen yazma öğrenme alanı kazanımları Çizelge 5.19 'da yer almaktadır. Verilere göre yazma öğrenme alanında sadece "T.1.4.7" kazanımının etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir.

Aşağıdaki Çizelge 5.20'de Bilim ve Teknoloji temasındaki etkinliklerde yer almayan kazanımlar yer almaktadır.

Çizelge 5.20: 8. Tema Yer Almayan Kazanımlar Dağılımı

Öğrenme Alanları	Yer Almayan Kazanımlar
	T.1.1.1. Doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesleri ayırt eder
	T.1.1.2. Duyduğu sesleri taklit eder
	T.1.1.3. Seslere karşılık gelen harfleri ayırt eder
Dinleme/İzleme Öğrenme Alanı	T.1.1.5. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi hakkında tahminde bulunur
	T.1.1.6. Dinlediği/izlediği metni anlatır.
	T.1.1.7. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.
	T.1.1.9. Sözlü yönergeleri uygular.
Dinleme/İzleme Öğrenme Alanı	T.1.1.11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.
	T.1.3.1. Okuma materyalindeki temel bölümleri tanıır
Okuma Öğrenme Alanı (Okumaya Hazırlık)	T.1.3.2. Harfi tanıır ve seslendirir
	T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur
Okuma Öğrenme Alanı (Akıcı Okuma)	T.1.3.8. Şiir okur.
	T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.
Okuma Öğrenme Alanı (Anlama)	T.1.3.14. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder
	T.1.3.17. Metnin konusunu belirler.
Yazma Öğrenme Alanı	T.1.4.7. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.

Çizelge 5.20'deki verilere göre; 2018 Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan 11 dinleme/izleme öğrenme alanı kazanımınının 8'inin, 4 konuşma öğrenme alanı

kazanımının 2'sinin, 19 okuma öğrenme kazanımının 7'sinin, 13 yazma öğrenme alanı kazanımının 1'inin *1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı* Bilim ve Teknoloji temasındaki etkinliklerde yer almadığı tespit edilmiştir.

2018 Türkçe Öğretim Programı Okuma öğrenme alanı (okumaya hazırlık) “T.1.3.2” kazanımı 5, 6 ve 7. temada olduğu gibi 8. temada da yer almamıştır. Harf tanımaya yönelik kazanım ilk okuma yazma kitabı etkinliklerine yönelik bir kazanımdır.

“T.1.3.11” kazanımına Bilim ve Teknoloji temasında yer verilmiştir.

2018 Türkçe Öğretim Programı dinleme öğrenme alanı “T.1.1.11”, “T.1.1.5”, “T.1.1.2”, “T.1.1.3”, “T.1.1.1” kazanımları 5, 6, 7. temada olduğu gibi 8. temada da yer almamıştır.

6. SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Bu bölümde araştırmada ele alınan 2009 ve 2018 Türkçe dersi öğretim programları kazanım ve açıklamaları ile örtüşme biçimleri incelenen *1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı* 5, 6, 7 ve 8. temalardaki etkinlik örneklerinden elde edilen sonuçlar, araştırmaya yön veren alt problemler çerçevesinde, ayrı başlıklar altında değerlendirilecektir.

6.1 Birinci Alt Probleme Ait Sonuçlar ve Tartışma

- Seçilen 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nda, *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı* kazanım ve açıklamalarından hangilerine yönelik etkinlik örneklerine yer verilmiştir?

İncelenen temalardaki etkinliklerde yer alan kazanımlar:

Dinleme/izleme kazanımları: T.1.1.4, T.1.1.6, T.1.1.7, T.1.1.8, T.1.1.9, T.1.1.10, T.1.1.11

Konuşma kazanımları: T.1.2.1, T.1.2.2, T.1.2.3, T.1.2.4

Okuma kazanımları: T.1.3.1, T.1.3.3, T.1.3.4, T.1.3.5, T.1.3.8, T.1.3.9, T.1.3.10, T.1.3.11, T.1.3.12, T.1.3.13, T.1.3.14, T.1.3.15, T.1.3.16, T.1.3.17, T.1.3.18, T.1.3.19

Yazma kazanımları: T.1.4.1, T.1.4.2, T.1.4.3, T.1.4.4, T.1.4.5, T.1.4.6, T.1.4.7, T.1.4.8, T.1.4.9, T.1.4.10, T.1.4.11, T.1.4.12, T.1.4.13

1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı etkinliklerinde, konuşma ve yazma kazanımlarının tümüne yer verilmiştir. 2018 programında, 2009 programına göre daha az kazanım bulunmaktadır. Etkinlikler beceriler arası geçişkenliği yansıtır niteliktedir. Okuma kazanımı yazma, konuşma ve dinleme/izleme kazanımları ile birlikte öğrencilerinin temel dil becerilerini geliştirmeye yöneliktir ve birbiriyle bağlantılı şekilde öğrenme-öğretme sürecine yön vermektedir.

Bir dinleme/ izleme metni, dinleme becerisini geliştirmenin yanında; etkinlik sorularının okunması ve diğer öğrencilerle paylaşılması sırasında, okuma ve konuşma becerilerini de içine almakta ayrıca cevapların yazılmasıyla birlikte tüm öğrenme alanları, dil becerilerini geliştirmede etkili olmaktadır.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı etkinliklerinde, “T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur (Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.)” kazanım ve açıklamasına yönelik etkinliklere rastlanmıştır. (Civelek, Gündüz, Karafilik, 2018, ss:15, 22, 36, 58, 148). Okuma ve dinleme metinlerinin başlıklarının farklı karakterlerde yazılması, ders kitabının temel bölümlerinin tanıtılması sırasında kitap kapağının görsel olarak etkinlikte bulunması, “Biliyor musunuz?” sorusunun yer aldığı dikkat çekici karakter ve renklerdeki yazıların da Türkçe ders kitabında yer alması, kitaptaki etkinliklerin bu kazanıma da hizmet ettiğini göstermektedir.

Türkçe programında ilk okuma yazma sürecinde, dik temel yazı ya da bitişik eğik yazısı kullanımı öğretmenlerin tercihinin bırakılmıştır (MEB, 2018). Bitişik eğik yazı kullanarak sürdürülen ilk okuma yazma sürecinde öğrenciler dik temel yazı ile hazırlanmış ders kitapları okumakta zorlanmakta ve anlamadan çok okuyabilme amacına yönelmektedir (Tosunoğlu, 2010). Farklı yazı karakterlerini okuyabilme kazanımının, eğik yazıyı kullanan öğrencilerin ders kitaplarındaki yazı karakterlerini okuyabilmesine yönelik olduğu göz ardı edilmemelidir.

6.2 İkinci Alt Probleme Ait Sonuçlar ve Tartışma

- Seçilen 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda, *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı* kazanım ve açıklamalarından hangilerine yönelik etkinlik örneklerine yer verilmemiştir?

İncelenen temalardaki etkinliklerde yer almayan kazanımlar:

Dinleme/izleme kazanımları: T.1.1.1, T.1.1.2, T.1.1.3, T.1.1.5

Konuşma kazanımları: -

Okuma kazanımları: T.1.3.2

Yazma kazanımları: -

“T.1.1.1. Doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesleri ayırt eder.”, “T.1.1.2. Duyduğu sesleri taklit eder.”, “T.1.1.3. Seslere karşılık gelen harfleri ayırt eder.”, “T.1.1.5. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi hakkında tahminde bulunur.” kazanımları, incelenen 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı’ndan önce işlenen ilk okuma yazma kitabındaki etkinliklerde yer almaktadır. Bu kazanımlar bir bütün olarak okunup anlamlandırılmaya çalışıldığında, ilk okuma-yazma sürecine yönelik olarak oluşturulmuş kazanımlar olduğu görülmektedir. Öğrenciler, 1.sınıfın ilk döneminde bu kazanım ve açıklamalara yönelik etkinliklerle karşılaşarak, ilk okuma ve yazma süreçlerini tamamladıklarından, 5, 6, 7 ve 8. temalarda bu kazanım ve açıklamalara yönelik etkinlik örneklerine yer verilmemiş olması öğrencilerin ilk okuma ve yazma becerisine erişmiş olmaları ile açıklanabilir.

Okuma kazanımlarından, “T.1.3.2. Harfi tanır ve seslendirir.” okuma etkinliğinin temelini oluşturan kazanımlardan olup ilk okuma yazma kitabının devamı olan *1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı* etkinliklerinin de temelinde yer almaktadır.

“T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.”, “T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.” kazanımları ders kitabında yazılı bir yönergeyle yer almamakla birlikte öğrenme/öğretme sürecinde, öğretmen yönlendirmesi ile öğrencilere kazandırılması beklenen becerileri içermektedir. Okuma becerisinin geliştirilmesinde çok önemli yeri olan sesli okuma çalışmalarının, nitelikli bir şekilde gerçekleşebilmesi için öğretmenler, öğrencileri vurgu, tonlama, telaffuz ve noktalama işaretlerine dikkat etmeleri konusunda yönlendirecekleri kabul edilebilir.

6.3 Üçüncü Alt Probleme Ait Sonuçlar ve Tartışma

- 1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda rutin olarak yer alan etkinlik örnekleri var mıdır?

Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım (Civelek vd., 2018, ss: 11, 51, 85, 115).

Dinledim, anladım, cevaplıyorum (Civelek vd., 2018, ss: 12, 51, 86, 115).

Haydi, kelimelerle anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım./ Vatan ve lider denilince aklımıza gelenleri yazalım. Kelime çantamızı dolduralım (Civelek vd., 2018, ss: 18, 39, 76, 90, 100, 108, 123, 132, 144).

Haydi, kelimelerle cümle yazalım (Civelek vd., 2018, ss: 11, 51, 40, 57, 67, 90, 100, 108, 133, 144).

Okudum, anladım, cevaplıyorum (Civelek Civelek vd., 2018, ss: 19, 29, 40, 58, 68, 78, 92, 101, 109, 124, 133, 145).

Metne farklı bir başlık yazalım (Civelek Civelek vd., 2018, ss: 41, 51,69, 79, 109, 124, 134).

Haydi, okuduğumuz metni anlatalım./ Okuduğumuz metnin konusunu yazalım. / Bu metinde ne anlatılıyor? (Civelek Civelek vd., 2018, ss: 19, 52, 68, 78, 79, 92, 103, 110,129, 145).

İncelenen metinler için düzenlenmiş rutin olarak yer alan etkinliklerdir. Türkçe ders kitabındaki metinleri anlamak amacıyla metinlerde yer verilen etkinlikler yukarıda sıralanmıştır. Okuma yazmanın yeni öğrenildiği 1. sınıf için ilk aşamada metin içi anlam kurma soruları önemli olduğundan ders kitabında bu tür etkinliklere yer verilmesi olumdur. Fakat sınıf düzeyi büyüdükçe bu rutinden vazgeçilmelidir. Metindeki bilgileri bulmak, metin hakkında genel görüş oluşturmak, metnin ana fikrini bulmak, metindeki yardımcı fikirleri bulmak, konusunu saptamak ifadeleri alıştırmaya düzeyinde kalan, dil ve zihinsel gelişime katkısı olmayan ve yapılandırmacı yaklaşımda esas alınan etkinlik anlayışına uygun olmayan etkinliklerdir (Güneş, 2017, s.550). Oysa üst düzey becerilerin geliştirilebilmesi için etkinlikler çeşitlendirilmelidir. Metnin içeriğini ve mantığını derinlemesine anlama, çıkarım yapma, bağlantıları keşfetme, iç ve dış bağlantılar oluşturma, başlık bulma, metindeki bilgileri sorgulama, sorun çözme, günlük yaşamla bağ kurma üzerinde durulmalı etkinlik örnekleri çeşitlendirilmelidir. Öğrenciler farklı problem durumlarıyla karşılaşmalı, ezbere değil anlamlandırarak eğitim-öğretim süreçlerinde istekli bir şekilde yer almalıdır (Güneş, 2017, s.545).

6.4 Dördüncü Alt Probleme Ait Sonuçlar ve Tartışma

- 1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nda kazanım ve açıklama başına kaç etkinlik örneği bulunmaktadır?

2018 Türkçe Öğretim Programı'nda kazanım başına düşen etkinlik sayısı aşağıda belirtilmektedir. Ele alınan dört temada yer alan 16 metnin etkinliklerinin incelenmesi ile şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Dinleme/izleme öğrenme alanı kazanımlarından;

“1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nda T.1.1.4” kazanımı için 4 etkinlik, “T.1.1.8” kazanımı için 4 etkinlik, “T.1.1.10” kazanımı için 5 etkinlik, “T.1.1.11” kazanımı için 3 etkinlik, “T.1.1.9”, “T.1.1.7”, “T.1.1.6” kazanımları için 1 etkinlik, yer almaktadır. Bu kazanımların üçü, “T.1.1.4”, “T.1.1.8”, “T.1.1.10” tüm dinleme/izleme metinlerindeki etkinliklerde yer almış fakat “T.1.1.9”, “T.1.1.7”, “T.1.1.6” kazanımları kitaptaki sadece 1 etkinlikte yer almıştır. Ancak bu kazanım ve açıklamalara uygun olarak tasarlanmış etkinliklerin beceriler arası geçişkenlik, ilk okuma ve yazma süreci kazanımları ve öğretmenlerin öğrenme- öğretme sürecinde öğrencilere verdikleri dönüt ve düzeltmeler (telaffuz bozukluklarını düzeltme, şiir metinlerini sesli okutma, hazırlıksız konuşmalar yaptırırken öğrencilerin beden dilini etkili kullanıp kullanmadığını kontrol etme vb) ile temel genel geçer etkinlik niteliğinde değerlendirilebilecek uygulamalarla bir arada düşünüldüğünde diğer temel dil becerilerine yönelik olarak oluşturulmuş etkinlik örneklerinde dikkate alınmış olduğunun ifade edilmesi mümkündür.

Konuşma öğrenme alanı kazanımlarından;

“1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'nda T.1.2.3” kazanımı için 30 etkinlik, “T.1.2.1.” kazanımı için 8 etkinlik, T.1.2.2 ve T.1.2.4 kazanımları için 16 etkinlik, yer almaktadır. Konuşma kazanımlarının bulunduğu etkinliklerin, konuya dikkat çekmek adına hazırlık sorusunda yer aldığı ve metin içi anlam kurma aşamasından sonra metin dışı anlam kurmayı sağlayan türde sorular sorularak verilmek istendiği tespit edilmiştir. Bunun yanında söz varlığını geliştirme ve metni anlama etkinliklerinden sonra da konuşma becerisini geliştirmeye yönelik sorular ders kitabında yer almıştır. Öğrenme/öğretme sürecinde öğretmenin rolü

dikkate alındığında bu kazanımlara farklı etkinliklerde de yer verilebileceği ve daha fazla etkinlikte bu kazanımlara ulaşılabileceği söylenebilir.

Okuma öğrenme alanı kazanımlarından;

“T.1.3.14” ve “T.1.3.1” kazanımları için 1 etkinlik, “T.1.3.5” kazanımı için 2 etkinlik, “T.1.3.8” , “T.1.3.11”, “T.1.3.12”, “T.1.3.16”, “T.1.3.17” ve “T.1.3.19” kazanımları için 3 etkinlik, “T.1.3.3” ve “T.1.3.13” kazanımları için 4 etkinlik, “T.1.3.9” ve “T.1.3.18” kazanımları için 6 etkinlik, “T.1.3.4” kazanımı için 11 etkinlik, “T.1.3.15” kazanımı için 14 etkinlik, “T.1.3.6”, “T.1.3.10” ve “T.1.3.7” kazanımları için 12 etkinlik *1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı*’nda yer almaktadır.

Sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda; kısa cümleleri okuma, metne başlık bulma, metinle ilgili soruları cevaplama, verilen görselden hareketle kelimelerin anlamlarını tahmin etme türündeki etkinlik örneklerine daha fazla yer verildiği görülmektedir. Bu etkinlikler okuma becerilerinin yanında yazma becerilerinin de geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Okunan ya da yazılanların paylaşılması aşamasında dinleme ve konuşma becerilerinin de geliştirilmesinin mümkün olduğu, öğrenme alanlarının birbiriyle bağlantılı olduğu unutulmamalıdır. Okuma kazanımlarına yönelik etkinliklerden elde edilen bu bulguların; öğrencilerin derse katılımları ile yazdıklarını okuyarak paylaşması, akıcı okuma kurallarına uygulaması, metni okuma öncesinde görselleri yorumlaması, etkinliklerde yazılı olarak yer alması da konunun ve metne uygun başlıkların belirlenmesi gibi okuma-anlamaya yönelik birçok beceriyi kapsamaması öğretmen yönlendirmesi ile mümkün olduğundan, genişletilmesi mümkündür.

Metni anlama sorularına yani metin içi anlam kurmaya yer verildiği gibi metni günlük hayatla ilişkilendirebilecek etkinlik örneklerine de başvurulmuştur. Bu etkinlikler öğrencilerin fikrinin alındığı, konu hakkındaki düşüncelerini hatırlatıcı kavramların ve resimlerin yer aldığı etkinliklerdir. Metin dışı anlam kurma (Akyol, 2003), öğrencilerin okuduklarını anlamlandırmalarını sağlar ve öğrencileri motive eder. Sadece metin içi anlam kurma etkinliklerine yer verilmesi öğrencileri ezberciliğe itecektir. Bu sebeple sınıf seviyesi yükseldikçe metin içi anlam kurma sorularının azalması gerekmektedir. *1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı*’nda bu tür etkinliklere yer verilmesi olumludur.

Öğrencilere metni dinletildikten/okuduktan ve metin içi anlam kurduktan sonra başvurulan metin dışı anlam kurabilecekleri bu etkinliklerde öğrenciler kendi yorumunu katacak ve ezberlemek yerine kendi bilgisini üretecektir.

Yazma öğrenme alanı kazanımlarından;

“T.1.4.1” kazanımı için 11 etkinlik, “T.1.4.2” kazanımları için 4 etkinlik, “T.1.4.3” kazanımı için 17 etkinlik, “T.1.4.4”, “T.1.4.9”, “T.1.4.7” ve “T.1.4.10” kazanımları için 2 etkinlik, “T.1.4.5” kazanımları için 41 etkinlik, “T.1.4.6” kazanımı için 22 etkinlik, “T.1.4.8” kazanımı için 12 etkinlik, “T.1.4.11” kazanımı için 3 etkinlik, “T.1.4.12” kazanımı için 14 etkinlik, “T.1.4.13” kazanımı için 10 etkinlik, *1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı*’nda yer almaktadır.

Elde edilen verilere göre etkinliklerde yazma becerisine yönelik çok sayıda etkinliğe yer verilmiştir. “T.1.4.5” kazanımı, etkinliklerde büyük oranda üzerinde durulan beceridir. “T.1.4.10” ve “T.1.4.11” yazılanların paylaşılması ve gözden geçirilmesine yönelik kazanımların, etkinliklerde yazılı olarak belirtilenleri ele alınmış olup öğrenme/öğretme sürecinde bu beceriler, tüm yazma çalışmalarında yer alabilir. Kelimeleri anlamına uygun olarak cümle içinde kullanan öğrenciler, cümlelerini sınıfta okuyacak, gerekli dönüt ve düzeltme öğretmen tarafından yapılacak ya da öğrenci tüm yazma çalışmalarının doğruluğunu gözden geçirebilecektir. Kazanımlar ile ulaşılması amaçlanan becerilere yönelik öğrenme/öğretme süreçlerinin, sadece ders kitabında yazılı olarak istenenler ile sınırlı olmadığı dikkate alındığında elde edilen bulguların genişletilmesi mümkündür.

2018 Türkçe Öğretim Programı’nda görsel okuma öğrenme alanı yer almamaktadır. *2004–2005 Türkçe Öğretim Programı*’nda görsel okuma ayrı bir öğrenme alanıyken, 2018’de görsel okuma yoluyla elde edilecek becerilere yönelik kazanımlar okuma öğrenme alanına dâhil edilmiştir. Okuma öğrenme alanı kazanımları içinde yer alan bu kazanımlar aşağıdaki gibidir:

“T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.”

“T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.”

“T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.”

“T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.”

“T.1.3.14. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder.”

“T.1.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.” kazanımlarının 2018 Türkçe Öğretim Programı’nda okuma öğrenme alanı adı altında toplandığı ve görsel okumaya yönelik, eski programdakine göre kazanım sayısının azaldığı tespit edilmiştir. 2018 Türkçe Öğretim Programı’nda görsel okuma öğrenme alanının yer almaması bu alanın dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerileri gibi Türkçe öğretiminde geliştirilmesi amaç olan bir beceri olarak ele alınmaması olabilir. Görsel okuma yapabilmek, öğrenciler için ulaşılması gereken bir amaç değil; dinleme/ izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerini geliştirmek için yararlanılan bir araç olarak ele alınmak istenmiş olabilir. Görsel okuma, öğrencilerin okuduklarını daha iyi anlamasını sağlar. Görsel okuma Türkçe öğretiminde bir beceri değil temel olan dinleme/ izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerini destekleyici bir araç görevindedir. Görseller önemlidir. Televizyon izlemeyen, bilgisayarı bilmeyen öğrenci neredeyse yoktur. Bu kadar çok uyarıcının öğrencilerin yaşamında olması, okul yaşantılarında da bol görsel sunma gerekliliği oluşturmaktadır.

ÖNERİLER

- İncelenen Türkçe ders kitabındaki dinleme/izleme metni etkinliklerinin sayısı artırılabilir. Bu metinlerin etkinliklerinin farklı öğrenme alanlarını da kapsamaları açısından etkinlikler çeşitlendirilebilir. Rutin olarak yer alan, alıştırma düzeyindeki etkinlikler tespit edilip üst düzey becerilere yönelik öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda düzenlenmiş etkinliklere yer verilmesi, yapılandırmacı yaklaşım esas alınan programa uygunluk açısından önemlidir. Öğretmenler için alıştırma ve etkinlik arasındaki farka hizmet içi eğitimlerde farkındalık yaratılabilir. Ders kitabı yazarlarının bu noktaya dikkat etmeleri, zorunluluk hâline getirilebilir. Bunların yanında internet üzerinden yapılan ders işleme süreçleri takip edilebilir. Öğretmen kılavuz kitabının olmaması nedeniyle yaşanan eksiklikler, böylece giderilebilir.
- 2018 programında yer alan “T.1.1.5. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi hakkında tahminde bulunur.” kazanımının 1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı etkinliklerinde yer almadığı tespit edilmiştir. Bu kitaptan önce okutulan ve ilk 4 temanın yer aldığı ilk okuma yazma kitabındaki dinleme/izleme metinlerinde kimi yerlerde metne ara verilip sonuç tahmin ettirilmektedir. Öğretmenlere ses dosyası olarak internet üzerinden ulaştırılan bu dinleme/izleme metinlerinin içeriğinde tahmin etmeye dayalı sorularla dinleme/izleme metnine ara verilmekte ve bu, öğretmene ders işleme sürecinde kılavuz olmaktadır. “T.1.1.5” kazanımına ulaşmak için, ilk okuma yazma ders kitabında olduğu gibi Türkçe ders kitabı dinleme/ izleme metinlerinde de ses dosyaları bu şekilde düzenlenebilir.
- “T.1.1.11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.” kazanımı için - 1. Sınıf Türkçe ders kitabında yer alan etkinlik örneklerine- pantomim (sözsüz oyun) ya da sessiz sinema oyunu eklenmesi teklif edilebilir ve böylelikle çalışmaların çeşitlendirilmesi sağlanabilir. Öğrencilerin severek uyguladığı bu oyunlar, ders kitaplarında etkinlik olarak yer aldığında bu kazanımdan tüm öğrenciler faydalanabileceklerdir. Ders kitaplarında yer

almasa da bu oyunlar öğretmenler tarafından kullanılmakta ve süreçte birçok faydası olmaktadır. Bu oyunları sınıflarında hiç kullanmamış öğretmenlere fikir olmak ve eğitimde eşitliği sağlamak adına bu tür oyunlar hakkında bilgilendirmelerin ders kitaplarında yer alması olumlu olacaktır.

- 2018 programında yer alan, “T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.” kazanımı için daha açıklayıcı olması açısından “Dinlerken boşluk doldurma, not alma, tahmin etme, önemli noktaların altına çizme stratejilerinden uygun olanlarını uygular.” ifadesinin bir kazanım açıklaması olarak programda yer alması önerilebilir.
- 2018 programında yer alan, “T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.” kazanımı için bir açıklama yer almadığından; “Yazma amacını belirler. Boşluk doldurarak yazar. Özetleyerek yazar Yazmaya başlamadan, düşüncelerini organize edebilmek için kavram haritası oluşturur. Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar. Konu ile ilgili araştırma yapar. Yazı ile ilgili notlar toplar. Konu hakkında detaylı düşünür. Anlam bütünlüğünü korumak için yazdıklarını tekrar okur. Tahmin ederek yazar. Yazısının nasıl sonlanacağını zihninde canlandırır. Yazılarında alıntılar yapar. Yazma konusu ile ilgili örnekler verir.” ifadeleri, bir kazanım açıklaması olarak programda yer alması teklif edilebilir.
- 2018 programında yer alan “T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.” kazanımı için etkinlikleri çeşitlendirmek adına bir grup çalışması yapılabilir. Her grup tek bir kâğıda beraberce resim çizerler. Çizdikleri bu resmin konusu birlikte belirlenebilir. Gruplar, çizilen resim için bir hikâye oluşturur. Her öğrenci hikâye için cümleler kurar, yazar. En sonunda grubu temsil eden bir öğrenci hikâyeyi tüm sınıfla paylaşır. “T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır.” kazanımına uygun biçimde paylaşılan yazı okunurken etkinliğin 1.Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda yer alan etkinlikler ile “T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.” ve “T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.” kazanımlarına katkıda bulunması sağlanabilir.
- 2018 programı okuma kazanımları içerisinde yer alan görsel okuma ve sunu becerisine yönelik kazanımların sayısının arttırılması önerilebilir.

- Peköz'ün (2018) araştırmasında yer verilen “Tarama” kavramından hareketle kelime dağarcığını geliştirmek adına öğrencilere sözlükten kelime arama etkinliği yaptırılabilir. Bu etkinlikte öğrenciler taradıkları sözlükten kısa sürede kendilerine verilen kelimeyi bulmaya çalışırlar. Gazete ilanları, kataloglar, telefon rehberleri bu amaçla kullanılabilir. Bu teklif aynı zamanda “T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.” ve “T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.” kazanımları için de uygulanabilir.
- Kelime dağarcığını geliştirmek adına ders kitabındaki etkinliklerde balık kılıcı tekniğine de yer verilebilir. Bununla birlikte öğrencinin anahtar kelimenin anlamı tahmin etmesi ve kelimeyi rol yaparak anlamlandırması sağlanabilir. Bu etkinlikten zıt anlamlı kelimelerin öğretimi için de faydalanılabilir. Bunun yanında “T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.” ve “T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.” kazanımlarının uygulama sahasına taşınması süreçlerinde de yararlanılabilir.
- Peköz'ün (2018) araştırmasında üzerinde durulan “Parçaları Birleştirme” kavramından hareketle şu etkinlik önerilebilir: Sınıfın çeşitli yerlerine kelime kartları ve noktalama işareti kartları saklanır. Saklanan kartlar, grup olarak etkinliğe katılan öğrenciler tarafından bir araya getirilir ve anlamlı cümleler kurulur. Bu etkinlikle uygulama sahasına taşınıp geliştirilmesi amaçlanan kazanımlardan biri de “T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar” kazanımıdır.
- Ders kitabında noktalama işaretlerinin kavratılması için “Bende Sende” oyunu kullanılabilir. Bu etkinlikte öğrenciler kendisine verilen kelimeyi okur (Büyük bende, zıt anlamlısı kimde?). Okuduktan sonra kelimenin zıt anlamlısı kimdeyse (Küçük bende, pahalı kimde?) şeklinde kelime kartlarından okuyarak etkinliğe katılırlar. Bu tür etkinlikler için hazırlanmış kelime kartları, internet üzerinden bulunabilmektedir. Bu kartların öğrenci ders kitaplarına eklenmesi de önerilebilir.
- Öğrencilerin etkinliklere aktif olarak katılmasını sağlayacak bir diğer etkinlik örneği de “Kısa Çizgi Etkinliği”dir. Bu etkinlikte karşılıklı olarak öğrenciler konuşur. Öğrenciler için bir konuşma konusu belirlenebileceği gibi kendi

sececekleri bir konuda da konuşabilirler. Bu etkinlik ile uygulama sahasına taşınmak istenen kazanım, “T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar” kazanımıdır. Elinde konuşma çizgisi görseli olan başka bir öğrenci, konuşan öğrencinin yanına geçerek konuşma çizgisini havaya kaldırır. Kısa çizgi etkinliği noktalama işaretlerinin uygun şekilde kullanılmasına yönelik olduğundan “T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.” kazanımı için de önerilebilir.

- İlkokul 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı üzerine yapılan bu çalışma, farklı sınıf düzeylerinde (ilk okuma ve yazma sürecine yönelik oluşturulmuş ders kitapları ile 2, 3 ve 4. sınıf ders kitapları) de yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Aktulum, K. (2000)**, *Metinlerarası İlişkiler*, Ankara: Öteki Yayınevi.
- Akyol, H 2003**, “Metinlerden Anlam Kurma”, *TÜBAR*, XIII, ss.49-58
- Alkış Küçükaydın, M ve İşcan, A 2017**, “İlköğretim 3.Sınıf Türkçe Ders Kitapları ve Öğretmen Kılavuz Kitabının Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımına Uygunluk Düzeyi”, *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, Cilt:5, Sayı:1, ss. 1-13.
- Altunkeser, F. & Coşkun, İ. (2016)**. *2009 ve 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programlarının Karşılaştırılması ve Değerlendirilmesi*. XV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (11-14 Mayıs 2016), USOS 2016 Özel Sayısı, 114-135.
- Alyılmaz, C 2010**, “Türkçe Öğretiminin Sorunları”, *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Cilt: 5, Sayı: 3, ss. 728-749.
- Özyurt Aydemir, E 2016**, “Dördüncü Sınıf Türkçe Öğretim Programının Görsel Okuma ve Sunu Becerilerini Geliştirme Açısından İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın, İstanbul.
- Baltacı, A 2017**, “Nitel Veri Analizinde Miles-Huberman Modeli”, *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AEÜSBED)*, Cilt 3, Sayı 1, ss. 1-151.
- Bayburtlu Y. S 2015**, “2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı ve 2006 Türkçe Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi”, *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Cilt: 10, Sayı:15, ss. 137-158.
- Bayrakçı, M 2005**, “Ders Kitapları Konusu Ve İlköğretimde Ücretsiz Ders Kitabı Dağıtım Projesi”, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı 165.
- Beyaztaş, D, Kaptı, S.B ve Senemoğlu, N 2013**, “Cumhuriyetten Günümüze İlkokul/İlköğretim Programlarının İncelenmesi”, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt:46, Sayı:2, ss. 319-344.
- Büyüköztürk, Ş. (2016)**, *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Pegem Akademi.
- Civelek D., Gündüz D., Karafilik F. (2018)**. *İlkokul Türkçe 1 Ders Kitabı(Birinci Baskı)*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Devlet Kitapları.
- Coşkun, E ve Taş, S 2008** “Ders Kitaplarına Metin Seçimi Açısından Türkçe Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi”, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Yıl/ 2008, Cilt:5, Sayı:10, ss.59-74.
- Çam Aktaş, B 2010**. *İlköğretim 1- 5.Sınıflar Türkçe Öğrenci Çalışma Kitaplarındaki Görsel Okuma Etkinliklerinin İncelenmesi*. I. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, OMÜ Eğitim Fakültesi, 13 – 15 Mayıs.

- Çevik, A ve Güneş, F 2017.** “Türkçe ders kitaplarındaki etkinliklerin incelenmesi”, *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, Cilt:5, Sayı:2, ss.272-286
- Demir, O ve İzci, E 2015,** “İlkokul (4. Sınıf) Türkçe Dersi Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar Ve Bu Sorunların Giderilmesine Yönelik Öğretmen Görüşleri”, *Akademik Bakış Dergisi*, Sayı 49, ss. 440-460.
- Durukan, E 2013,** “Öğretmen Görüşleri Açısından Türkçe Dersi Öğretim Programı Kazanımları”, *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 5, Sayı 8
- Epçaçan, C ve Okçu V 2010,** “İlköğretim Türkçe Ders Kitaplarının Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi”, *Milli Eğitim Dergisi*. Sayı 187, ss. 39-51.
- Fırat, H. & Çelik, H. (2016).** *İlkokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Atatürk Teması Metinlerinin İncelenmesi*. XV. Uluslar arası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla, Türkiye, 11-14 Mayıs.
- Girgin, Y 2011,** “Cumhuriyet Dönemi (1929-1930, 1949,1981) Ortaokul Türkçe Öğretimi Programlarının İçerik, Genel ve Özel Amaçlarıyla Karşılaştırmalı Gelişim Düzeyi”, *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, Haziran 2011, Cilt: 2, Sayı:1, ss.11-26.
- Gültaş, G 2012,** “İlköğretim Birinci Sınıf Türkçe Kitaplarındaki Görsel Okuma Etkinlikleri İle İlgili Öğretmen Görüşleri”, Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak, Türkiye.
- Güneş, F. (2002),** “*Ders Kitaplarının İncelenmesi*”, Ankara: Ocak Yayınları.
- Güneş, F. (2016),** “*Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller*”, Ankara: Pegem Akademi.
- Güneş, F. (2017).** Türkçe Öğretiminde Alıştırma ve Etkinlik Karmaşası. (Demirel, Ö & Dinçer, S. Editör), *Küreselleşen Dünyada Eğitim*, Ankara: Pegem Akademi.
- İşeri, K 2007,**” Altıncı Sınıf Türkçe Ders Kitabının İlköğretim Türkçe Programının Amaçlarına Uygunluğunun Değerlendirilmesi”, *Dil Dergisi*, Sayı: 136, ss.58-74.
- Katranlı, M ve Uygun, M 2011,** “Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Derslerinde Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Görüşleri”, *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt: 4, Sayı:1, ss.255-270.
- Kılıç, A. ve Seven, S. (2007),** “*Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi*”, Ankara: Pegem Akademi.
- Kurudayıoğlu, M ve Soysal T 2018,** “İlkokul Türkçe 1.Sınıf Ders Kitabının Öğretim Programındaki Temel Beceriler Açısından İncelenmesi”, *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, Cilt:6, Sayı:3, ss.670-683.
- Karadağ, Ö ve Kurudayıoğlu, M 2010,** “2005 Türkçe Programına Göre Hazırlanmış İlköğretim Birinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarının Kelime Hazinesi”, *TÜBAR*, XXVII, ss. 423-436.
- Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı 2009,** *İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (1-5. Sınıflar)*, Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.
- Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı 2015,** *Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı*, Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.

- Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı 2017**, *Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*, Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.
- Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı 2018**, *Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*, Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.
- Millî Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma Ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı 2008**, *İlköğretim Okulu Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi*, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Kaynak Kitaplar Dizisi.
- MEB, 1995**, “Milli Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları Yönetmeliği” *Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi*” Cilt 58, Sayı 2434 3 Temmuz 1995
- MEB, 1995**, “Milli Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları Yönetmeliği” *Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi*” Cilt 58, Sayı 2434, p. 612. 3 Temmuz 1995.
- Ozan Leylum, Ş, Odabaşı, H. F ve Kabakçı Yurdakul, I 2017**, “Eğitim Ortamlarında Durum Çalışmasının Önemi”, *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, Cilt:5, Sayı:3, ss. 369-385.
- Özatalay, H 2007**, “İlköğretim 1. Kademe Türkçe Öğretim Programında Öğrencilere Kazandırılması Hedeflenen Temel Becerilerin Ders Kitaplarında Kullanılmasına İlişkin Durum Çalışması”, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri, İstanbul, Türkiye.
- Özcan, D ve Şara, P 2016**, “Türkçe Ders Kitaplarında (1- 4.sınıf) Yer Alan Masalların Öğretim Programları ve İçerik Açısından İncelenmesi”, *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Cilt:11, Sayı:3, ss. 1781-1796.
- Özdemir, M. S 2009**, “Eğitimde Program Değerlendirme Ve Türkiye’de Eğitim Programlarını Değerlendirme Çalışmalarının İncelenmesi”, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt:VI, Sayı:II, ss.126-149.
- Peköz, B. N 2018**, “İlköğretim (1-5) Türkçe kitaplarında ortak sorunlar ve uygulamalı öneriler.”, *Ulusal Eğitim Akademisi Dergisi (UEAD)*, Cilt: 2, Sayı: 1, ss.79-91.
- Sülükçü, Y. (2018)**. *MEB Taslak Türkçe Ders Kitaplarının İncelemesi Sırasında Karşılaşılan Problemler Ve İnceleme Kriterlerine Dair Bazı Eleştiriler*. Ders Kitapları Uluslararası Sempozyumu. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye, DEKUS 2018 International Symposium on Textbooks, 12-14 Nisan.
- Şahin, İ 2007**, “Yeni İlköğretim 1. Kademe Türkçe Programının Değerlendirilmesi”, *İlköğretim Online*, Cilt: 6, Sayı:2, ss. 284-304.
- Şahin, A 2008**, “İlköğretim Birinci Sınıf Türkçe Ders Kitabı, Öğrenci Çalışma Kitabı ve Öğretmen Kılavuz Kitabının Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi”, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, Cilt:9, Sayı:3, ss.133-146.
- Tosunoğlu, M 2010**, “Farklı Yazı Stillerinin Okuduğunu Anlama Sürecine Etkisi”, *TÜBAR*, XXVII, ss.679-690.
- Uzuner, S ve Aydın Y 2010**, “Yeni Türkçe Ders Kitaplarındaki Öykülerin Öğrenme Alanlarını Gerçekleştirmedeki Yeterliliğinin Belirlenmesi”, *Millî Eğitim*, Sayı:186, ss.140-150.

- Ülper, H ve Yalınkılıç K 2010**, “Son İki Türkçe Programına Göre Hazırlanan Türkçe Ders Kitaplarındaki Metin Sonu Sorularının Nicel ve Nitel Görünümü”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 3, Sayı:12, ss.449-461
- Ünal, F ve Yeğen, Ü 2013**, “Türkçe Öğretmenlerinin Okuma Yöntem-Tekniklerini Ve Araç-Gereçlerini Kullanma Durumları”, *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Cilt:8, Sayı: 4, ss. 1351-1365.
- Üzümcü, Ö 2016**, “Nitel Araştırma Yöntemine Sahip Tezlerin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 4, Sayı: 32, ss. 327-340.
- Yalınkılıç, K. (2014)**. Bir Öğretim Aracı olarak Ders Kitabı. (Ülper, H. Editör), *Türkçe Ders Kitabı Çözümlemeleri*, Ankara: Pegem Akademi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006)**, *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

İNTERNET KAYNAKLARI

- MEB, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı 18 Temmuz 2017, 15 Şubat 2019 tarihinde alınmıştır.https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_07/181600_03_basin_aciklamasi-program.pdf
- MEB, *Milli Eğitim Temel Kanunu*, 14 Haziran 1973, 21 Şubat 2019 tarihinde alınmıştır. <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf>
- Metin, Y.**, *Doküman İncelemesi*, , 18 Ocak 2019 tarihinde alınmıştır. URL<80.251.40.59/education.ankara.edu.tr/aksoy/eay/eay/b0506/ymetin.doc>.
- Sözbilir, M (2010)**, *Nitel Araştırmada Veri Toplama Araçları*, 18 Ocak 2019, URL<<https://fenitay.files.wordpress.com/2009/02/10-nitel-arac59ftc4b1rmada-veri-toplama-arac3a7larc4b1-iii-dokc3bcmanlar-yazc4b1lc4b1-sesli-ve-gc3b6rc3bcntc3bc3c3bcc4b1-ve-mecazlar.pdf>>.
- Yıldırım A. ve Şimşek H. ,** *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, 18 Ocak 2019 tarihinde alınmıştır. URL<content.lms.sabis.sakarya.edu.tr/Uploads/77105/51318/doküman_analizi-pdf.sst>.
- URL-1**<<http://www.eba.gov.tr/hakkimizda>>, alındığı tarih: 19.02.2019.

EKLER

EK A 1: Uzman Görüşü-Güvenirlik

EK B 2: Uzman Görüşü-İç Geçerlik

EK C 3: Çizelgeler

EK D.4: Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi İletisi

EK A1. Uzman Görüşü-Güvenirlik

KAZANIM-ETKİNLİK ÖRTÜŞMESİ UZMAN GÖRÜŞÜ FORMU

Sayın Hocam,

Bu form, "2018 Türkçe Öğretim Programı Kazanımları ile 1-4. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Etkinliklerinin Örtüşmesi" konulu yüksek lisans tezi kapsamında yapılan çalışmanın bir parçasıdır. Aşağıda 1-4. sınıf Türkçe ders kitabı etkinlikleri ve bu etkinlikleri karşılayan kazanımlar açıklanmış olarak sunulmaktadır. Sizi den beklenen tabloları uygun biçimde doldurmanızdır. Formdan elde edilen veriler sadece akademik maksatla kullanılacaktır. Bu çalışmaya sunduğunuz katkıdan dolayı teşekkür ederim.

Funda DEMİRHAN BAL
Eİ-mek: fndk5157@hotmail.com
GSM: 0541 302 29 82

1. SINIF ETKİNLİK-KAZANIM ÖRTÜŞMESİ

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki Beden dili hakkındaki "Bedenim Ne Anlatıyor?" dinleme metni bilgilendirici bir metindir. "Bedenim Ne Anlatıyor?" bilgilendirici metnin ilk etkinliği incelendiğinde, "Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım." ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, dinleme/izleme öğrenme alanı "T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur." kazanımı ile örtüşüğü tespit edilmiştir.

ETKİNLİK ADI: Bedenim Ne Anlatıyor? Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım	KAZANIM T.1.1.4.Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.	UYGUN	KISMEN UYGUN	UYGUN DEĞİL	AÇIKLAMA
		✓			Kazanım ile etkinlik örtüşmektedir.

KAZANIM-ETKİNLİK ÖRTÜŞMESİ UZMAN GÖRÜŞÜ FORMU

Sayın Hocam,

Bu form, "2018 Türkçe Öğretim Programı Kazanımları ile 1-4. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Etkinliklerinin Örtüşmesi" konulu yüksek lisans tezi kapsamında yapılan çalışmanın bir parçasıdır. Aşağıda 1-4. sınıf Türkçe ders kitabı etkinlikleri ve bu etkinlikleri karşılayan kazanımlar açıklanmış olarak sunulmaktadır. Sizi den beklenen tabloları uygun biçimde doldurmanızdır. Formdan elde edilen veriler sadece akademik maksatla kullanılacaktır. Bu çalışmaya sunduğunuz katkıdan dolayı teşekkür ederim.

Funda DEMİRHAN BAL
Eİ-mek: fndk5157@hotmail.com
GSM: 0541 302 29 82

1. SINIF ETKİNLİK-KAZANIM ÖRTÜŞMESİ

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki Beden dili hakkındaki "Bedenim Ne Anlatıyor?" dinleme metni bilgilendirici bir metindir. "Bedenim Ne Anlatıyor?" bilgilendirici metnin ilk etkinliği incelendiğinde, "Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım." ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, dinleme/izleme öğrenme alanı "T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur." kazanımı ile örtüşüğü tespit edilmiştir.

ETKİNLİK ADI: Bedenim Ne Anlatıyor? Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım	KAZANIM T.1.1.4.Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.	UYGUN	KISMEN UYGUN	UYGUN DEĞİL	AÇIKLAMA
		X			Kullanılan görsel, kazanıma uygun nitelikte seçilmiştir.

EK B 2. Uzman Görüşü-İç Geçerlik

KAZANIM-ETKİNLİK ÖRTÜŞMESİ UZMAN GÖRÜŞÜ FORMU

Sayın Hocam,

Bu form, "2018 Türkçe Öğretim Programı Kazanımları ile 1- 4. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Etkinliklerinin Örtüşmesi" konulu yüksek lisans tezi kapsamında yapılan çalışmanın bir parçasıdır. Aşağıda 1- 4. sınıf Türkçe ders kitabı etkinlikleri ve bu etkinlikleri karşılayan kazanımlar açıklanmış olarak sunulmaktadır. Sizden beklenen tablolar uygun biçimde doldurmanızdır. Formları elde edilen veriler sadece akademik maksatla kullanılacaktır. Bu çalışmaya sunduğunuz katkıdan dolayı teşekkür ederim.

Funda DEMİRHAN BAL

E-posta: fndk5157@hotmail.com

GSM: 0541 302 29 82

1. SINIF ETKİNLİK- KAZANIM ÖRTÜŞMESİ

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki Beden dili hakkındaki " Bedenim Ne Anlatıyor?" dinleme metni bilgilendirici bir metindir. " Bedenim Ne Anlatıyor?" bilgilendirici metninin ilk etkinliği incelendiğinde, "Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım." ifadesinden yola çıkarak 2018 Türkçe Öğretim Programı, dinleme/izleme öğrenme alanı "T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur." kazanımı ile örtüşüğü tespit edilmiştir.

ETKİNLİK ADI	KAZANIM	UYGUN	KISMEN UYGUN	UYGUN DEĞİL	AÇIKLAMA
Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım	T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.	✓			Edinilecek kazanım uygun gibi görünür. Fakat resmi görüp, netlik çizimlerdeki sarıya işaret yönünde de değerlendirilecek başka bilgi alır.

UZMAN GÖRÜŞ FORMU

3. Etkinlik

Merhaba, oyun oynarken ellerimizi sabunla yıkadık. Doğru olanı mıydık, yanlış olanı mıydık tartışalım.

- Oyuna başlamadan kuralları öğrenirim.
- Oyunda malikâle yaparım.
- Oyuna kazanan arkadaşımı kutlarım.
- Oyuna kurallarına her zaman uyuyum.
- Oyuna katılmak isteyen arkadaşlarımı davet ederim.

Yukarıda sunulan 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Karakulak ile Tomurcuk" metninin üçüncü etkinliğini inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanımları ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/larına ve açıklama/larına uygun olarak ulaştırılmış olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/ların ve açıklama/ların başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan başlığa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

T.1.1.4
T.1.2.4. (b)

Hayvanlarla konuşabilseydin onlara ne söylerdin?

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Kurbağa ile Kaydırak" metninin hazırlık sorusunu inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı* 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/lar/ına ve açıklama/lar/ına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/lar/ın ve açıklama/lar/ının başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

T.1.2.1

T.1.2.2

T.1.2.10

T.1.2.4

4. Etkinlik

Oludum, anladım, cevaplıyorum.

1. Bay Yavaş ne zaman uyurmuş?

2. Bay Yavaş neselendiren neymiş?

3. Bay Yavaş, Zıpzıpı ne sormuş?

4. Zıpzıpı soruyu neden Kara Karga'ya sormasını istemiş?

5. Bay Yavaş ne zaman uykumuş?

"Bay Yavaş" metninin dördüncü etkinliğini inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı* 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/lar/ına ve açıklama/lar/ına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/lar/ın ve açıklama/lar/ının başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

T.1.3.15

T.1.4.5

T.1.4.7

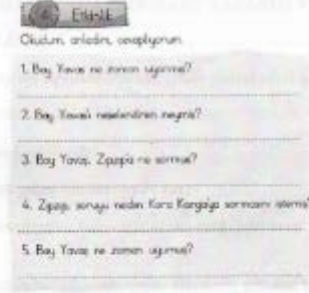
T.1.4.11

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Uzay" metninin üçüncü etkinliğini inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı* 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/larına ve açıklama/larına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/ların ve açıklama/larının başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

T.1.4.2.
T.1.4.3.

"Bay Yavaş" metninin dördüncü etkinliğini inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı* 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/larına ve açıklama/larına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/ların ve açıklama/larının başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

T.1.3.15 T.1.4.10
T.1.4.1
T.1.4.2
T.1.4.5
T.1.4.7
T.1.4.8.

UZMAN GÖRÜŞ FORMU

3 Etkinlik

Mutlaka oyun oynadın mı? Neler yaptın? Arkadaşlarınla mı? Doğru olanları yazarak, yanlış olanları kırmızıya boyadın mı?

- Oyuna başlamadan kuralları öğrenirim.
- Oyunda meraklıyım.
- Oyuna başlayan arkadaşlarımla konuşurum.
- Oyunun kurallarına her zaman uyarırım.
- Oyuna katılmak isteyen arkadaşlarımla paylaşırım.

Yukarıda sunulan 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Karakulak ile Tomurcuk" metninin üçüncü etkinliğini inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/larına ve açıklama/larına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/ların ve açıklama/larının başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

T.1.1.9
T.1.1.1.

Hayvanlarla konuşabilseydin onlara ne söylerdin?

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Kurbağa ile Kaydırak" metninin hazırlık sorusunu inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/larına ve açıklama/larına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/ların ve açıklama/larının başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

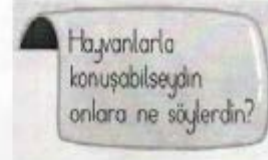
T.1.2.1
T.1.2.2
T.1.2.3
T.1.2.4

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Uzay" metninin üçüncü etkinliğini inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı* 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/ lar/ına ve açıklama/ lar/ına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/ lar/ın ve açıklama/ lar/ın başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

T.1.4.6.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Kurbaga ile Kaydırak" metninin hazırlık sorusunu inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı* 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/ lar/ına ve açıklama/ lar/ına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/ lar/ın ve açıklama/ lar/ın başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

T.1.1.2.

T.1.1.1.

T.1.1.10.

UZMAN GÖRÜŞ FORMU

3. Etiklik

Metilde oyun oynatan
neler yaptığını sorabiliriz.
Doğru davranışlar için
öğretmenimizden ödül alabiliriz.

- Oyuna başlamadan kuralları öğrenirim.
- Oyunda maddeleri kullanırım.
- Oyunu kazanan arkadaşları kutlarım.
- Oyunun kurallarına her zaman uyanırım.
- Oyuna katılmak isteyen arkadaşlarımı dışlamam.

Yukarıda sunulan 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Karakulak ile Tomurcuk" metninin üçüncü etkinliğini inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/larına ve açıklama/larına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/ların ve açıklama/ların başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

T 121 T 113
T 122
T 123

Etiklik

Uzay derince okuma "Güneş" geldi. Hayal sen de Güneş derince okuma gelenleri yaz.

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Uzay" metninin üçüncü etkinliğini inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/larına ve açıklama/larına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/ların ve açıklama/ların başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

T 122 T 116
T 111 T 118

Etkinlik

Okulun arkadaşları ile konuşun

1. Bay Yavaş ne zaman uyumu?
2. Bay Yavaş ne zaman neyi yapıyor?
3. Bay Yavaş Zıpıya ne soruyor?
4. Zıpıya soruyu neden Karı Karıya soruyor?
5. Bay Yavaş ne zaman uyumu?

"Bay Yavaş" metninin dördüncü etkinliğini inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/larına ve açıklama/larına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/ların ve açıklama/larının başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

T.1.3.2 T.1.3.16 T.1.3.15
T.1.3.4 T.1.3.17
T.1.3.6 T.1.3.18
T.1.3.12 T.1.4.5
T.1.3.15

UZMAN GÖRÜŞ FORMU

3 Etkinlik

Merhaba, oyun oynarken ne kadar eğleniyorsunuz? Doğru olanları yazıp arkadaşlarımla paylaşalım.

- Oğuna başlamadan kuralları öğrenirim.
- Oğunda maddeleri kullanırım.
- Oğunu kazandıktan sonra kullanırım.
- Oğunu kullanırken her zaman oynarım.
- Oğuna başlamadan önce arkadaşlarımla konuşurum.

Yukarıda sunulan 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Karakulak ile Tomurcuk" metninin üçüncü etkinliğini inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/larına ve açıklama/larına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/ların ve açıklama/larının başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

P.1.1.9
P.1.1.10
P.1.2.4

Hayvanlarla
konuşabilseydin
onlara ne söylerdin?

1. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndaki "Kurban ile Kaydırak" metninin hazırlık sorusunu inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı* 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/larına ve açıklama/larına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/ların ve açıklama/ların başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

T.1.2.1
T.1.2.2
T.1.2.3
T.1.2.4

Etkinlik

Okulum, arkadaşlarım, cevaplayın!

1. Bay Yavaş ne zaman uyumu?
2. Bay Yavaş ne zaman konuşmu?
3. Bay Yavaş, Zıpçı ne zaman konuşmu?
4. Zıpçı, kurbağa neden Kara Kurbağa sormazdı istemi?
5. Bay Yavaş ne zaman uyumu?

"Bay Yavaş" metninin dördüncü etkinliğini inceleyiniz. Size bu uzman görüşü formu ile birlikte verilen *2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı* 1. sınıf dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma kazanım ve açıklamalarını da inceleyerek bu etkinliğin öğretim programının hangi kazanım/larına ve açıklama/larına uygun olarak oluşturulmuş olabileceğini düşünüyor iseniz bu kazanım/ların ve açıklama/ların başında yer alan kazanım numaralarını aşağıda sunulan boşluğa yazınız.

Uygun Olan Kazanımlar:

T.1.3.15
T.1.4.5
T.1.4.7
T.1.4.8

EK C 3. Çizelgeler

Çizelge C.3: 5. Tema, 1. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK ADI: Bedenim Ne Anlatıyor?	KAZANIM
Bir insanın mutlu ya da üzgün olduğunu nasıl anlarsın?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur
Bir insanın mutlu ya da üzgün olduğunu nasıl anlarsın?	T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.
Bir insanın mutlu ya da üzgün olduğunu nasıl anlarsın?	T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular. a) Göz teması kurmanın; işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşmanın önemi vurgulanır. b) Konuşmalar sırasında nezaket kurallarına (yerinde hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla dinleme) uygun davranılması gerektiği hatırlatılır.
Bir insanın mutlu ya da üzgün olduğunu nasıl anlarsın?	2. 6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.
Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım.	T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur. T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular (a) Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır. b) Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır. Kazanım Açıklaması Teklifi c) Dinlerken boşluk doldurma, not alma, tahmin etme, önemli noktaların altını çizme stratejilerinden uygun olanlarını uygular
Haydi, metni dikkatle dinleyelim	
Kedilerin duygularını yazalım.	T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.
Kedilerin duygularını yazalım.	T.1.1.11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.
Kedilerin duygularını yazalım.	1.4. Resim ve fotoğrafları yorumlar
Kedilerin duygularını yazalım.	1.6. Beden dilini yorumlar.
Dinledim, anladım, cevaplıyorum.	T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.
Dinledim, anladım, cevaplıyorum.	T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular (a) Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır. b) Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır. Kazanım Açıklaması Teklifi c) Dinlerken boşluk doldurma, not alma, tahmin etme, önemli noktaların altını çizme stratejilerinden uygun olanlarını uygular
Dinledim, anladım, cevaplıyorum.	
Bu cümleleri hangi çocuk söylemiştir?	T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

Çizelge C.1 (Devam): 5. Tema, 1. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Bu cümleleri hangi çocuk söylemiştir?

Bu cümleleri hangi çocuk söylemiştir?

Bu cümleleri hangi çocuk söylemiştir?

Rüya ve Efe beden dilleriyle ne anlatıyorlar?

Rüya ve Efe beden dilleriyle ne anlatıyorlar?

Rüya ve Efe beden dilleriyle ne anlatıyorlar?

Rüya ve Efe beden dilleriyle ne anlatıyorlar?

Neler hissederiz? Cümleleri uygun kelimelerle tamamlayalım.

Neler hissederiz? Cümleleri uygun kelimelerle tamamlayalım.

Neler hissederiz? Cümleleri uygun kelimelerle tamamlayalım.

Neler hissederiz? Cümleleri uygun kelimelerle tamamlayalım.

T.1.1.11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

1.4. Resim ve fotoğrafları yorumlar

1.6. Beden dilini yorumlar.

T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.

T.1.1.11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

1.6. Beden dilini yorumlar.

T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.

T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.

2. 1. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır

T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.

Kazanım Açıklaması Teklifi:

a) Yazma amacını belirler. Boşluk doldurarak yazar. Özetleyerek yazar Yazmaya başlamadan, düşüncelerini organize edebilmek için kavram haritası oluşturur. Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar. Konu ile ilgili araştırma yapar. Yazı ile ilgili notlar toplar. Konu hakkında detaylı düşünür. Anlam bütünlüğünü korumak için yazdıklarını tekrar okur. Tahmin ederek yazar. Yazısının nasıl sonlanacağını zihninde canlandırır. Yazılarında alıntılar yapar. Yazma konusu ile ilgili örnekler verir.

Çizelge C.2: 5. Tema, 2. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK ADI: Odam Lokanta	KAZANIM
Annene nasıl bir sofrayı hazırlamak istersin?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.
Annene nasıl bir sofrayı hazırlamak istersin?	T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.
	T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
Annene nasıl bir sofrayı hazırlamak istersin?	a) Göz teması kurmanın; işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşmanın önemi vurgulanır.
	b) Konuşmalar sırasında nezaket kurallarına (yerinde hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, söz olarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla dinleme) uygun davranılması gerektiği hatırlatılır.
Annene nasıl bir sofrayı hazırlamak istersin?	2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.
Haydi, davetiye ve zarf denilince aklımıza gelenleri yazalım. Kelime çantamıza dolduralım.	T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.
Haydi, davetiye ve zarf denilince aklımıza gelenleri yazalım. Kelime çantamıza dolduralım.	T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.
Haydi, okuduğumuz metni anlatalım.	T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.
Haydi, okuduğumuz metni anlatalım.	T.1.3.16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.
Hangi cümlenin sonuna nokta koymalıyım?	T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.
	a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır.
	b) Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur
Şiirde bazı harfler unutulmuş. Boş bırakılan yerleri uygun harflerle tamamlayalım. Şiiri verilen satırlara yazalım.	T.1.4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar.
Şiirde bazı harfler unutulmuş. Boş bırakılan yerleri uygun harflerle tamamlayalım. Şiiri verilen satırlara yazalım.	T.1.4.7. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.
Şiirde bazı harfler unutulmuş. Boş bırakılan yerleri uygun harflerle tamamlayalım. Şiiri verilen satırlara yazalım.	T.1.4.12. Yazma çalışmalarını yapar.

Çizelge C.2 (Devam): 5. Tema, 2.Metin Kazanım-Etkinlik dağılımı

Şiirde bazı harfler unutulmuş. Boş bırakılan yerleri uygun harflerle tamamlayalım. Şiiri verilen satırlara yazalım.

Haydi, kitabın bölümlerini tanıyalım.

Haydi, kitabın bölümlerini tanıyalım.

Doğru yazılan cümlelerin başındaki çiçekleri boyayalım.

Doğru yazılan cümlelerin başındaki çiçekleri boyayalım.

Odamı hemen toplamam lazım. Neler yapmam gerekir? Verilen örneğe göre yapmam gerekenleri yazalım.

Odamı hemen toplamam lazım. Neler yapmam gerekir? Verilen örneğe göre yapmam gerekenleri yazalım.

Odamı hemen toplamam lazım. Neler yapmam gerekir? Verilen örneğe göre yapmam gerekenleri yazalım.

Odamı hemen toplamam lazım. Neler yapmam gerekir? Verilen örneğe göre yapmam gerekenleri yazalım.

Bulmacayı örnekteki gibi dolduralım. Numaralı kutulardaki harfleri aşağıya yazıp şifreyi bulalım.

Bulmacayı örnekteki gibi dolduralım. Numaralı kutulardaki harfleri aşağıya yazıp şifreyi bulalım.

T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.

Kazanım Açıklaması Teklifi:

a) Yazma amacını belirler. Boşluk doldurarak yazar. Özetleyerek yazar Yazmaya başlamadan, düşüncelerini organize edebilmek için kavram haritası oluşturur. Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar. Konu ile ilgili araştırma yapar. Yazı ile ilgili notlar toplar. Konu hakkında detaylı düşünür. Anlam bütünlüğünü korumak için yazdıklarını tekrar okur. Tahmin ederek yazar. Yazısının nasıl sonlanacağını zihninde canlandırır. Yazılarında alıntılar yapar. Yazma konusu ile ilgili örnekler verir.

T.1.3.1. Okuma materyalindeki temel bölümleri tanıy.

T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur. Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlar.

T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.

a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullandığı, örneklerle vurgulanır.

b) Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur

T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.

T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.

T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.

1.4.Resim ve fotoğrafları yorumlar

1.10.Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar

T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.

T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.

Çizelge C.3: 5. Tema, 3.Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK ADI: Karakulak ile Tomurcuk	KAZANIM
Hangi oyunları oynamayı daha çok seviyorsun?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.
Hangi oyunları oynamayı daha çok seviyorsun?	T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.
Hangi oyunları oynamayı daha çok seviyorsun?	T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular. a) Göz teması kurmanın; işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşmanın önemi vurgulanır. b) Konuşmalar sırasında nezaket kurallarına (yerinde hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla dinleme) uygun davranılması gerektiği hatırlatılır
Hangi oyunları oynamayı daha çok seviyorsun?	2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.
Haydi, kelimelerle anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım.	T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.
Haydi, kelimelerle anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım.	T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular. Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	2.7.Yazılarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular
Kirpi dikenleri olduğu için bazı oyunları oynayamıyor. Bu sebeple çok üzgün. Siz olsanız kirpiyi nasıl mutlu ederdiniz?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.
Kirpi dikenleri olduğu için bazı oyunları oynayamıyor. Bu sebeple çok üzgün. Siz olsanız kirpiyi nasıl mutlu ederdiniz?	2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.
Merhaba oyun oynarken neler yaptığımı aşağıya yazdım. Doğru olanları maviye, yanlış olanları kırmızıya boyayalım	T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.

Çizelge C.3: (devamı) 5. Tema, 3. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Merhaba oyun oynarken neler yaptığımı aşağıya yazdım. Doğru olanları maviye, yanlış olanları kırmızıya boyayalım	T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.
Merhaba oyun oynarken neler yaptığımı aşağıya yazdım. Doğru olanları maviye, yanlış olanları kırmızıya boyayalım	3.1. Metin içi anlam kurar
Merhaba oyun oynarken neler yaptığımı aşağıya yazdım. Doğru olanları maviye, yanlış olanları kırmızıya boyayalım	2.21. Okuduklarından çıkarımlar yapar
Oyuna başlamadan önce sayışma yaparız. Ebeyi belirleriz. Önce sayışmayı okuyalım sonra noktalı yerlere yazalım.	T.1.3.5. Kısa metinleri okur.
Oyuna başlamadan önce sayışma yaparız. Ebeyi belirleriz. Önce sayışmayı okuyalım sonra noktalı yerlere yazalım.	T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar. a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır. b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.
Ormandaki hayvanlar “Çatlak Patlak Yarışması”nı düzenlediler. Gergedan hakemdir. Oyunun kurallarını file ve kaplana anlatır. İlk oyunu fil ile kaplan oynar. “Önce ellerinizi birbirinizin avucuna koyun. Birinizin eli üstte, diğerinin eli altta olsun. Tekerlemenin her kelimesinde sırayla birbirinizin eline yavaşça vurun. Şimdi tekerlememizi söyleyelim.	T.1.1.9. Sözlü yönergeleri uygular.
Ormandaki hayvanlar “Çatlak Patlak Yarışması”nı düzenlediler. Gergedan hakemdir. Oyunun kurallarını file ve kaplana anlatır. İlk oyunu fil ile kaplan oynar. “Önce ellerinizi birbirinizin avucuna koyun. Birinizin eli üstte, diğerinin eli altta olsun. Tekerlemenin her kelimesinde sırayla birbirinizin eline yavaşça vurun. Şimdi tekerlememizi söyleyelim.	2.9. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.
Gergedanın düdüğü ile oyun başlar. Sonra neler olur neler! Haydi, neler olduğunu yazalım.	T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar. a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır. b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.

Çizelge C.3: (devamı) 5. Tema, 3.Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Gergedanın düdüğü ile oyun başlar. Sonra neler olur neler! Haydi, neler olduğunu yazalım.

Arkadaşım Aylin, ismimi yazarken kesme işaretini doğru yerde kullanmış. Haydi, kesme işaretinin doğru kullanıldığı cümlelerin çiçeğini boyayalım

Arkadaşım Aylin, ismimi yazarken kesme işaretini doğru yerde kullanmış. Haydi, kesme işaretinin doğru kullanıldığı cümlelerin çiçeğini boyayalım

Haydi, şiiri bakarak yazalım.

T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.

Kazanım Açıklaması Teklifi

- a) Yazma amacını belirler. Boşluk doldurarak yazar. Özetleyerek yazar Yazmaya başlamadan, düşüncelerini organize edebilmek için kavram haritası oluşturur. Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar. Konu ile ilgili araştırma yapar. Yazı ile ilgili notlar toplar. Konu hakkında detaylı düşünür. Anlam bütünlüğünü korumak için yazdıklarını tekrar okur. Tahmin ederek yazar. Yazısının nasıl sonlanacağını zihninde canlandırır. Yazılarında alıntılar yapar. Yazma konusu ile ilgili örnekler verir.

T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.

- a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır.
b) Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.

T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.

- a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır.
b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.
-

Çizelge C.4: 5. Tema, 4. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK ADI:	KAZANIM
Kurbağa ile Kaydırak	
Hayvanlarla konuşabilseydin onlara ne söylerdin?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur. T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar. T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
Hayvanlarla konuşabilseydin onlara ne söylerdin?	a) Göz teması kurmanın; işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşmanın önemi vurgulanır. b) Konuşmalar sırasında nezaket kurallarına (yerinde hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla dinleme) uygun davranılması gerektiği hatırlatılır.
Hayvanlarla konuşabilseydin onlara ne söylerdin? Haydi, kelimelerle anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım.	2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder. T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.
Haydi, kelimelerle anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım.	T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır. (Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanması teşvik edilir.)
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	1.4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	2.3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.8. Şiir okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular. Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur. Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.
Şiire farklı bir başlık bulalım.	T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.
Sence kurbağa ile çocuk neden birbirlerini anlamıyorlar?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.

Çizelge C.4: 5. (devam) Tema, 4. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Sence kurbağa ile çocuk neden birbirlerini anlamıyorlar? Hayvanların isimlerini yazalım. Hayvanların isimlerini yazalım. Resimlere bakalım. Soruları cevaplayalım. Resimlere bakalım. Soruları cevaplayalım. Haydi, söylenenleri sırasıyla yapalım. Haydi, söylenenleri sırasıyla yapalım. Haydi, söylenenleri sırasıyla yapalım Resimlerle ilgili cümleler yazalım. Resimlerle ilgili cümleler yazalım. Tabloyu örnekteki gibi dolduralım. Tabloyu örnekteki gibi dolduralım. Tabloyu örnekteki gibi dolduralım. Haydi, satır sonuna sığmayan kelimeleri, kısa çizgi ile bölüp örnekteki gibi yazalım.	2.2. Okuma öncesi, okuma sırası ve sonrasında metinle ilgili soruları cevaplandırır. T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar. T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar. T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar. T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar. T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur. T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.
Haydi, satır sonuna sığmayan kelimeleri, kısa çizgi ile bölüp örnekteki gibi yazalım.	2.9. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular. T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar. T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar. T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar. T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar. T.1.4.4. Rakamları tekniğine uygun yazar. T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar. T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır. a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. b) Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

Çizelge C.5: 6. Tema, 1. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK Ağaç Sevgisi	KAZANIM
Ağaçları neden severiz? Ağaçları neden severiz?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur. T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar. T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
Ağaçları neden severiz?	a) Göz teması kurmanın; işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşmanın önemi vurgulanır. b) Konuşmalar sırasında nezaket kurallarına (yerinde hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla dinleme) uygun davranılması gerektiği hatırlatılır.
Ağaçları neden severiz?	2. 6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder. T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur. T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular
Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım.	(a) Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır. b) Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır.
Haydi, metni dikkatle dinleyelim	Kazanım Açıklaması Teklifi c)Dinlerken boşluk doldurma, not alma, tahmin etme, önemli noktaların altını çizme stratejilerinden uygun olanlarını uygular
Dinledim, anladım, cevaplıyorum. Dinledim, anladım, cevaplıyorum.	T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar. T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular
Dinledim, anladım, cevaplıyorum.	(a) Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır. b) Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır.
Bu metinde ne anlatılıyor. Bu metinde ne anlatılıyor. Resim sana ne anlatıyor? Resim sana ne anlatıyor?	Kazanım Açıklaması Teklifi c)Dinlerken boşluk doldurma, not alma, tahmin etme, önemli noktaların altını çizme stratejilerinden uygun olanlarını uygular T.1.1.7. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler. T.1.1.6. Dinlediği/izlediği metni anlatır.
Ağaç ile fidan arası geçen konuşmayı konuşma balonlarına yazalım. Ağaç ile fidan arası geçen konuşmayı konuşma balonlarına yazalım.	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur 2. 7. Konuşmalarında betimlemeler yapar. T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar. T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.

Çizelge C.5 (Devam): 6. Tema, 1. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Ağaç ile fidan arası geçen konuşmayı konuşma balonlarına yazalım.

1.7. Doğayı izler, doğadaki değişimleri fark eder ve yorumlar.

T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.

Kazanım Açıklaması Teklifi

a) Yazma amacını belirler. Boşluk doldurarak yazar. Özetleyerek yazar
Yazmaya başlamadan, düşüncelerini organize edebilmek için kavram haritası oluşturur. Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar. Konu ile ilgili araştırma yapar. Yazı ile ilgili notlar toplar. Konu hakkında detaylı düşünür. Anlam bütünlüğünü korumak için yazdıklarını tekrar okur. Tahmin ederek yazar. Yazısının nasıl sonlanacağını zihninde canlandırır. Yazılarında alıntılar yapar. Yazma konusu ile ilgili örnekler verir.

Ağaç ile fidan arası geçen konuşmayı konuşma balonlarına yazalım.

Çizelge C.6: 6. Tema, 2. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK	KAZANIM
Uzay	
Uzay hakkında neler biliyorsunuz?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.
Uzay hakkında neler biliyorsunuz?	T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.
Uzay hakkında neler biliyorsunuz?	T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
Uzay hakkında neler biliyorsunuz?	2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.
Hangi konuşmayı kim yapmıştır? Konuşma balonları ile ait oldukları görselleri eşleştirelim.	T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.
Hangi konuşmayı kim yapmıştır? Konuşma balonları ile ait oldukları görselleri eşleştirelim.	T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.
Hangi konuşmayı kim yapmıştır? Konuşma balonları ile ait oldukları görselleri eşleştirelim.	3.1. Metin içi anlam kurar
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	(Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanması teşvik edilir.)
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	2. 3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	1. 4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır
Uzay denince aklıma “Güneş” geldi. Haydi, sen de Güneş denince aklına gelenleri yaz.	5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar
Uzay denince aklıma “Güneş” geldi. Haydi, sen de Güneş denince aklına gelenleri yaz.	T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular. Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.

Çizelge C.6 (Devam): 6. Tema, 2. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Okudum, anladım, cevaplıyorum.

Merhaba, ben uzay gözlemcisi Çınar. Uzayla ilgili merak ettiklerimi araştırıyorum. En büyük gezegen hangisidir? Astronotlar uzayda nasıl yürüyorlar? Daha neler neler! Sen uzayla ilgili neleri merak ediyorsun?

Merhaba, ben uzay gözlemcisi Çınar. Uzayla ilgili merak ettiklerimi araştırıyorum. En büyük gezegen hangisidir? Astronotlar uzayda nasıl yürüyorlar? Daha neler neler! Sen uzayla ilgili neleri merak ediyorsun? Karışık hecelerden görsellerin adlarını bulalım. Aynı renge boyayalım. Karışık hecelerden görsellerin adlarını bulalım. Aynı renge boyayalım. Karışık hecelerden görsellerin adlarını bulalım. Aynı renge boyayalım. Karışık hecelerden görsellerin adlarını bulalım. Aynı renge boyayalım. Karışık hecelerden görsellerin adlarını bulalım. Aynı renge boyayalım.

Uzay aracı ile uzaya gittiniz. Kemerlerinizi çözdünüz. Birden uçmaya başladınız. Aaa! Neler oluyor? Yazalım. Resmini yapalım. Yazdıklarımızı paylaşalım.

Uzay aracı ile uzaya gittiniz. Kemerlerinizi çözdünüz. Birden uçmaya başladınız. Aaa! Neler oluyor? Yazalım. Resmini yapalım. Yazdıklarımızı paylaşalım.

Uzay aracı ile uzaya gittiniz. Kemerlerinizi çözdünüz. Birden uçmaya başladınız. Aaa! Neler oluyor? Yazalım. Resmini yapalım. Yazdıklarımızı paylaşalım.

Uzay aracı ile uzaya gittiniz. Kemerlerinizi çözdünüz. Birden uçmaya başladınız. Aaa! Neler oluyor? Yazalım. Resmini yapalım. Yazdıklarımızı paylaşalım.

Haydi, şiiri bakarak yazalım.

Noktalama işaretlerini uygun yerlere yazalım.

T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur. Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.

T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.

T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.

T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.

T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.

T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.

T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur.

3.7. Seslerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturur

T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.

T.1.4.9. Yazılarını görsel unsurlarla destekler.

T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır.

2.4. Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar.

T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.

a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır.

b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.

T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır

Çizelge C.7: 6. Tema, 3. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK	KAZANIM
Bay Yavaş	
Kış uykusu ne demektir?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur
Kış uykusu ne demektir?	T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.
Kış uykusu ne demektir?	T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
Kış uykusu ne demektir?	2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder
Resimdeki hayvanların hatırlattığı üç kelime yazalım.	T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.
Resimdeki hayvanların hatırlattığı üç kelime yazalım.	T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır. (Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanması teşvik edilir.)
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	1. 4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	2. 3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.
Renkli kelimelerin zıt anlamlıları ile cümleleri yeniden yazalım.	T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.
Renkli kelimelerin zıt anlamlıları ile cümleleri yeniden yazalım.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular. Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur. Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.

Çizelge C.7 (Devam): 6. Tema, 3. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Bu metinde ne anlatılıyor?	T.1.3.17. Metnin konusunu belirler.
Metne farklı bir başlık yazalım.	T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.
Doğada hangi hayvanlarla karşılaşırız?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur
Doğada hangi hayvanlarla karşılaşırız?	3. 6. Deneyim ve anılarını anlatır
Metinde anlatılanların başına ☺ diğerlerine ☹ çizelim.	T.1.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.
Metinde anlatılanların başına ☺ diğerlerine ☹ çizelim.	T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.
Metinde anlatılanların başına ☺ diğerlerine ☹ çizelim.	3.1. Metin içi anlam kurar
Yazıdaki yanlışları düzelterek yazalım.	T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.
Yazıdaki yanlışları düzelterek yazalım.	a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır.
Yazıdaki yanlışları düzelterek yazalım.	T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.
Karışık verilmiş kelimelerle anlamlı ve kurallı cümleler yazalım.	a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır.
	b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.
	T.1.3.8. Şiir okur.
	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.

Çizelge C.8: 6. Tema, 4. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK	KAZANIM
Bir Okul Gezisi	
Piknik alanları nasıl olmalı?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.
Piknik alanları nasıl olmalı?	T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.
Piknik alanları nasıl olmalı?	T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
Piknik alanları nasıl olmalı?	2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder
Haydi, resimlerin altına anlamı verilen uygun kelimeyi yazalım. Kelime çantamızı dolduralım.	T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.
Haydi, resimlerin altına anlamı verilen uygun kelimeyi yazalım. Kelime çantamızı dolduralım.	T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.
Haydi, resimlerin altına anlamı verilen uygun kelimeyi yazalım. Kelime çantamızı dolduralım.	T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.
Haydi, resimlerin altına anlamı verilen uygun kelimeyi yazalım. Kelime çantamızı dolduralım.	T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.
Kelimeleri zıt anlamlılarıyla eşleştirelim.	T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.
Kelimeleri zıt anlamlılarıyla eşleştirelim.	T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.
Haydi, okuduğumuz metni anlatalım.	T.1.3.16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.
Haydi, okuduğumuz metni anlatalım.	T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.
Okuduğumuz metnin konusunu bulalım.	Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.
Metne farklı bir başlık yazalım.	T.1.3.17. Metnin konusunu belirler.
	T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.

Çizelge C.8 (Devam): 6. Tema, 4. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Gezi yaptığımız alanları nasıl bırakmamız doğru olur?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur
Gezi yaptığımız alanları nasıl bırakmamız doğru olur?	2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder
Haydi, soruları resme göre cevaplayalım.	T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.
Haydi, soruları resme göre cevaplayalım	T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.
Haydi, soruları resme göre cevaplayalım	T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.
Haydi, şiiri kelimeler arasında uygun boşluklar bırakarak yazalım.	T.1.4.7. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.
Haydi, şiiri kelimeler arasında uygun boşluklar bırakarak yazalım.	T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.
Haydi, şiiri kelimeler arasında uygun boşluklar bırakarak yazalım.	a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır.
	T.1.3.8. Şiir okur.

Çizelge C.9: 7. Tema, 1. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK Çanakkale	KAZANIM
Kahraman ne demektir? Kahraman ne demektir? Kahraman ne demektir? Kahraman ne demektir?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur. T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar. T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım.	2. 6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder. T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.
Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım.	T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.
Haydi, metni dikkatle dinleyelim.	T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular (a) Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır. b) Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır.
Türkiye haritasında Çanakkale ili nerededir? Bulup işaretleyelim.	Kazanım Açıklaması Teklifi c)Dinlerken boşluk doldurma, not alma, tahmin etme, önemli noktaların altını çizme stratejilerinden uygun olanlarını uygular
Dinledim, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur.
Dinledim, anladım, cevaplıyorum.	T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.
Dinledim, anladım, cevaplıyorum.	T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.
Ayşe ve Ali'nin konuşmasını tamamlayalım.	T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar. T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar. T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.
Ayşe ve Ali'nin konuşmasını tamamlayalım.	a) Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır. b) Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır.
Seyit Onbaşı ile karşılaşırsaydın ona neler sormak isterdin? Çanakkale hakkında şiir yazdım. Şarkı gibi söylemeye ne dersin?	Kazanım Açıklaması Teklifi c)Dinlerken boşluk doldurma, not alma, tahmin etme, önemli noktaların altını çizme stratejilerinden uygun olanlarını uygular T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur. T.1.3.8. Şiir okur.

Çizelge C.10: 7. Tema, 2. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK Atatürk	KAZANIM
Mustafa Kemal Atatürk hakkında neler biliyorsun?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur
Mustafa Kemal Atatürk hakkında neler biliyorsun?	T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.
Mustafa Kemal Atatürk hakkında neler biliyorsun?	T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
Mustafa Kemal Atatürk hakkında neler biliyorsun?	2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.
Vatan ve lider denilince aklımıza gelenleri yazalım. Kelime çantamızı dolduralım.	T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	(Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanması teşvik edilir.)
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	5..9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	1. 4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır
Cümleleri uygun kelimelerle tamamlayalım.	2. 3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır
	T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.
	T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.
	Kazanım Açıklaması Teklifi:
	a) Yazma amacını belirler. Boşluk doldurarak yazar. Özetleyerek yazar Yazmaya başlamadan, düşüncelerini organize edebilmek için kavram haritası oluşturur. Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar. Konu ile ilgili araştırma yapar. Yazı ile ilgili notlar toplar. Konu hakkında detaylı düşünür. Anlam bütünlüğünü korumak için yazdıklarını tekrar okur. Tahmin ederek yazar. Yazısının nasıl sonlanacağını zihninde canlandırır. Yazılarında alıntılar yapar. Yazma konusu ile ilgili örnekler verir.
Cümleleri uygun kelimelerle tamamlayalım.	T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	

Çizelge C.10 (Devam): 7. Tema, 2. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.
Okuduğumuz metnin konusunu yazalım.	T.1.3.17. Metnin konusunu belirler.
Atatürk'e neler anlatmak isterdin?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur
Resimde gördüklerimizi yazalım.	T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.
Resimde gördüklerimizi yazalım.	T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.
Merhaba arkadaşlar! Cümleleri yazarken bazı hatalar yaptım. Onları düzelterek yazalım.	T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.
Merhaba arkadaşlar! Cümleleri yazarken bazı hatalar yaptım. Onları düzelterek yazalım.	T.1.4.10. Yazdıklarını gözden geçirir.
	Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, harf ve hece eksikliği, yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır.

Çizelge C.11: 7. Tema, 3. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK	KAZANIM
23 Nisan Kutlu Olsun!	
23 Nisan denilince aklına neler geliyor?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur
23 Nisan denilince aklına neler geliyor?	T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.
23 Nisan denilince aklına neler geliyor?	T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
23 Nisan denilince aklına neler geliyor?	2.6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.”
Atatürk ve bayrak denilince aklımıza gelenleri yazalım. Kelime çantamızı dolduralım.	T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	(Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanması teşvik edilir.)
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	1. 4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	2. 3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular. Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuzla dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	2.7.Yazılarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular.

Çizelge C.11(Devam): 7. Tema, 3. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Bayrağımızı ve çocukları boyayalım. Kelimleri bulmacada bulup boyayalım. Geriye kalan harfleri sırasıyla yazıp şifreyi bulalım. Kelimleri bulmacada bulup boyayalım. Geriye kalan harfleri sırasıyla yazıp şifreyi bulalım. Kelimleri bulmacada bulup boyayalım. Geriye kalan harfleri sırasıyla yazıp şifreyi bulalım. Aşağıdaki resimlerin isimlerini uygun cümleye yazalım.	T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar. T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur. T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar. T.1.4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar. T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar. T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular. Kazanım Açıklaması Teklifi: a) Yazma amacını belirler. Boşluk doldurarak yazar. Özetleyerek yazar Yazmaya başlamadan, düşüncelerini organize edebilmek için kavram haritası oluşturur. Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar. Konu ile ilgili araştırma yapar. Yazı ile ilgili notlar toplar. Konu hakkında detaylı düşünür. Anlam bütünlüğünü korumak için yazdıklarını tekrar okur. Tahmin ederek yazar. Yazısının nasıl sonlanacağını zihninde canlandırır. Yazılarında alıntılar yapar. Yazma konusu ile ilgili örnekler verir. T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur
Aşağıdaki resimlerin isimlerini uygun cümleye yazalım.	T.1.3.8. Şiir okur. Kısa şiirleri ve İstiklâl Marşı'nın ilk iki kıtasını okumaları sağlanır.
Resimde gördüklerimizi anlatalım. Haydi, İstiklâl Marşı'mızı okuyalım. Soruları cevaplayalım. Soruları cevaplayalım. Soruları cevaplayalım.	T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar. 2.3.İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazar.
	1. 8. Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırır ve yorumlar

Çizelge C.12: 7. Tema, 4. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK Dedemin Madalyası	KAZANIM
Görsellere bakarak metnin içeriğini tahmin edelim.	T.1.3.14. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder.
Görsellere bakarak metnin içeriğini tahmin edelim.	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.
Görsellere bakarak metnin içeriğini tahmin edelim.	T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.
Görsellere bakarak metnin içeriğini tahmin edelim.	T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
Resimlerle kelimeleri eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım.	T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur.
Resimlerle kelimeleri eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım.	T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır. (Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanması teşvik edilir.)
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	1. 4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	2. 3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapımları sağlanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.
Metne farklı bir başlık yazalım.	T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.

Çizelge C.12 (Devam): 7. Tema, 4. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Metinde anlatılanları yazalım.

- T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.
a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır.
b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.

T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.

Kazanım Açıklaması Teklifi:

- a) Yazma amacını belirler. Boşluk doldurarak yazar. Özetleyerek yazar
Yazmaya başlamadan, düşüncelerini organize edebilmek için kavram haritası oluşturur. Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar. Konu ile ilgili araştırma yapar. Yazı ile ilgili notlar toplar. Konu hakkında detaylı düşünür.
Anlam bütünlüğünü korumak için yazdıklarını tekrar okur. Tahmin ederek yazar. Yazısının nasıl sonlanacağını zihninde canlandırır. Yazılarında alıntılar yapar. Yazma konusu ile ilgili örnekler verir.

T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.

Metinde anlatılanları yazalım.

3.7.Konuşmalarında betimlemeler yapar

Metinde anlatılanları yazalım.
Arkadaşlarımıza dedemizi tanıtalım.

T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur

- a) Öğrencilerin kendilerini tanıtmaları sağlanır.
b) Öğrencilerin çevrelerini ve çevrelerindeki kişileri tanıtmaları sağlanır.

Arkadaşlarımıza dedemizi tanıtalım.

Birlikte şiirimizi okuyalım.

T.1.3.8. Şiir okur.

Kısa şiirleri ve İstiklâl Marşı'nın ilk iki kıtasını okumaları sağlanır.

Çizelge C.13: 8. Tema, 1. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK	KAZANIM
Kalın Camlı, Mavi Saplı	
İnsanlar neden gözlük takarlar? İnsanlar neden gözlük takarlar?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur. T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.
İnsanlar neden gözlük takarlar?	T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular. a) Göz teması kurmanın; işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşmanın önemi vurgulanır. b) Konuşmalar sırasında nezaket kurallarına (yerinde hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla dinleme) uygun davranılması gerektiği hatırlatılır.
İnsanlar neden gözlük takarlar?	2. 6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder. T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.
Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım. Resme bakalım. Dinleyeceğimiz metinle ilgili tahminlerimizi yazalım.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar. T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular
Haydi, metni dikkatle dinleyelim.	(a) Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır. b) Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır. Kazanım Açıklaması Teklifi c)Dinlerken boşluk doldurma, not alma, tahmin etme, önemli noktaların altını çizme stratejilerinden uygun olanlarını uygular
Dinledim, anladım, cevaplıyorum. Dinledim, anladım, cevaplıyorum.	T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar. T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular
Dinledim, anladım, cevaplıyorum.	(a) Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır. b) Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır. Kazanım Açıklaması Teklifi c)Dinlerken boşluk doldurma, not alma, tahmin etme, önemli noktaların altını çizme stratejilerinden uygun olanlarını uygular
Gözlüğünün camı kırılan kişi neler yaşar? Gözlüğünün camı kırılan kişi neler yaşar?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur. 2. 6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.
Elif ile Ahmet televizyonu çok yakından izliyorlar. Böyle yakından izlemeye devam ederlerse ne olur? Yazalım, yazdıklarımızı paylaşalım.	T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır.

Çizelge C.13 (Devam): 8. Tema, 1. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Elif ile Ahmet televizyonu çok yakından izliyorlar. Böyle yakından izlemeye devam ederlerse ne olur? Yazalım, yazdıklarımızı paylaşalım.

T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.

Elif ile Ahmet televizyonu çok yakından izliyorlar. Böyle yakından izlemeye devam ederlerse ne olur? Yazalım, yazdıklarımızı paylaşalım.

T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.

Elif ile Ahmet televizyonu çok yakından izliyorlar. Böyle yakından izlemeye devam ederlerse ne olur? Yazalım, yazdıklarımızı paylaşalım.

1.10. Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar.

Elif ile Ahmet televizyonu çok yakından izliyorlar. Böyle yakından izlemeye devam ederlerse ne olur? Yazalım, yazdıklarımızı paylaşalım.

1.4. Resim ve fotoğrafları yorumlar.

Gözlerim bozuldu. Gözlük takmam gerekiyor. Aşağıdaki alana benim için gözlük tasarlar mısın?

T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.

Gözlüğümü kullanırken nelere dikkat etmeliyim? Cümleleri tamamlayalım.

T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.

T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.

Kazanım Açıklaması Teklifi:

a) Yazma amacını belirler. Boşluk doldurarak yazar. Özetleyerek yazar. Yazmaya başlamadan, düşüncelerini organize edebilmek için kavram haritası oluşturur. Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar. Konu ile ilgili araştırma yapar. Yazı ile ilgili notlar toplar. Konu hakkında detaylı düşünür. Anlam bütünlüğünü korumak için yazdıklarını tekrar okur. Tahmin ederek yazar. Yazısının nasıl sonlanacağını zihninde canlandırır. Yazılarında alıntılar yapar. Yazma konusu ile ilgili örnekler verir.

T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.

a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır.

b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır

Haydi, şiiri bakarak yazalım.

Çizelge C.14: 8. Tema, 2. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK Ekranza	KAZANIM
Süper bir bilgisayarın olsa onunla neler yapmayı isterdin? Süper bir bilgisayarın olsa onunla neler yapmayı isterdin? Süper bir bilgisayarın olsa onunla neler yapmayı isterdin? Süper bir bilgisayarın olsa onunla neler yapmayı isterdin? Kelimelerle anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım. Kelimelerle anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım. Kelimelerle anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım. Okudum, anladım, cevaplıyorum. Okudum, anladım, cevaplıyorum. Okudum, anladım, cevaplıyorum. Okudum, anladım, cevaplıyorum. Okudum, anladım, cevaplıyorum. Okudum, anladım, cevaplıyorum. Metne farklı bir başlık yazalım. Eren ve Emre dedelerinin anlattığı masalı daha önce izlemişlerdi. Masalı izledikleri araçlar hangileri olabilir? Tahmin edip güç düğmesine X işareti koyalım.	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur. T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar. T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular. 2. 6. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder. T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur. T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder. T.1.4.4. Rakamları tekniğine uygun yazar. T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular. Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır. T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur. T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur. T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur. Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır. T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler. T.1.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar. T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular. Kazanım Açıklaması Teklifi a) Yazma amacını belirler. Boşluk doldurarak yazar. Özetleyerek yazar Yazmaya başlamadan, düşüncelerini organize edebilmek için kavram haritası oluşturur. Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar. Konu ile ilgili araştırma yapar. Yazı ile ilgili notlar toplar. Konu hakkında detaylı düşünür. Anlam bütünlüğünü korumak için yazdıklarını tekrar okur. Tahmin ederek yazar. Yazısının nasıl sonlanacağını zihninde canlandırır. Yazılarında alıntılar yapar. Yazma konusu ile ilgili örnekler verir. T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.
Eren ve Emre dedelerinin anlattığı masalı daha önce izlemişlerdi. Masalı izledikleri araçlar hangileri olabilir? Tahmin edip güç düğmesine X işareti koyalım.	
Roboköp Emre ve Eren'in yanına gitmek istiyor. Yolda giderken topladığı kelimeleri kuralına uygun olarak yazalım.	

Çizelge C.14 (Devam): 8. Tema, 2. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Düğmelerin yanına görevlerini yazalım.
Düğmelerin yanına görevlerini yazalım.
Metindeki boşluklara uygun kelimeleri yazalım. Metni tamamlayalım.
Metindeki boşluklara uygun kelimeleri yazalım. Metni tamamlayalım.

Metindeki boşluklara uygun kelimeleri yazalım. Metni tamamlayalım.

Resme bakalım. Neden parkta hiç çocuk olmadığını yazalım. Yazdıklarımızı paylaşalım.
Resme bakalım. Neden parkta hiç çocuk olmadığını yazalım. Yazdıklarımızı paylaşalım.
Resme bakalım. Neden parkta hiç çocuk olmadığını yazalım. Yazdıklarımızı paylaşalım.
Resme bakalım. Neden parkta hiç çocuk olmadığını yazalım. Yazdıklarımızı paylaşalım.
Resme bakalım. Neden parkta hiç çocuk olmadığını yazalım. Yazdıklarımızı paylaşalım.
Resme bakalım. Neden parkta hiç çocuk olmadığını yazalım. Yazdıklarımızı paylaşalım.
Resim sana ne anlatıyor?
Resim sana ne anlatıyor?
Sence Eren ve Emre neden Neşeli'yi Roboköp'ten daha çok sevmişler? Yazalım.
Sence Eren ve Emre neden Neşeli'yi Roboköp'ten daha çok sevmişler? Yazalım.
Sence Eren ve Emre neden Neşeli'yi Roboköp'ten daha çok sevmişler? Yazalım.
Sence Eren ve Emre neden Neşeli'yi Roboköp'ten daha çok sevmişler? Yazalım.
Sence Eren ve Emre neden Neşeli'yi Roboköp'ten daha çok sevmişler? Yazalım.

T.1.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.

T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.

T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.

T.1.3.5. Kısa metinleri okur.

T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.

Kazanım Açıklaması Teklifi

a) Yazma amacını belirler. Boşluk doldurarak yazar. Özetleyerek yazar Yazmaya başlamadan, düşüncelerini organize edebilmek için kavram haritası oluşturur. Verilen cümleleri, uygun kelimeler seçerek tamamlar. Konu ile ilgili araştırma yapar. Yazı ile ilgili notlar toplar. Konu hakkında detaylı düşünür. Anlam bütünlüğünü korumak için yazdıklarını tekrar okur. Tahmin ederek yazar. Yazısının nasıl sonlanacağını zihninde canlandırır. Yazılarında alıntılar yapar. Yazma konusu ile ilgili örnekler verir.

T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.

T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.

T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.

T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır.

1.4.Resim ve fotoğrafları yorumlar.

1.10.Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar.

T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.

1.4.Resim ve fotoğrafları yorumlar.

T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar.

T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.

T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.

3.1.Metin içi anlam kurar

2.4. Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar.

Çizelge C.15: 8. Tema, 3. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK	KAZANIM
Başıma İcat Çıkardım!	
Görsellere bakarak metnin içeriğini tahmin edelim.	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.
Görsellere bakarak metnin içeriğini tahmin edelim.	T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.
Görsellere bakarak metnin içeriğini tahmin edelim.	T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
Görsellere bakarak metnin içeriğini tahmin edelim.	2.13.Görsellerden yararlanarak metnin içeriğini tahmin eder.
Haydi, resimlerle kelimeleri ve anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım.	T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.
Haydi, resimlerle kelimeleri ve anlamlarını eşleştirelim. Kelime çantamızı dolduralım.	T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder
Haydi, kelimelerle cümleler yazalım.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
Haydi, kelimelerle cümleler yazalım.	T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.
Haydi, kelimelerle cümleler yazalım.	(Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanması teşvik edilir.)
Okudum, anladım, cevaplıyorum.	1. 4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır
Okudum, anladım, cevaplıyorum	2. 3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum	5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum	T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.
Okudum, anladım, cevaplıyorum	T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.
Okudum, anladım, cevaplıyorum	Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum	T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum	T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
Okudum, anladım, cevaplıyorum	T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.
Metne farklı bir başlık yazalım.	Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.
Elektrikle çalışan eşyaların adlarını yazalım.	T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.
İyi ki icat edilmiş dediğin eşyalar nelerdir?	T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.
	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur

Çizelge C.15 (Devam): 8. Tema, 3. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Cümlelerin sonuna uygun noktalama işaretlerini yazalım.	T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır. a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. b) Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.
Resimdeki davranışlara uygun cümle yazalım. Ben küçük bir mucidim. Şimdi size yeni icadımı tanıtacağım. Benim icadım İcadım Ne işe Yarar? İcadımın Resmi Ben küçük bir mucidim. Şimdi size yeni icadımı tanıtacağım. Benim icadım İcadım Ne işe Yarar? İcadımın Resmi Ben küçük bir mucidim. Şimdi size yeni icadımı tanıtacağım. Benim icadım İcadım Ne işe Yarar? İcadımın Resmi	T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar. T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar. T.1.4.9. Yazılarını görsel unsurlarla destekler. T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar. a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır. b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.
Ben küçük bir mucidim. Şimdi size yeni icadımı tanıtacağım. Benim icadım İcadım Ne işe Yarar? İcadımın Resmi Ben küçük bir mucidim. Şimdi size yeni icadımı tanıtacağım. Benim icadım İcadım Ne işe Yarar? İcadımın Resmi İyi ki bu fotokopi makinesi icat edilmiş. İcat edilmeseydi bu ödevler nasıl çoğaltılırdı? Olmasaydı? Ne Olurdu?..... (Elektrik, tekerlek, bilgisayar, araba)	2.4.Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar. 3.3.Yazılarında betimlemeler yapar. T.1.4.5. Anlamli ve kurallı cümleler yazar. T.1.4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar. T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.
Noktalama işaretleri soruyor? Ben kimim? Açıklamalara göre bulmacaları dolduralım. Noktalama işaretleri soruyor? Ben kimim? Açıklamalara göre bulmacaları dolduralım. Noktalama işaretleri soruyor? Ben kimim? Açıklamalara göre bulmacaları dolduralım.	T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır. a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. b) Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

Çizelge C.16: 8. Tema, 4. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

ETKİNLİK	KAZANIM
İbni Sina	
Kimlere bilim insanı denir? Kimlere bilim insanı denir? Kimlere bilim insanı denir? Matematik ve bilim denilince aklımıza gelenleri yazalım.	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur. T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar. T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular. T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım. Haydi, kelimelerle cümle yazalım.	T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır. (Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanması teşvik edilir.) 5.9. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar.
Haydi, kelimelerle cümle yazalım. Haydi, kelimelerle cümle yazalım. Haydi, kelimelerle cümle yazalım. Haydi, okuduğumuz metni anlatalım. Haydi, okuduğumuz metni anlatalım.	2.3.Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır. 1.4.Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır T.1.3.16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır. T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular. Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum. Okudum, anladım, cevaplıyorum. Okudum, anladım, cevaplıyorum.	T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar. T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular. Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.
Okudum, anladım, cevaplıyorum Okudum, anladım, cevaplıyorum Okudum, anladım, cevaplıyorum	T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur. T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur. T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur. Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.
İbni Sina ilk başlarda matematiği anlamıyormuş. Zamanla anlamaya başlamış. Peki, sen okuma yazmayı öğrenirken neler yaşadın?	T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.
İbni Sina ilk başlarda matematiği anlamıyormuş. Zamanla anlamaya başlamış. Peki, sen okuma yazmayı öğrenirken neler yaşadın?	2.5.Konuşmalarında yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.
Bulmacayı dolduralım. Bulmacayı dolduralım. Bulmacayı dolduralım.	T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder. T.1.4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar. T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.

Çizelge C.16 (Devam): 8. Tema, 4. Metin Kazanım-Etkinlik Dağılımı

Cümlelerin sonuna uygun noktalama işaretlerini koyalım.
Bilim insanlarının bazı özellikleri vardır. Bunlardan hangileri sende de var? Yazalım.
Bilim insanlarının bazı özellikleri vardır. Bunlardan hangileri sende de var? Yazalım.
Bilim insanlarının bazı özellikleri vardır. Bunlardan hangileri sende de var? Yazalım.
Metindeki noktalama işaretlerini düzelterek noktalı yerlere yazalım.
Metindeki noktalama işaretlerini düzelterek noktalı yerlere yazalım.
Yanlış yazıları kelimeleri bulalım. Cümleleri yeniden yazalım.

T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır. a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. b) Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.
T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.
T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar. a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır. b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.
2.5.Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazar
T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır. a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. b) Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.
T.1.4.10. Yazdıklarını gözden geçirir.
Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, harf ve hece eksikliği, yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır.
T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır. a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. b) Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

EK D.4. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi İletisi

Sayın FUNDA DEMİRHAN BAL,

T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER)' ne 22.09.2018 tarihinde yapmış olduğunuz 1801791872 sayılı başvurunuz 28.09.2018 tarihinde DERS KİTAPLARI VE ÖĞRETİM MATERYALLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI tarafından cevaplanmıştır:

Sayın: Funda DEMİRHAN BAL

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi üzerinden yapmış olduğunuz başvurunuz incelenmiştir.

Okullarda okutulması için incelenen ve kabul edilen ders kitapları Başkanlığımız arşivinde sadece bir nüshası bulundurulmaktadır. Yeni eğitim-öğretim döneminde tüm ders kitapları güncellenmiştir. Bununla birlikte bazı seçmeli derslerde güncelleme çalışmaları devam etmektedir.

Bilgilerinize sunar esenlikler dileriz.

ÖZGEÇMİŞ

Ad-Soyad : Funda DEMİRHAN BAL

Doğum Tarihi ve Yeri: 1986- Zonguldak / Ereğli

E-posta : fndk5157@hotmail.com

Öğrenim Durumu:

Lisans : 2008, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği

Yükseklisans : 2019, İstanbul Aydın Üniversitesi, İlköğretim Anabilim Dalı, İlköğretim Sınıf Öğretmenliği Programı

Mesleki Deneyim Ve Ödüller:

Kadrolu (2013-.....) İBB Mehmet Akif Ersoy İlkokulu /İstanbul/ Başakşehir

Kadrolu (2010-2013) Mahmut Şevket Zırh İlköğretim Okulu /İstanbul/ Başakşehir

Sözleşmeli (2008-2010) Balçık İlköğretim Okulu / Kocaeli / Gebze

